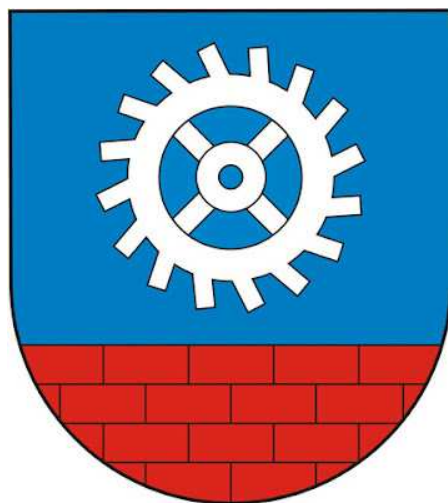

Program Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023

Kwiecień-Listopad 2016

Spis treści

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją	4
1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	9
2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	17
3 Szczegółowa diagnoza obszarów rewitalizacji	70
4 Zasięg przestrzenny obszaru/obszarów rewitalizacyjnych.....	75
5 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).....	79
6 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.....	80
7 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	82
8 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową	101
9 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	110
10 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł.....	116
11 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	125
12 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	128
13 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	132
Spis tabel	135
Spis map	136
Spis zdjęć	136

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023 został opracowany w ramach projektu dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Opracowano na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) z dnia 2 sierpnia 2016r.

Dokument przygotowany przez firmę:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

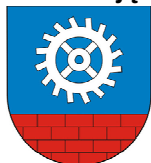
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a

Tel. fax. 41 343 01 23

e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl

www.graczkowskidotacje.pl

Zamawiający:

Gmina Fałków

ul. Zamkowa 1A, 26 -260 Fałków

telefon: 44/7873535 lub 7873506

fax: 044/7873535

email: gmina@falkow.pl

<i>Autor</i>	<i>Podpis</i>
<i>mgr Monika Goliat</i>	
<i>mgr Rafał Graczkowski</i>	

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją

W niniejszej Programie pojawią się liczne terminy specjalistyczne, np. związane z polityką społeczną, wymagające zdefiniowania. W ramach procesu rewitalizacji przyjmuje się, że wymienione poniżej terminy będą używane w opisanym znaczeniu.

BEZDOMNOŚĆ - to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania.

BEZROBOCIE - polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ - według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

INTEGRACJA SPOŁECZNA - z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

KAPITAŁ SPOŁECZNY - termin z pogranicza ekonomii i socjologii, oznaczający kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści (z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia).

MARGINALIZACJA - wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych lub w ujęciu globalnym społeczeństw w stosunku do ich otoczenia społecznego. Wykluczenie społeczne może odnosić się do procesu wykluczania jednostek i grup albo do stanu wykluczenia.

Wykluczenie jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

OBSZAR ZDEGRADOWANY - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno - funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej, jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych

umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI- obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkały przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

REWITALIZACJA - to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji.

Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Kompleksowość planowanych do przeprowadzenia projektów stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia wyznaczone obszaru z sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

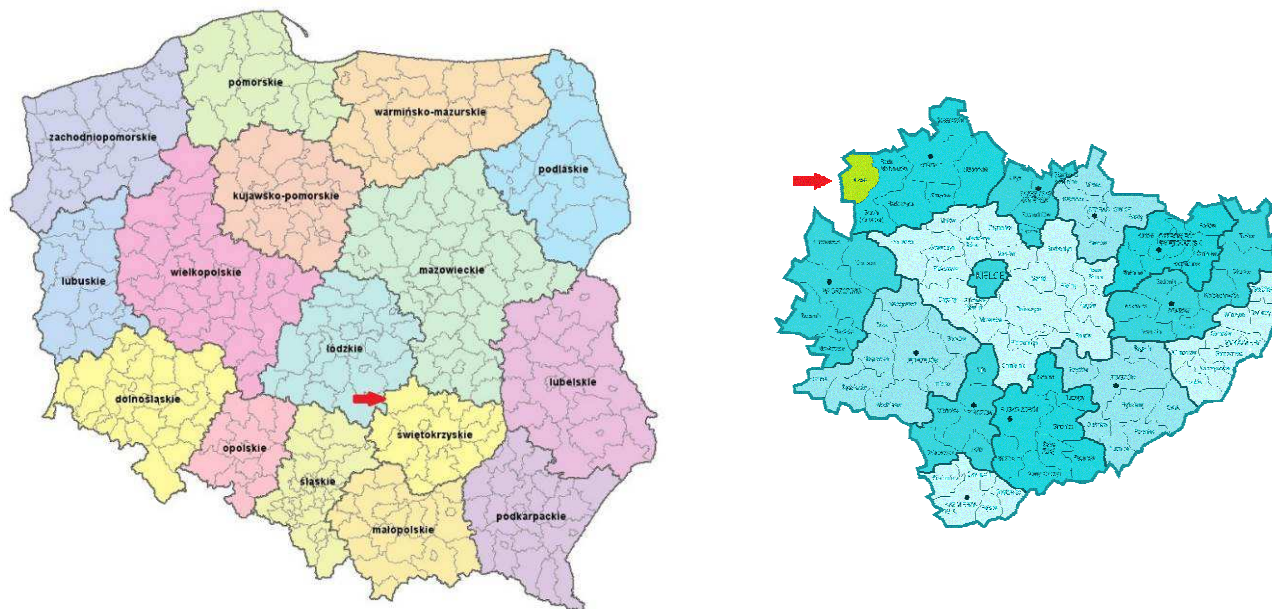
Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 3 lipca 2015 r.

Gmina Fałków leży w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w zachodniej części powiatu koneckiego. Administracyjnie gmina graniczy z gminami: Ruda Maleniecka od wschodu, Radoszyce od południowego - wschodu, Słupia Konecka od południa oraz z gminami województwa łódzkiego od zachodu i południowego - zachodu - Przedbórz, od północy - Żarnów.

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Fałków na tle Polski i województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne

Powierzchnia gminy wynosi 132,1 km², a w skład gminy wchodzi 19 sołectw (44 miejscowości):

1. Sołectwo BUDY, w tym:

- ADELINÓW
- BUDY
- BUDY-ADELINÓW
- BUDY-JAKUBOWICE
- BUDY-SZPINEK
- DOBRY WIDOK
- SZRENIAWA
- CZARNA SMUGA

2. Sołectwo CZERMNO

3. Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:

- CZERMNO-KOLONIA
- LESZCZYNY
- STOMORGI
- PIKULE

4. Sołectwo FAŁKÓW

5. Sołectwo GUSTAWÓW

6. Sołectwo OLSZAMOWICE

7. Sołectwo PAPIERNIA, w tym:

- PAPIERNIA
- RECZKÓW

8. Sołectwo PŁASKOWICE, w tym:

- PŁASKOWICE
 - BULIANÓW
9. Sołectwo SKÓRNICE, w tym:
- SKÓRNICE
 - PORĘBA
10. Sołectwo SMYKÓW, w tym:
- SMYKÓW
 - SMYKÓW-BORONIEWSKIE
11. Sołectwo STANISŁAWÓW
12. Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:
- STARZECHOWICE DOLNE
 - STARZECHOWICE GÓRNE
 - SĘP
13. Sołectwo STUDZIENIEC
14. Sołectwo SULBOROWICE, w tym:
- SULBOROWICE
 - SULBOROWICE ODDZIAŁY
15. Sołectwo SUŁKÓW, w tym:
- SUŁKÓW
 - RUDKA
16. Sołectwo TUROWICE, w tym:
- TUROWICE
 - DĄBROWA
 - RUDZISKO
17. Sołectwo WĄSOSZ, w tym:
- WĄSOSZ
 - JULIANÓW
18. Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:
- WOLA SZKUCKA
 - ZYGMUNTÓW
19. Sołectwo ZBÓJNO, w tym:
- GRESZCZYN
 - ODDZIAŁY
 - SĘPSKIE NIWY
 - ZBÓJNO

Przez gminę przebiega szlak komunikacyjny o znaczeniu krajowym – droga nr 42 Namysłów - Kluczbork - Radomsko - Końskie - Skarżysko Kamienna - Starachowice (długość na terenie gminy ok. 14 km) oraz Centralna Magistrała Kolejowa posiadająca wysokie parametry techniczne, jednak bez żadnej lokalnej stacji na terenie gminy.

Pod względem fizyczno-geograficznym cały obszar gminy położony jest w mezoregionie Wzgórza Opoczyńskie zbudowanych głównie ze skał jurajskich, wchodzący w skład makroregionu Wyżyna Przedborska. Teren ten wchodzi w skład podprowincji Wyżyny Małopolskiej.

Mapa nr 2 Gmina Fałków i jej położenie na tle województwa

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Fałków, s. 6

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Zatem ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność *Programu Rewitalizacji* z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo zwiększa jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. *Program Rewitalizacji* jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi gminy (poz. 1-3), powiatu (poz. 4), województwa (poz. 5), kraju (poz. 6-10) oraz Unii Europejskiej (poz. 11):

- 1 Strategia Rozwoju Gminy Fałków na lata 2016-2025,
- 2 Program ochrony środowiska dla gminy Fałków na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021,
- 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Fałków,
- 4 Strategia Rozwoju Powiatu Koneckiego do roku 2020,
- 5 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020,
- 6 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- 7 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- 8 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- 9 Krajowa Polityka Miejska 2023,
- 10 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)
- 11 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

1 Strategia Rozwoju Gminy Fałków na lata 2016-2025

Proces rewitalizacji będzie wpisujący się w wizję rozwoju Gminy Fałków (st. 36). Wizja jest pewnym wzorcem, do którego Gmina ma się upodobnić, jest zadaniem, które należy zrealizować. Wizja to również określenie, na czym ma polegać sukces realizacji misji Gminy.

Gmina Fałków w perspektywie strategicznej to gmina:

- ludzi aktywnych, otwartych na wiedzę i nowe umiejętności,
- będącą obszarem atrakcyjnym dla turystów z rozwiniętą bazą turystyczną, rekreacyjną, noclegową, gastronomiczną i sanitarną,
- będącą obszarem rozwoju przemysłu i usług opartych o nowoczesne i ekologiczne technologie,
- z dobrze rozwiniętą nowoczesną infrastrukturą,
- będącą miejscem ciekawych imprez kulturalno – rozrywkowych, sportowych i rekreacyjnych,
- z ciekawą ofertą edukacyjną dla mieszkańców
- z wielofunkcyjną gospodarką rolną i leśną,
- promującą gospodarkę niskoemisyjną oraz OZE

Poniżej wyodrębniono cztery obszary priorytetowe gminy Fałków, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

PRIORYTET I. INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I OCHRONA ŚRODOWISKA;

PRIORYTET II. DZIEDZICTWO KULTUROWE I OFERTA CZASU WOLNEGO;

PRIORYTET III. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY;

PRIORYTET IV. GOSPODARKA LOKALNA.

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny z którego wynikają cele operacyjne/kierunki działań. Program rewitalizacji wpisuje się m.in. w:

PRIORYTET I. INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel strategiczny: Nowoczesna infrastruktura, wysoka dostępność komunikacyjna i bezpieczeństwo ekologiczne

Cel operacyjny I.1 Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy

I.1.6. Kontynuacja działań na rzecz usuwania i utylizacji azbestu tj. w ramach rewitalizacji przewidziane są działania zmierzające do usunięcia azbestu

I.1.9. Rewitalizacja zniszczonych i zdegradowanych terenów i budynków na terenie gminy tj. w programie istnieje potrzeba rewitalizacji zdegradowanego terenu po Gminnej Spółdzielni w Fałkowie, OSP oraz Domu Ludowego.

Cel operacyjny I.2 Wysoka wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna

I.2.1. Remont dróg gminnych, lokalnych i wewnętrznych tj. w ramach programu przewidziane są działania związane z modernizacją infrastruktury drogowej na terenie gminy

Cel operacyjny I.3 Nowoczesna infrastruktura

I.3.2. Budowa infrastruktury aktywnego wypoczynku (siłownie zewnętrzne, ścieżki, itp)

I.3.5. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

I.3.7. Rewitalizacja terenów zdegradowanych z zastosowaniem nowoczesnej infrastruktury

PRIORYTET II DZIEDZICTWO KULTUROWE I OFERTA CZASU WOLNEGO

Cel strategiczny: Rozwój oferty spędzania czasu wolnego na terenie Gminy

Cel operacyjny II.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego gminy

II.2.1. Renowacja zabytków i przeciwdziałanie procesowi ich degradacji

II.2.2. Utrzymanie i promocja wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej.

Rewitalizacja wpisuje się w powyższe cele gdyż w dokumencie przewidziane są działania mające na celu zachowania dziedzictwa kulturowego poprzez m.in. renowacje/konserwacje kościoła.

PRIORYTET III KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny: Oferowanie wysokiej jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego

Cel operacyjny III.1 Doskonalenie jakości usług przedszkolnych i edukacyjnych

III.1.1. Doposażenie bazy oświatowej i infrastruktury edukacyjnej – w ramach rewitalizacji przewidziane są działania mające na celu modernizację placówek oświatowych

PRIORYTET IV GOSPODARKA LOKALNA

Cel strategiczny: Doskonalenie oferty gospodarczej i inwestycyjnej Gminy

Cel operacyjny IV.2 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej

IV.2.1. Remont zniszczonego terenu targowiska

IV.2.2. Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu w zakresie realizacji działań doradczych i informacyjnych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej

IV.2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży

Powyższe cele wpisują się w program rewitalizacji, który ma za zadanie pobudzić rozwój gospodarczy na terenie gminy.

2 Program ochrony środowiska dla gminy Fałków na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021

Nadrzędnym celem działań ekorozwojowych, które należy realizować w gminie jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów (st. 37). Działania jakie są przewidziane w programie rewitalizacji wpisuje się w powyższy cel poprzez m.in. utylizację azbestu, termomodernizację budynków oświatowych na terenie gminy.

3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Fałków

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest niezbędnym ogniwem procesu planowania przestrzennego, który ustawowo jest procesem ciągłym. Studium, jako etap poprzedzający plany miejscowe, wskazuje pełen zakres możliwości przedsięwzięć planistycznych oraz realizacji idei i zamierzeń rozwoju, lub ograniczeń czy ochrony, w bliskiej i dalszej perspektywie czasowej. Opracowanie jest kierowane zasadami zrównoważonego rozwoju i spełnia podstawowe jego kryteria:

- **cele społeczne** realizowane przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, aby umożliwić społeczeństwu stopniowe osiągnięcie poprawy jakości życia, poprzez proporcjonalne rozmieszczenie ludności w stosunku do miejsc pracy i układów osadniczych, zachowanie prawidłowych relacji

funkcjonalno – przestrzennych między ośrodkami zamieszkania, pracy, odpoczynku, usług i administracji, wskazanie korzystnego techniczno – przestrzennego standardu środowiska człowieka, kształtowanie środowiska przestrzennego kreującego nowe jakościowo potrzeby i wartości społeczne;

- **cele kulturowe** osiągnięte przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, które chronią istniejące dziedzictwo kulturowe przed zniszczeniem lub dewastacją, poprzez powiązanie obiektów historycznych z krajobrazem naturalnym i wkomponowanie ich we współczesne struktury funkcjonalno – przestrzenne oraz poprzez tworzenie nowych istotnych wartości kulturowych;

- **cele ekologiczne** osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewastację środowiska i tworzących warunki umożliwiające jego aktywną ochronę poprzez zgodność charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego, zgodność intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska oraz jego odpornością na zniszczenia, eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonijne łączenie z zagospodarowaniem, tworzenie warunków zapewniających ochronę unikatowych wartości środowiska oraz umożliwiających odzyskanie utraconej równowagi ekologicznej;

- **cele ekonomiczne** osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i istniejącego majątku, kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych, podatnych na dalszy rozwój, kształtowanie warunków przestrzennych tworzących korzystne procesy, kształtowanie układów przestrzennych, których struktura zwiększa sprawność i niezawodność funkcjonowania.

Zgodnie z prawem zapisy Programu rewitalizacji muszą być spójne z przedmiotowym Studium, stąd wszelkie planowane inwestycje infrastrukturalne będą uwzględniać wytyczne i zapisy Studium uwarunkowań.

4 Strategia Rozwoju Powiatu Koneckiego do roku 2020

Wizja powiatu: „Powiat konecki przyjaznym miejscem do zamieszkania, pracy i spędzania wolnego czasu”, zaś jego misją jest „Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju powiatu koneckiego w celu poprawy poziomu życia jego mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjału gospodarczego, przyrodniczo-kulturowego oraz turystycznego” (s. 167). Proces rewitalizacji Gminy Fałków wpisuje się w następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Powiatu Koneckiego:

W strefie gospodarczo-inwestycyjnej samorząd powiatowy zamierza tworzyć warunków do rozwoju gospodarczego Powiatu Koneckiego (s. 169). Przynajmniej 1 cel operacyjny wpisują się w rewitalizację Gminy Fałków w tj.

1 Przebudowa i modernizacja układu komunikacyjnego.

W sferze społecznej Powiat planuje poprawić warunki i jakość życia mieszkańców powiatu koneckiego. Właściwie rewitalizacja wpisuje się we wszystkie 5 celów operacyjnych (s. 170):

1 Tworzenie infrastruktury dla funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego (doposażenie placówek oświatowych w nowy sprzęt komputerowy).

2 Rozwój bazy sportowej, rekreacyjnej oraz placówek czasu wolnego (m.in. planowana jest modernizacja infrastruktury sportowej w sołectwie Fałków).

3 Wzmocnienie bazy oświatowej i szkoleniowej umożliwiającej dostęp do wykształcenia i zwiększenie kwalifikacji (w ramach rewitalizacji planowana jest modernizacja szkoły w Fałkowie)

4 Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia (w rewitalizacji planujemy modernizację i rozbudowę budynku Ośrodka Zdrowia w Fałkowie oraz wdrożenie działań profilaktycznych).

5 Wyrównanie poziomu infrastruktury społecznej pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi (cel ten zostanie zrealizowany m.in. modernizację Domu Ludowego).

Obszar 4 Strefa bezpieczeństwa publicznego (s. 172)

Cel strategiczny: bezpieczny powiat konecki

1 Dążyć do minimalizacji zagrożeń przestępczością kryminalną, zagrożeniami patologiami takimi jak: narkomania, alkoholizm, przemoc w rodzinie.

2 Minimalizacja wybryków chuligańskich i wandalizmu.

3 Eliminowanie zagrożeń dzieci i młodzieży polegające na zaniedbaniach rodzinnych i wychowawczych.

4 Dążenie do ograniczania wypadków drogowych.

Na terenie sołectwa Fałków planujemy budowę chodników wzdłuż dróg o zwiększy bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza dzieci, zaś w szkołach będą wdrażane programy nakierowane na szeroko rozumianą profilaktykę.

Mapa nr 3: Gmina Fałków na tle Powiatu Koneckiego

Źródło: <https://www.osp.org.pl/hosting/mapy/swietokrzyskie/konecki.jpg>

4 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Aktualizacja Strategii Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXXIII/589/13 z dnia 16 lipca 2013r. Strategia jest najważniejszym dokumentem na poziomie regionalnym który określa kierunki rozwoju województwa świętokrzyskiego na najbliższe lata.

Rewitalizacja Gminy Fałków wpisuje się w następujące cele strategiczne/szczegółowe

Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej (s. 31-32)

1.2 Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakości życia w regionie.

Działania w tym obszarze koncentrują w dużej mierze na poprawie jakości i dostępności usług społecznych, poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną (edukacyjną, zdrowia, pomocy społecznej, kultury). Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- wspieranie zatrudnienia, wyłączenia społecznego i zwalczania ubóstwa;
- usprawnienie materialne i organizacyjne takich instytucji jak m.in.: szpitale, sanatoria, jednostki organizacyjne pomocy i integracji społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, obiekty sportowe, instytucje administracji publicznej, organizacje pozarządowe;
- tworzenie na poziomie regionalnym i lokalnym systemowych rozwiązań, wzmacniających więzi społeczne mieszkańców oraz umożliwiających likwidację barier dla społecznej i obywatelskiej aktywności mieszkańców (szczególnie młodzieży);

W ramach rewitalizacji gmina planuje zadania, które przyczynia się do zwiększenia dostępu do infrastruktury kulturalnej – modernizacja Domu Ludowego, remizy OSP), edukacyjnej (modernizacja

szkół na obszarach rewitalizowanym), zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych (modernizacja Ośrodka Zdrowia, wdrożenie programów profilaktycznych)

Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich. 5.1 Rozwój usług publicznych. Wg Strategii Rozwoju Województwa realizacja tego celu powinna obejmować rozwój usług publicznych (s. 40-41), w tym:

- poprawę dostępności i jakości opieki medycznej na terenach wiejskich (w ramach procesu rewitalizacji zakładana jest modernizacja oraz wyposażenie Ośrodka Zdrowia w Fałkowie)
- zwiększenie dostępności i jakości usług edukacyjnych (w tym edukacji przedszkolnej) – gmina planuje modernizację obiektów szkolnych oraz ich wyposażenie.

Cel strategiczny 5 jest także realizowany poprzez rozwój funkcji pozarolniczych, tj. m.in.:

- rozwój agroturystyki, która w przypadku województwa świętokrzyskiego jest jednym z wiodących turystycznych obszarów produktowych, stwarzających możliwości zwiększenia dochodów społeczności lokalnej,
- wsparcie przekwalifikowania siły roboczej pod kątem wymogów gospodarki i rynku pracy;
- wsparcie inwestycji w odnawialne źródła energii, w szczególności wykorzystujących biomasę.

W/w działania są także ujęte w Programie Rewitalizacji dla Gminy Fałków.

Cel strategiczny 6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu

6.1 Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić jednocześnie środowisku i gospodarce. Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- promocja i wspieranie znacznie szerszego niż dotychczas wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), jako istotnego elementu dywersyfikacji źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego.

Gmina w ramach zadań rewitalizacyjnych zamierza m.in. zmodernizować obiekty szkolne i zainstalować na nich instalacje OZE.

Mapa nr 4 Gmina Fałków na tle Województwa Świętokrzyskiego

5 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Najważniejszym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie specyficznych atutów (tzw. potencjałów rozwojowych), które ma każdy obszar Polski, dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Chodzi o politykę rozwoju „szytą na miarę” konkretnej części naszego kraju. Strategia mówi o tym, że „środki na rozwój trzeba inwestować tak, by wspierały mocne strony danego obszaru, dawały szansę na wzrost gospodarczy i większe zatrudnienie oraz niwelowały różnice w poziomie rozwoju”.

Strategia wyznacza też trzy cele szczegółowe. Dotyczą one:

- **wzrostu konkurencyjności regionów** (chodzi o rozwijanie potencjałów największych miast i otaczających je gmin oraz tworzenie warunków do korzystania z tego rozwoju przez pozostałe obszary).
- **niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju** (chodzi szczególnie o obszary wiejskie o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług, miasta, które tracą dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, np. niektóre były stolice województw, obszary przygraniczne czy te części Polski, które nie mają nowoczesnej sieci drogowej czy kolejowej),
- **sprawnego zarządzania polityką rozwoju** (m.in. większa rola województw w prowadzeniu polityki rozwoju, nowe narzędzia polityki regionalnej – kontrakty terytorialne, obserwatoria terytorialne, krajowe i regionalne fora terytorialne).

Program Rewitalizacji dąży do wzrostu konkurencyjności Gminy poprzez wykorzystanie jej potencjałów, zmniejszając w ten sposób różnice w rozwoju pomiędzy obszarami wiejskimi a miejskimi (miasta: Koński, Stąporków, Kielce).

6 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne wskazują warunki i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z funduszy EFRR, EFS i FS w ramach różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i Krajowego Programu Operacyjnego.

Podstawowym celem Wytycznych jest ujednolicenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem.

Niniejszy Program Rewitalizacji jest opracowany z uwzględnieniem przedmiotowych wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

7 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Wdrożenie działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Gminy Fałków wpisuje się w powyższe cele.

8 Krajowa Polityka Miejska 2023

Choć sam dokument koncentruje się na rozwoju miast, można znaleźć w nim wiele inspirujących wskazówek, które zostały także uwzględnione w niniejszym dokumencie. Warto zwrócić uwagę, że Krajowa Polityka Miejska bierze pod uwagę następujące wątki tematyczne:

- kształtowanie przestrzeni,
- partycypacja publiczna,
- transport i mobilność miejska,
- niskoemisyjność i efektywność energetyczna,
- rewitalizacja,
- polityka inwestycyjna,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- demografia,
- zarządzanie obszarami miejskimi.

Program Rewitalizacji jako dokument planistyczny i strategiczny wpisuje się w cel strategiczny Polityki Miejskiej tj. „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców” (s. 12). Jednym z najważniejszych elementów branych pod uwagę w rozwoju wg Krajowej Polityki Miejskiej jest właśnie jakość życia mieszkańców.

„(...) jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Patrząc z tej samej perspektywy na całość Krajowej Polityki Miejskiej należy stwierdzić, że każde podejmowane działanie, tak z poziomu centralnego, jak i z poziomu poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego (a szczególnie władz miejskich) należy rozpatrywać i oceniać przez pryzmat potrzeb człowieka i jakości jego życia” (s. 15).

Program Rewitalizacji Gminy Fałków dąży do tworzenia nowych lepszych miejsc pracy, a także niweluje chaos wizualny i wpływa na poprawę estetyki gminy, zwłaszcza terenów rewitalizacji. Wszelkie działania ujęte w Programie mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy, w szczególności osób zamieszkujących obszary rewitalizacji.

9 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)

Jak czytamy w dokumencie (s. 2):

„Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być **zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru** tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie”.

Niniejszy Program Rewitalizacji wpisuje się rozumienie rewitalizacji wskazanej w założeniach do Narodowego Programu Rewitalizacji „nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako **zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych**” (s.3).

Zapewniamy także udział mieszkańców gminy Fałków, zwłaszcza obszarów zdegradowanych, w procesie uspołecznienia procesu rewitalizacji (powołano Zespół ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy oraz Komitet rewitalizacyjny).

10 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjanego włączeniu społecznemu

Strategia ta jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Jak czytamy w dokumencie (s. 12):

„U podstaw strategii Europa 2020 powinny leżeć trzy priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów,
- bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną”.

W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in.:

- pobudzenie rozwoju gospodarczego,
- wspieramy kształcenie i uczenie się przez całe życie,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu m.in. utylizacja azbestu.

2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

Streszczenie diagnozy

1. Diagnoza wskazuje podział gminy na jednostki struktury wewnętrznej

a) Sposób wyznaczenie jednostek planistycznych służących badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego i uzasadniono metodę podziału

W diagnozie podstawową jednostką planistyczną są jednostki pomocnicze gminy tj. sołectwo.

b) Przestrzenne zróżnicowanie diagnozowanych zjawisk

W diagnozie dokonano analizy problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i funkcjonalno-przestrzennych występujących na terenie wszystkich sołectw gminy Fałków.

c) Diagnoza dotyczy całej gminy, w tym obszarów niezamieszkałych i przemysłowych

Diagnozie zostały całe jednostki pomocnicze, w tym terenie niezamieszkałe.

2. Diagnoza gminy zawiera analizę sfery społecznej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk społecznych

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę w szczególności dane dot. **bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.**

b) diagnoza wykazuje niekorzystny poziom mierników poszczególnych zjawisk

Diagnoza pokazuje trendy zachodzące w sferze społecznej np. analizy demograficzne, wzrost/spadek przestępczości, itp.

c) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegające analizie

Diagnoza porównuje ze sobą poszczególne jednostki pomocnicze gminy i w ten sposób określa skalę potrzeb społecznych.

d) diagnoza definiuje główne problemy w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie

Główne problemy społeczne określono na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie (GOPS) w zakresie korzystania z zasiłków. GOPS w Fałkowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizacji zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Coraz większym problemem społecznym dla wielu rodzin z terenu Gminy Fałków jest brak wystarczających środków do życia. Najwięcej osób/rodzin korzysta z pomocy GOPS **z powodu** ubóstwa, bezrobocia i długotrwałej lub ciężkiej choroby. Poniższa tabela prezentuje ogólną liczbę rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013		2014		2015	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Bezrobocie	342	90	318	86	292	72
Ubóstwo	512	150	488	144	424	133
Niepełnosprawność	74	35	83	41	81	42

Długotrwała lub ciężka choroba	174	61	188	72	160	64
Przemoc	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne	622	118	471	101	432	92
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	8	6	8	5	13	5
Alkoholizm	50	7	47	8	41	7
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	4	1	7	1	5	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie; maj 2016

3. Diagnoza zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych

Przedstawiono w dalszej części diagnozy analizę ilościową i jakościową w podziale na jednostki pomocnicze i porównano je ze sobą w zakresie stopnia przedsiębiorczości, kondycji lokalnych firm, azbestu pozostającego do utylizacji na terenie poszczególnych sołectw, dostępu do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, itd.

b) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Czynnikami tymi są m.in.:

- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań samorządowych,
- starzenie się społeczeństwa,
- niezadawalająca liczba firm na lokalnym rynku,
- niska świadomość społeczna.

c) diagnoza definiuje główne problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Główne problemy na terenie gminy:

- duża liczba osób i rodzin korzystających z pomocy OSP,
- ubóstwo,
- wysokie bezrobocie,
- starzejące się społeczeństwo,
- wysoka przestępczość,
- niska przedsiębiorczość,
- mała liczba miejsc pracy na lokalnym rynku,
- słaba aktywność organizacji pozarządowych,
- przestarzała kanalizacja lub jej brak,
- niezadawalający stan dróg lokalnych,
- niewystarczający dostęp do wysokiej jakości infrastruktury sportowej, rekreacyjnych, zdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej,

4. Diagnoza pozwala na wskazania delimitacji obszaru zdegradowanego

Obszary zdegradowane wskazują na występowanie na ich terenie problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających diagnozie.

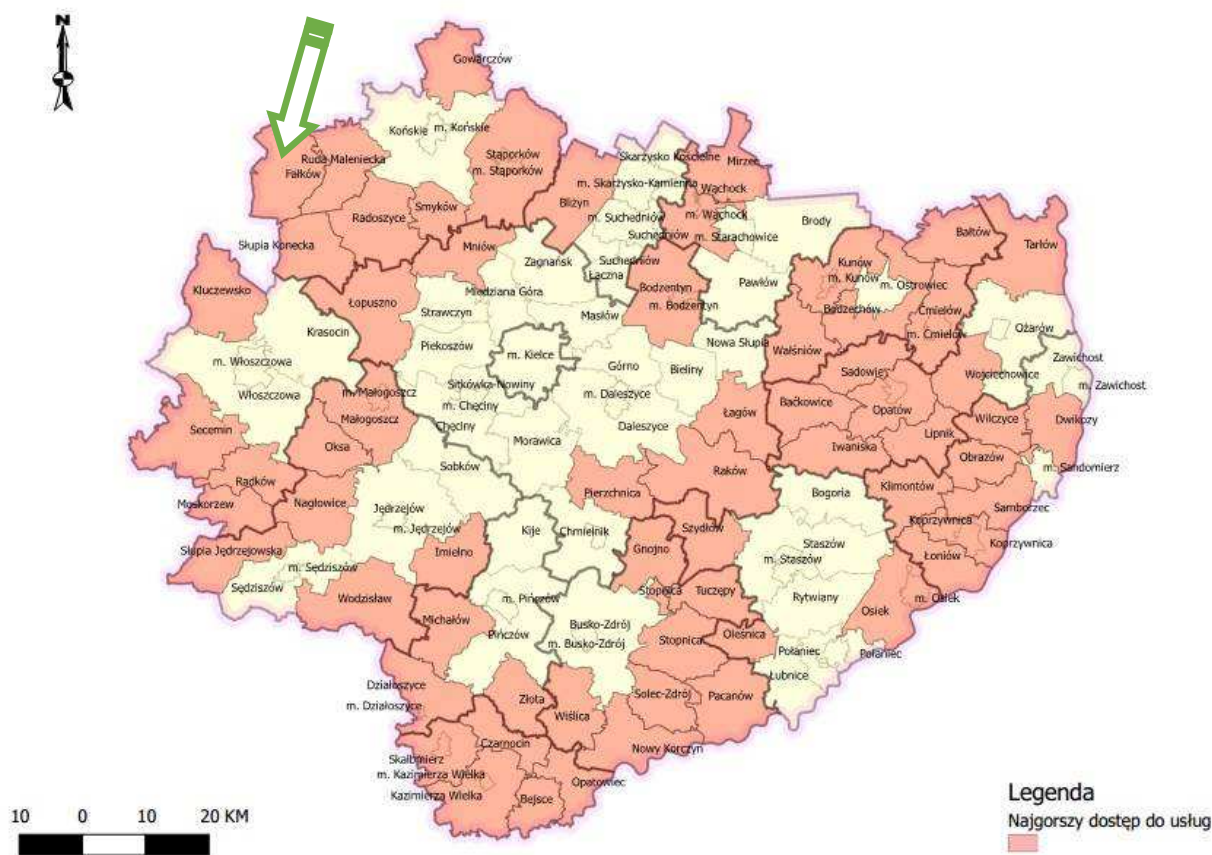

5. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji

- W Programie obszar zdegradowany i zarazem obszar rewitalizacji tworzą:
 - ✓ Obszar nr 1 – sołectwo Fałków
 - ✓ Obszar nr 2 – sołectwo Czeremno-Kolonia
- a) Obszary rewitalizacji nie przekraczają 20% powierzchni gminy i obejmują nie więcej niż 30% jej mieszkańców.
- b) W pogłębionej diagnozie przedstawiono uzasadnienie wskazania tych obszarów.

Poniżej prezentujemy analizę ilościowo-jakościową, która ma na celu identyfikację czynników i zjawisk kryzysowych oraz wytypowanie sołectw, które są najbardziej dotknięte kryzysem społecznym oraz gospodarczym, technicznym, funkcjonalno-społecznym i/lub środowiskowym. Na wstępie warto zaznaczyć, że gmina znajduje się na obszarach strategicznej interwencji – gmin o najgorszym dostępie do usług.

Mapa nr 5 Obszar realizacji inwestycji

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

<http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/zapoznaj-sie-z-prawem-i-dokumentami/dokumenty-regionalne/item/385-mapy-obszarow-strategicznej-interwencji>

Analiza problemów w sferze społecznej

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę dane dot. **bezrobocia, ubóstwa, korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej także: GOPS), a także niewystarczający dostęp mieszkańców poszczególnych sołectw do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.**

Liczba rodzin korzystających z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2015

Biorąc pod uwagę analizę poszczególnych sołectw należy stwierdzić, że w 2015r. najwięcej rodzin, które skorzystały z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszkało:

- Fałków – 57 rodzin tj. co 4 rodzina w gminie korzystająca z pomocy GOPS mieszkała w sołectwie Fałków,
- Czermino – 32 rodziny, tj. ponad 15% ogółu korzystających,
- Skórnice – 48 rodzin, ponad 7% ogółu korzystających.

Jeżeli chodzi o % udział osób korzystających z pomocy GOPS do ogółu mieszkańców sołectwa zjawisko to w 2015r. było największe w następujących sołectwach:

- Wąsosz - 40% mieszkańców (tj. 15 rodzin, 70 osób)
- Czermino – 32% mieszkańców (tj. 35 rodzin, 204 osoby)
- Sułków – 31% mieszkańców (tj. 1 rodzina, 8 osób)
- Budy - 30% mieszkańców (tj. 12 rodzin, 44 osoby)
- Gustawów - 27% mieszkańców (tj. 9 rodzin, 32 osoby)

To co ważne ogólnie w gminie spada liczba rodzin/osób korzystających z pomocy GOPS. W roku 2015 – 18 rodzin mniej korzystało z takiej pomocy względem roku 2013. Największy spadek (pozytywne zjawisko) nastąpił w sołectwach:

- Zbójno (5 rodzin mniej/15 osób),
- Płaskowice (4 rodziny mniej/13 osób),
- Studzieniec (3 rodziny mniej/25 osób),
- Sulborowice (3 rodziny mniej),
- Turowice (3 rodziny mniej).

Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015 w podziale na sołectwa

Sołectwa	2013		2014		2015			
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
Budy	30	8	41	11	44	12	5,217%	30%
Czermino	190	37	165	32	204	35	15,217%	32%
Czermino-Kolonia	26	8	28	9	26	8	3,478%	10%
Fałków	147	57	154	61	109	57	24,783%	10%
Gustawów	32	9	36	11	32	9	3,913%	27%
Olszamowice	54	13	46	10	49	11	4,783%	17%
Papiernia	0	0	0	0	0	0	0,000%	0%
Płaskowice	19	6	17	4	6	2	0,870%	7%
Skórnice	62	16	68	22	48	17	7,391%	13%
Smyków	17	3	13	2	13	2	0,870%	13%
Stanisławów	2	2	5	3	5	3	1,304%	10%
Starzechowice	47	14	44	17	36	13	5,652%	11%
Studzieniec	45	15	41	1	20	12	5,217%	14%
Sulborowice	22	12	23	10	24	9	3,913%	15%
Sułków	0	0	8	1	8	1	0,435%	31%
Turowice	61	18	62	19	39	15	6,522%	14%
Wąsosz	60	13	65	14	70	15	6,522%	40%
Wola Szkucka	29	10	30	15	24	8	3,478%	9%
Zbójno	19	6	10	4	4	1	0,435%	3%
RAZEM	862	247	856	246	761	230	100,000%	16%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Podobnie jak w przypadku pomocy GOPS tak i zjawisko dożywiania dzieci i młodzieży maleje. Ogólnie w całej gminie dożywianych było w 2015r. 6 osób więcej niż w 2013r. Ilościowo zjawisko to jest największe w Fałkowie 29 dzieci tj. 15% ogółu korzystających i ponad 13 % ogółu dzieci i młodzieży w wieku do 17 lat. Kolejne sołectwa to:

- Czermno – 26 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 30% dzieci w sołectwie),
- Starzechowice – 25 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 53% dzieci w sołectwie),
- Wąsosz – 25 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 71% dzieci w sołectwie).

Jeżeli chodzi o procent dzieci korzystających z dożywiania do ogółu dzieci w wieku do 17 lat mieszkających w danym sołectwie zjawisko to było najmniej korzystne w sołectwie Wąsosz, gdzie ponad 71% dzieci korzystało z tej formy pomocy. W niżej wymienionych sołectwach nie wyglądało to lepiej:

- Budy – 68% ogółu dzieci w sołectwie do 17 r. ż. korzystało z dożywiania,
- Starzechowice - 53,19%,
- Smyków - 40,00%,
- Turowice - 33,33%,
- Gustawów - 31,58%,
- Czermno - 30,59%.

Średnia dla gminy wynosi 24,81% (średnio co 4 dziecko jest dożywiane).

Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015 z podziałem na sołectwa

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania				% do ogółu korzystających dzieci	Dzieci do 17 r.ż.	% do ogółu dzieci w sołectwie
Sołectwo	2013	2014	2015			
Budy	15	16	17	9%	25	68,00%
Czermno	21	29	26	13%	85	30,59%
Czermno-Kolonia	7	9	5	3%	42	11,90%
Fałków	29	23	29	15%	213	13,62%
Gustawów	12	9	6	3%	19	31,58%
Olszamowice	11	10	11	6%	57	19,30%
Papiernia	0	0	0	0%	9	0,00%
Płaskowice	0	1	0	0%	14	0,00%
Skórnice	13	14	16	8%	67	23,88%
Smyków	3	3	4	2%	10	40,00%
Stanisławów	0	0	0	0%	5	0,00%
Starzechowice	17	16	25	13%	47	53,19%
Studzieniec	7	7	4	2%	23	17,39%
Sulborowice	5	6	5	3%	26	19,23%
Sułków	0	0	0	0%	2	0,00%
Turowice	16	3	13	7%	39	33,33%
Wąsosz	24	17	25	13%	35	71,43%
Wola Szucka	6	10	8	4%	49	16,33%
Zbójno	4	2	2	1%	23	8,70%
RAZEM	190	175	196	100%	790	24,81 %

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015

Biorąc pod uwagę to kryterium najwięcej mieszkańców pobierających zasiłek stały w 2015r. mieszkało w Fałkowie – 7 osób oraz Turowicach – 5 osób. Procentowo do ogółu mieszkańców sołectwa zjawisko to było największe w:

- Budach - 2,76% ogółu mieszkańców sołectwa skorzystała w 2015r. z zasiłku stałego (4 osoby),
- Studzieniec - 2,17% (3 osoby),
- Stanisławów - 2,04% (1 osoba).

Jeżeli chodzi o zasiłek okresowy najwięcej osób, które skorzystało w 2015r. z tej formy wsparcia mieszkało w sołectwie Budy (5 osób/ 3,45% mieszkańców sołectwa).

Zasiłek celowy najwięcej w 2015r. otrzymało mieszkańców sołectwa Budy – 21 osób. Procentowo do ogółu mieszkańców zjawisko to było największe w sołectwach:

- Budy - 14,48%,
- Stanisławów - 6,12% (3 osoby),
- Wąsosz - 5,20% (9 osób),
- Gustawów - 3,36% (4 osoby).

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015

Sołectwo	2013 rok			2014 rok			2015 rok		
	Zasiłek			Zasiłek			Zasiłek		
	Stały	Okresowy	Celowy	Stały	Okresowy	Celowy	Stały	Okresowy	Celowy
Budy	5	2	17	3	3	14	4	5	21
Czermno	0	1	2	0	1	2	1	1	3
Czermno-Kolonia	2	0	0	1	0	1	1	0	1
Fałków	9	1	32	7	0	0	7	0	0
Gustawów	2	1	3	2	1	5	2	0	4
Olszawice	0	1	2	0	0	2	0	0	2
Papiernia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pląskowice	2	1	2	1	0	0	1	0	0
Skórnice	3	1	9	3	0	8	0	0	0
Smyków	0	0	0	0	1	2	0	1	1
Stanisławów	1	0	1	1	0	1	1	0	3
Starzechowice	1	2	8	2	0	9	2	0	0
Studzieniec	0	3	7	2	0	8	3	0	0
Sulborowice	3	1	3	3	1	3	3	0	0
Sułków	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turowice	3	1	9	4	0	9	5	0	2
Wąsosz	1	1	3	2	1	8	1	2	9
Wola Szkucka	1	6	0	2	1	7	2	0	0
Zbójno	0	0	2	0	0	2	0	0	0
RAZEM	33	22	100	33	9	81	33	9	46

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 5 Analiza zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w 2015r. do ogółu korzystających i ogółu mieszkańców sołectwa

L.p.	Sołectwo	Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	4	12,12%	2,76%	5	55,56%	3,45%	21	45,65%	14,48%
2.	Czermno	1	3,03%	0,16%	1	11,11%	0,16%	3	6,52%	0,47%
3.	Czermno-Kolonia	1	3,03%	0,38%	0	0,00%	0,00%	1	2,17%	0,38%
4.	Fałków	7	21,21%	0,64%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
5.	Gustawów	2	6,06%	1,68%	0	0,00%	0,00%	4	8,70%	3,36%
6.	Olszamowice	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	4,35%	0,71%
7.	Papiernia	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	1	3,03%	1,15%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
10.	Smyków	0	0,00%	0,00%	1	11,11%	0,97%	1	2,17%	0,97%
11.	Stanisławów	1	3,03%	2,04%	0	0,00%	0,00%	3	6,52%	6,12%
12.	Starzechowice	2	6,06%	0,64%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
13.	Studzieniec	3	9,09%	2,17%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
14.	Sulborowice	3	9,09%	1,88%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	5	15,15%	1,74%	0	0,00%	0,00%	2	4,35%	0,70%
17.	Wąsosz	1	3,03%	0,58%	2	22,22%	1,16%	9	19,57%	5,20%
18.	Wola Szkucka	2	6,06%	0,75%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
19.	Zbójno	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
20.	RAZEM	33	100,00%		9	100,00%		46	100,00%	

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015

Najwięcej osób korzystających w 2015r. z zasiłku z tytułu bezrobocia mieszkało w następujących sołectwach:

- Czermno – 70 osób tj. 26,22% ogółu korzystających,
- Fałków – 65 osób tj. 24,34% ogółu korzystających,
- Starzechowice – 23 osoby tj. 8,61% ogółu korzystających,
- Gustawów – 20 osób tj. 7,49% ogółu korzystających,
- Skórnice - 20 osób tj. 7,49% ogółu korzystających,
- Budy – 18 osób tj. 6,74% ogółu korzystających,
- Studzieniec - 18 osób tj. 6,74% ogółu korzystających.

Jeżeli chodzi o procentowy udział osób pobierających ten zasiłek do ogółu mieszkańców sołectwa najwyższy wskaźnik odnotowano w sołectwie Gustawów 17%. Wskaźnik ten był wysoki również w:

- Sułkowie - 15%,
- Studzieniec - 13%,
- Budach - 12%,
- Czermnie 11%.

Tabela 6: Liczba rodzin korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	18	5,42%	12%	18	6,47%	11,76%	18	6,74%	12,41%
2.	Czermno	83	25,00%	13%	74	26,62%	11,16%	70	26,22%	10,92%
3.	Czermno-Kolonia	5	1,51%	2%	5	1,80%	1,89%	5	1,87%	1,91%
4.	Fałków	56	16,87%	5%	45	16,19%	4,09%	65	24,34%	5,91%
5.	Gustawów	28	8,43%	23%	23	8,27%	19,01%	20	7,49%	16,81%
6.	Olszawice	4	1,20%	1%	10	3,60%	3,56%	10	3,75%	3,53%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	18	5,42%	5%	18	6,47%	4,95%	20	7,49%	5,48%
10.	Smyków	7	2,11%	6%	4	1,44%	3,70%	7	2,62%	6,80%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
12.	Starzechowice	24	7,23%	7%	24	8,63%	7,41%	23	8,61%	7,32%
13.	Studzieniec	21	6,33%	14%	21	7,55%	14,19%	18	6,74%	13,04%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	4	1,20%	14%	2	0,72%	7,14%	4	1,50%	15,38%
16.	Turowice	16	4,82%	6%	25	8,99%	8,74%	0	0,00%	0,00%
17.	Wąsosz	35	10,54%	20%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
18.	Wola Szucka	13	3,92%	5%	9	3,24%	3,35%	7	2,62%	2,63%
19.	Zbójno	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	332	100,00%	7%	278	100,00%	5,79%	267	100,00%	5,64%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015

Spada liczba osób korzystających z tego wsparcia. Ogólnie w skali gminy zmniejszyła się o 58 osób w ciągu ostatnich 3 lat. Jednak warto zwrócić uwagę, że jest to najczęstszy powód udzielania pomocy przez GOPS, co świadczy o tym, że ubóstwo jest dużym problemem na terenie gminy.

Najwięcej osób korzystających w 2015r. z zasiłku z tytułu ubóstwa mieszkało w następujących sołectwach:

- Fałków - 94 osoby tj. 21,61% ogółu korzystających,
- Czermino – 85 osób tj. 19,54%,
- Budy - 35 osób tj. 8,05%,
- Skórnice/Gustawów po 28 osób tj. 6,44%,
- Starzechowice/Wąsosz – po 25 osób tj. 5,75%,
- Turowice – 24 osoby tj. 5,52%.

Analizując procentowy udział osób korzystających z tego zasiłku do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach:

- Budy - 24,14%,
- Gustawów - 23,53%,
- Płaskowice - 18,39%,
- Wąsosz - 14,45%,
- Stanisławów - 14,29%,
- Czermino - 13,26%,
- Studzieniec - 13,04%,
- Smyków - 12,62%.

W 4 sołectwach nikt nie skorzystał w 2015 roku ze wsparcia GOPS z tytułu ubóstwa i były to:

- Papiernia,
- Sulborowice,
- Sułków,
- Zbójno.

Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	22	4,46%	15%	31	6,61%	20,26%	35	8,05%	24,14%
2.	Czermino	84	17,04%	13%	84	17,91%	12,67%	85	19,54%	13,26%
3.	Czermino-Kolonia	7	1,42%	3%	11	2,35%	4,17%	7	1,61%	2,67%
4.	Fałków	97	19,68%	9%	98	20,90%	8,92%	94	21,61%	8,55%
5.	Gustawów	28	5,68%	23%	27	5,76%	22,31%	28	6,44%	23,53%
6.	Olszawowice	20	4,06%	7%	18	3,84%	6,41%	20	4,60%	7,07%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	18	3,65%	19%	16	3,41%	17,58%	16	3,68%	18,39%
9.	Skórnice	32	6,49%	9%	25	5,33%	6,87%	28	6,44%	7,67%
10.	Smyków	17	3,45%	15%	17	3,62%	15,74%	13	2,99%	12,62%
11.	Stanisławów	2	0,41%	4%	2	0,43%	3,92%	7	1,61%	14,29%
12.	Starzechowice	32	6,49%	10%	28	5,97%	8,64%	25	5,75%	7,96%
13.	Studzieniec	29	5,88%	20%	24	5,12%	16,22%	18	4,14%	13,04%

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

14.	Sulborowice	12	2,43%	7%	10	2,13%	6,06%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	44	8,92%	15%	31	6,61%	10,84%	24	5,52%	8,36%
17.	Wąsosz	26	5,27%	15%	37	7,89%	21,02%	25	5,75%	14,45%
18.	Wola Szkucka	13	2,64%	5%	10	2,13%	3,72%	10	2,30%	3,76%
19.	Zbójno	10	2,03%	7%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	493	100,00%	10%	469	100,00%	9,76%	435	100,00%	9,20%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015

Wzrasta na terenie gminy liczba osób korzystających z zasiłku z tytułu niepełnosprawności – o 30 osób w ciągu ostatnich 3 lat. Aż 24 osoby (tj. 23,30% ogółu korzystających) to mieszkańcy sołectwa Wąsosz - tu wzrost w ciągu ostatnich 3 lat wyniósł 23 osoby. Kolejne „miejsca” zajmują:

- Cermno – 23 osoby, tj. 22,33% ogółu korzystających,
- Fałków – 20 osób, tj. 19,42% ogółu korzystających.

W 5 sołectwach nikt nie skorzystał z tej formy wsparcia.

Biorąc pod uwagę procentowy udział korzystających do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach: Wąsosz 13,87%, Budy 4,83%, Cermno 3,59%.

Analizując z kolei to, gdzie tego typu osób „przybyło” najwięcej w ciągu ostatnich 3 lat – to oprócz sołectwa Wąsosz (23 osoby) należy wymienić: Cermno i Fałków po 11 osób, Fałków, Budy – 5 osób, Cermno-Kolonia – 3 osoby, Studzieniec – 1 osoba.

Tabela 8: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	2	2,74%	1%	7	6,48%	4,58%	7	6,80%	4,83%
2.	Cermno	12	16,44%	2%	20	18,52%	3,02%	23	22,33%	3,59%
3.	Cermno-Kolonia	1	1,37%	0%	4	3,70%	1,52%	4	3,88%	1,53%
4.	Fałków	9	12,33%	1%	12	11,11%	1,09%	20	19,42%	1,82%
5.	Gustawów	2	2,74%	2%	2	1,85%	1,65%	2	1,94%	1,68%
6.	Olszawowice	3	4,11%	1%	12	11,11%	4,27%	2	1,94%	0,71%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	3	4,11%	3%	1	0,93%	1,10%	1	0,97%	1,15%
9.	Skórnice	12	16,44%	3%	1	0,93%	0,27%	3	2,91%	0,82%
10.	Smyków	0	0,00%	0%	1	0,93%	0,93%	0	0,00%	0,00%
11.	Stanisławów	1	1,37%	2%	1	0,93%	1,96%	1	0,97%	2,04%
12.	Starzechowice	11	15,07%	3%	10	9,26%	3,09%	8	7,77%	2,55%
13.	Studzieniec	1	1,37%	1%	2	1,85%	1,35%	2	1,94%	1,45%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	8	10,96%	3%	4	3,70%	1,40%	4	3,88%	1,39%
17.	Wąsosz	1	1,37%	1%	26	24,07%	14,77%	24	23,30%	13,87%
18.	Wola Szkucka	4	5,48%	1%	5	4,63%	1,86%	2	1,94%	0,75%
19.	Zbójno	3	4,11%	2%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	73	100,00%	2%	108	100,00%	2,25%	103	100,00%	2,18%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015

W ciągu ostatnich 3 lat spadła ogółem o 35 osób liczba korzystających z zasiłków GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Liczba ta wzrosła jedynie w sołectwie Turowice o 15 osób oraz Olszawowice o 2 osoby.

W liczbach bezwzględnych najwięcej osób - w 2015r.- skorzystało z tego zasiłku w sołectwach:

- Fałków – 33 osoby,
- Czermino – 25 osób,
- Turowice – 20 osób,
- Starzechowice – 15 osób,
- Skórnice – 11 osób,
- Gustawów – 10 osób,
- Olszawowice – 10 osób,
- Budy – 9 osób.

Żadna osoba nie skorzystała z tej formy wsparcia w sołectwie Papiernia, Sulborowice, Sułków, Zbójno.

Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	9	5,00%	6%	3	1,84%	1,96%	9	6,21%	6,21%
2.	Czermino	38	21,11%	6%	31	19,02%	4,68%	25	17,24%	3,90%
3.	Czermino-Kolonia	2	1,11%	1%	2	1,23%	0,76%	2	1,38%	0,76%
4.	Fałków	48	26,67%	4%	40	24,54%	3,64%	33	22,76%	3,00%
5.	Gustawów	10	5,56%	8%	12	7,36%	9,92%	10	6,90%	8,40%
6.	Olszawowice	8	4,44%	3%	10	6,13%	3,56%	10	6,90%	3,53%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	1	0,56%	1%	1	0,61%	1,10%	1	0,69%	1,15%
9.	Skórnice	19	10,56%	5%	17	10,43%	4,67%	11	7,59%	3,01%
10.	Smyków	11	6,11%	10%	13	7,98%	12,04%	2	1,38%	1,94%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	1	0,69%	2,04%
12.	Starzechowice	17	9,44%	5%	20	12,27%	6,17%	15	10,34%	4,78%
13.	Studzieniec	1	0,56%	1%	2	1,23%	1,35%	2	1,38%	1,45%
14.	Sulborowice	3	1,67%	2%	1	0,61%	0,61%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	5	2,78%	2%	5	3,07%	1,75%	20	13,79%	6,97%
17.	Wąsosz	2	1,11%	1%	1	0,61%	0,57%	2	1,38%	1,16%
18.	Wola Szucka	2	1,11%	1%	1	0,61%	0,37%	2	1,38%	0,75%
19.	Zbójno	4	2,22%	3%	4	2,45%	2,72%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	180	100,00%	4%	163	100,00%	3,39%	145	100,00%	3,07%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015

Liczba osób korzystających z zasiłków z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ostatnich 3 latach spadła o 146 osób. W 2015r. najwięcej osób korzystających z tej formy wsparcia było w sołectwach:

- Fałków – 64 osób,

- Skórnice – 40 osób,
- Cermno – 35 osób,
- Starzechowice – 32 osoby,
- Turowice – 32 osoby,
- Olszamowice – 30 osób,
- Budy – 28 osób,
- Gustawów – 28 osób.

Tabela 10 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	20	3,49%	13%	28	6,67%	18,30%	28	6,56%	19,31%
2.	Cermno	102	17,80%	15%	72	17,14%	10,86%	35	8,20%	5,46%
3.	Cermno-Kolonia	15	2,62%	6%	19	4,52%	7,20%	19	4,45%	7,25%
4.	Fałków	116	20,24%	11%	91	21,67%	8,28%	64	14,99%	5,82%
5.	Gustawów	32	5,58%	26%	27	6,43%	22,31%	28	6,56%	23,53%
6.	Olszamowice	30	5,24%	10%	42	10,00%	14,95%	30	7,03%	10,60%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	18	3,14%	19%	16	3,81%	17,58%	16	3,75%	18,39%
9.	Skórnice	46	8,03%	12%	0	0,00%	0,00%	40	9,37%	10,96%
10.	Smyków	17	2,97%	15%	17	4,05%	15,74%	17	3,98%	16,50%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	4	0,94%	8,16%
12.	Starzechowice	32	5,58%	10%	27	6,43%	8,33%	32	7,49%	10,19%
13.	Studzieniec	28	4,89%	19%	12	2,86%	8,11%	20	4,68%	14,49%
14.	Sulborowice	23	4,01%	14%	12	2,86%	7,27%	21	4,92%	13,13%
15.	Sułków	4	0,70%	14%	0	0,00%	0,00%	10	2,34%	38,46%
16.	Turowice	50	8,73%	17%	31	7,38%	10,84%	32	7,49%	11,15%
17.	Wąsosz	0	0,00%	0%	2	0,48%	1,14%	15	3,51%	8,67%
18.	Wola Szkucka	21	3,66%	8%	20	4,76%	7,43%	16	3,75%	6,02%
19.	Zbójno	19	3,32%	13%	4	0,95%	2,72%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	573	100,00%	12%	420	100,00%	8,74%	427	100,00%	9,03%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015

Najwięcej mieszkańców, którzy skorzystali z zasiłku z powodu alkoholizmu na koniec 2015 było w sołectwie Wąsosz - 20 osób co stanowi 32,79% ogółu korzystających. Pod względem ilościowym kolejnym sołectwem są Starzechowice – 15 osób tj. 24,59% ogółu korzystających. W dalszej kolejności należy wymienić:

- Cermno – 11 osób, tj. 18,03% ogółu korzystających,
- Fałków – 8 osób, tj. 13,11%,
- Smyków – 7 osób, tj. 11,48%.

Biorąc pod uwagę procentowy udział korzystających do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach :

- Wąsosz - 11,56%,
- Smyków - 6,80%,
- Starzechowice - 4,78%,
- Cermno - 1,72%,
- Fałków - 0,73%.

W pozostałych sołectwach brak jest osób korzystających z tego zasiłku.

Tabela 11 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	0	0,00%	0%	1	0,97%	0,65%	0	0,00%	0,00%
2.	Czermno	18	18,18%	3%	11	10,68%	1,66%	11	18,03%	1,72%
3.	Czermno-Kolonia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
4.	Fałków	4	4,04%	0%	8	7,77%	0,73%	8	13,11%	0,73%
5.	Gustawów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
6.	Olszamowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
10.	Smyków	7	7,07%	6%	4	3,88%	3,70%	7	11,48%	6,80%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
12.	Starzechowice	21	21,21%	7%	21	20,39%	6,48%	15	24,59%	4,78%
13.	Studzieniec	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
17.	Wąsosz	49	49,49%	28%	58	56,31%	32,95%	20	32,79%	11,56%
18.	Wola Szkucka	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
19.	Zbójno	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	99	100,00%	2%	103	100,00%	2,14%	61	100,00%	1,29%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Analiza demograficzna Gminy Fałków

Na dzień 31.12.2000r. w Gminie Fałków mieszkało 4954 osób. W ciągu 15 lat ubyło 224 osoby. Pod względem potencjału ludnościowego poszczególne sołectwa można podzielić na:

- jedno bardzo duże sołectwo – Fałków – 1100 mieszkańców na koniec 2015r., tj. 23,26% ogółu mieszkańców gminy,
- jedno duże sołectwo – Czermno (641 mieszkańców),
- grupę sołectw średnich – Czermno-Kolonia (262), Wola Szkucka (266), Olszamowice (283), Turowice (287), Starzechowice (314), Skórnice (365),
- grupę sołectw małych – Smyków (103), Gustawów (119), Studzieniec (138), Budy (145), Zbójno (147), Sulborowice (160), Wąsosz (173),
- grupę sołectw bardzo małych – Sułków (26), Stanisławów (49), Papiernia (65), Pląskowice (87).

Tabela 12 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015

L.p.	Sołectwa	2013	% do ogółu mieszkańców gminy	2014	% do ogółu mieszkańców gminy	2015	% do ogółu mieszkańców gminy
1.	Budy	150	3,13%	153	3,19%	145	3,07%
2.	Czermno	659	13,77%	663	13,80%	641	13,55%
3.	Czermno-Kolonia	257	5,37%	264	5,50%	262	5,54%
4.	Fałków	1073	22,42%	1099	22,88%	1100	23,26%

5.	Gustawów	122	2,55%	121	2,52%	119	2,52%
6.	Olszamowice	287	6,00%	281	5,85%	283	5,98%
7.	Papiernia	65	1,36%	65	1,35%	65	1,37%
8.	Płaskowice	94	1,96%	91	1,89%	87	1,84%
9.	Skórnice	372	7,77%	364	7,58%	365	7,72%
10.	Smyków	110	2,30%	108	2,25%	103	2,18%
11.	Stanisławów	51	1,07%	51	1,06%	49	1,04%
12.	Starzechowice	323	6,75%	324	6,75%	314	6,64%
13.	Studzieniec	146	3,05%	148	3,08%	138	2,92%
14.	Sulborowice	163	3,41%	165	3,44%	160	3,38%
15.	Sułków	29	0,61%	28	0,58%	26	0,55%
16.	Turowice	286	5,98%	286	5,95%	287	6,07%
17.	Wąsosz	173	3,62%	176	3,66%	173	3,66%
18.	Wola Szucka	274	5,73%	269	5,60%	266	5,62%
19.	Zbójno	151	3,16%	147	3,06%	147	3,11%
	razem	4785	100,00%	4803	100,00%	4730	100,00%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Największe koncentracje zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy mają miejsce w Fałkowie i Czermnie. Zabudowa ta ma charakter przede wszystkim zagrodowy. Zabudowa o charakterze jednorodzienny występuje w Fałkowie. Niewielkie enklawy zabudowy wielorodzinnej znajdują się w Fałkowie (osiedle SM-Opoczno), Olszamowicach (osiedle PKP) i Skórnicech.

Poniżej zaprezentowane zostaną dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach w latach 2013-2015 w podziale na różne kategorie wiekowe.

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 13 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2013

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy												
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat	36-65 lat	pow.60 lat	pow.65lat	Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	5	7	10	10	16	23	17	27	28	7	76	74	150
	ADELINÓW	1	0	2	1	1	1	0	2	3	2	7	6	13
	BUDY	2	5	6	4	10	13	13	14	13	3	44	39	83
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	2	1	2	2	0	4	6	10
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
	DOBRY WIDOK	0	0	2	2	0	0	2	4	2	1	6	7	13
	SZRENIAWA	2	1	0	2	4	6	1	3	6	0	13	12	25
	CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Sołectwo CZERMNO	17	15	36	26	70	94	97	134	114	56	334	325	659
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	11	5	11	12	33	35	39	50	40	21	134	123	257
	CZERMNO-KOLONIA	11	3	8	10	30	31	35	40	31	18	115	102	217
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
	STOMORGI	0	1	2	1	1	1	2	4	3	2	8	9	17
	PIKULE	0	1	1	1	2	3	2	6	5	1	10	12	22
4.	Sołectwo FAŁKÓW	31	39	73	68	138	149	192	236	104	43	538	535	1073
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	2	3	8	10	15	18	18	26	20	2	63	59	122
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	11	11	20	22	35	29	43	58	34	24	143	144	287
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	1	0	3	3	9	14	8	14	12	1	33	32	65
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	9	5	1	15	18	33
	RECZKÓW	1	0	1	2	5	7	4	5	7	0	18	14	32
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	5	2	2	6	12	14	15	19	15	4	49	45	94
	PŁĄSKOWICE	5	1	2	5	10	12	11	15	7	3	35	36	71
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	2	4	4	8	1	14	9	23
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	16	13	19	26	50	55	57	77	40	19	182	190	372
	SKÓRNICE	16	13	18	24	47	54	54	72	37	17	172	180	352
	PORĘBA	0	0	1	2	3	1	3	5	3	2	10	10	20
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	2	0	6	5	13	14	16	22	24	8	61	49	110

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	2	0	6	5	13	13	16	20	22	8	59	46	105
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	0	2	3	1	7	3	6	11	14	4	30	21	51
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	5	14	21	10	41	57	38	65	47	25	152	171	323
12.	STARZECHOWICE DOLNE	2	8	15	8	24	24	17	34	19	9	77	83	160
	STARZECHOWICE GÓRNE	2	6	5	2	16	30	19	25	24	14	66	77	143
	SĘP	1	0	1	0	1	3	2	6	4	2	9	11	20
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	3	4	10	12	15	16	18	31	20	17	66	80	146
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	3	6	11	6	24	17	23	37	26	10	87	76	163
14.	SULBOROWICE	3	6	9	3	20	14	17	28	21	9	70	60	130
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	3	6	9	5	1	17	16	33
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	3	3	7	3	6	5	2	11	18	29
15.	SUŁKÓW	0	0	0	3	3	7	3	5	4	1	10	16	26
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	3
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	6	6	11	15	33	47	48	64	40	16	138	148	286
16.	TUROWICE	3	5	5	9	21	36	33	48	27	11	89	109	198
	DĄBROWA	0	0	4	3	3	2	3	4	4	2	14	11	25
	RUDZISKO	3	1	2	3	9	9	12	12	9	3	35	28	63
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	3	4	15	13	19	21	24	41	21	12	82	91	173
17.	WĄSOSZ	2	4	15	13	18	19	22	40	21	11	78	87	165
	JULIANÓW	1	0	0	0	1	2	2	1	0	1	4	4	8
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	7	6	18	20	30	36	44	57	34	22	133	141	274
18.	WOLA SZKUCKA	7	6	18	20	30	36	43	57	33	21	131	140	271
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	8	2	5	10	17	18	23	31	26	11	79	72	151
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	1	2	3	1	0	5	4	9
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	3	0	1	2	1	3	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	5	2	3	8	15	14	19	25	22	9	64	58	122

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Tabela 14 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2014

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy												
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat	36-65 lat	pow.60 lat	pow.65lat	Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	6	7	9	10	18	22	18	30	25	8	76	77	153
	ADELINÓW	1	0	2	1	0	1	1	2	3	2	7	6	13
	BUDY	4	5	5	4	12	13	13	15	10	4	44	41	85
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	1	1	3	2	0	4	6	10
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
	DOBRY WIDOK	0	0	1	2	1	0	2	4	2	1	6	7	13
	SZRENIAWA	1	1	1	2	4	6	1	4	6	0	13	13	26
	CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Sołectwo CZERMNO	20	14	31	26	75	94	98	138	109	58	333	330	663
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	8	7	16	12	31	33	41	53	38	25	134	130	264
	CZERMNO-KOLONIA	8	5	13	10	29	30	36	43	29	21	115	109	224
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
	STOMORGI	0	1	2	1	1	1	2	4	3	2	8	9	17
	PIKULE	0	1	1	1	1	2	3	6	5	2	10	12	22
4.	Sołectwo FAŁKÓW	34	40	72	74	145	145	190	246	102	51	543	556	1099
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	2	3	6	10	16	18	18	27	18	3	60	61	121
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	10	13	20	17	33	30	43	63	30	22	136	145	281
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	2	0	3	3	9	14	7	13	12	2	33	32	65
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	8	4	2	14	18	32
	RECZKÓW	2	0	1	2	5	7	3	5	8	0	19	14	33
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	5	2	2	6	11	13	14	21	13	4	45	46	91
	PŁĄSKOWICE	5	1	2	5	9	11	11	16	6	3	33	36	69
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	2	3	5	7	1	12	10	22
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	12	9	22	23	49	53	59	82	35	20	177	187	364
	SKÓRNICE	12	9	21	21	46	53	56	76	33	18	168	177	345
	PORĘBA	0	0	1	2	3	0	3	6	2	2	9	10	19
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	1	0	7	4	13	14	16	25	20	8	57	51	108

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	1	0	7	4	13	13	16	23	18	8	55	48	103
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	1	2	3	0	7	4	6	12	13	3	30	21	51
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	6	13	18	11	42	57	41	71	40	25	147	177	324
12.	STARZECHOWICE DOLNE	2	5	13	9	25	22	18	38	18	10	76	84	160
	STARZECHOWICE GÓRNE	3	8	5	2	15	32	21	27	19	13	63	82	145
	SĘP	1	0	0	0	2	3	2	6	3	2	8	11	19
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	3	5	8	9	18	19	17	33	21	15	67	81	148
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	3	5	11	8	24	17	21	38	28	10	87	78	165
14.	SULBOROWICE	3	5	9	5	20	14	17	28	21	9	70	61	131
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	3	4	10	7	1	17	17	34
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	2	2	7	3	8	5	1	10	18	28
15.	SUŁKÓW	0	0	0	2	2	7	3	7	4	1	9	17	26
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	2
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	7	7	9	15	35	48	46	65	36	18	133	153	286
16.	TUROWICE	3	5	2	8	23	38	32	48	23	13	83	112	195
	DĄBROWA	0	0	4	3	2	2	3	4	5	2	14	11	25
	RUDZISKO	4	2	3	4	10	8	11	13	8	3	36	30	66
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	7	4	15	12	17	22	22	37	23	17	84	92	176
17.	WĄSOSZ	6	4	15	12	16	20	21	36	22	16	80	88	168
	JULIANÓW	1	0	0	0	1	2	1	1	1	1	4	4	8
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	6	7	19	20	29	31	41	61	35	20	130	139	269
18.	WOLA SZKUCKA	6	7	19	20	29	31	41	61	33	19	128	138	266
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	7	2	5	8	17	17	23	33	24	11	76	71	147
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	1	2	4	1	0	5	5	10
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	2	0	2	1	1	4	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	5	2	2	7	15	12	19	26	20	9	61	56	117
	Razem	140	140	276	270	591	658	724	1056	627	321	2358	2445	4803

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 15 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy												
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat	36-65 lat	pow.60 lat	pow.65lat	Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	5	1	8	11	19	20	17	29	27	8	76	69	145
	ADELINÓW	1	0	2	1	0	1	1	2	3	2	7	6	13
	BUDY	3	0	4	4	13	13	12	14	13	4	45	35	80
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	1	1	3	2	0	4	6	10
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
	DOBRY WIDOK	0	0	1	2	1	0	2	4	1	1	5	7	12
	SZRENIAWA	1	0	1	3	4	4	1	4	6	0	13	11	24
	CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Sołectwo CZERMNO	17	11	31	26	68	91	100	131	111	55	327	314	641
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	7	8	15	12	33	30	40	53	42	22	137	125	262
	CZERMNO-KOLONIA	7	6	13	10	30	28	35	43	33	19	118	106	224
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
	STOMORGI	0	1	1	1	2	0	2	4	3	1	8	7	15
	PIKULE	0	1	1	1	1	2	3	6	5	2	10	12	22
4.	Sołectwo FAŁKÓW	28	38	73	74	146	145	187	238	114	57	548	552	1100
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	1	3	5	10	16	17	16	26	21	4	59	60	119
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	9	13	19	16	33	30	44	62	35	22	140	143	283
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	2	1	3	3	9	14	7	12	12	2	33	32	65
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	7	4	2	14	17	31
	RECZKÓW	2	1	1	2	5	7	3	5	8	0	19	15	34
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	4	2	2	6	12	10	10	19	18	4	46	41	87
	PŁĄSKOWICE	4	1	2	5	10	9	8	15	11	3	35	33	68
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	1	2	4	7	1	11	8	19
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	12	10	23	22	48	56	59	78	37	20	179	186	365
	SKÓRNICE	11	10	22	20	45	56	56	71	35	18	169	175	344
	PORĘBA	1	0	1	2	3	0	3	7	2	2	10	11	21
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	1	0	7	2	12	14	14	24	20	9	54	49	103

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	1	0	7	2	12	13	14	22	19	9	53	46	99
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	1	3	4
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	1	2	2	0	7	3	7	11	12	4	29	20	49
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	5	14	16	12	42	53	38	68	43	23	144	170	314
12.	STARZECHOWICE DOLNE	1	5	10	10	25	20	17	37	18	11	71	83	154
	STARZECHOWICE GÓRNE	3	9	6	2	15	30	19	25	22	11	65	77	142
	SĘP	1	0	0	0	2	3	2	6	3	1	8	10	18
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	2	4	9	8	18	19	15	32	21	10	65	73	138
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	2	5	12	7	24	16	21	36	27	10	86	74	160
14.	SULBOROWICE	2	5	10	4	20	14	17	26	20	9	69	58	127
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	2	4	10	7	1	17	16	33
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	2	2	5	3	8	5	1	10	16	26
15.	SUŁKÓW	0	0	0	2	2	5	3	7	4	1	9	15	24
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	2
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	6	9	10	14	33	49	46	61	42	17	137	150	287
16.	TUROWICE	3	7	2	8	23	37	31	46	27	13	86	111	197
	DĄBROWA	0	0	4	3	1	3	4	3	4	2	13	11	24
	RUDZISKO	3	2	4	3	9	9	11	12	11	2	38	28	66
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	5	4	14	12	19	21	22	34	24	18	84	89	173
17.	WĄSOSZ	4	3	14	12	18	19	21	33	23	17	80	84	164
	JULIANÓW	1	1	0	0	1	2	1	1	1	1	4	5	9
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	4	5	20	20	32	29	39	60	40	17	135	131	266
18.	WOLA SZKUCKA	4	5	20	20	32	29	39	60	38	16	133	130	263
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	7	2	6	8	15	16	24	32	26	11	78	69	147
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	0	2	4	1	0	5	4	9
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	1	0	3	1	1	4	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	6	2	2	7	13	12	20	25	22	9	63	55	118
	Razem	118	132	275	265	588	638	709	1014	677	314	2367	2363	4730

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Dokonując analizy demograficznej wzięto pod uwagę tendencje z ostatnich 3 lat i analizowano m.in. dynamikę wzrostu/spadku osób młodych (do 17 roku życia) i w wieku starszym (po 60 r. ż.).

Jeżeli chodzi o osoby do 17 roku życia to tendencje spadkowe (niekorzystane) odnotowują: Czermino spadek o 9 osób w ciągu 3 ostatnich lat, Budy (-7), Olszamowice (-7), Skórnice (-7), Studzieniec (-6), Gustawów (-4), Smyków (-3), Starzechowice (-3), Wola Szucka (-2), Zbójno (-2), Płaskowice (-1), Stanisławów (-1), Sułków (-1). Osoby młode do 17 r. ż. stanowią 16,7% ogółu mieszkańców gminy. Najlepiej pod tym względem sytuacja wygląda w sołectwie Fałków i Gustawów, gdzie osoby w tym przedziale wiekowym stanowiły w 2015r. ponad 20% ogółu mieszkańców sołectwa. Najgorzej „wypadają” sołectwa: Wąsosz 7,69% oraz Zbójno 9,71%.

Tabela 16: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 17 roku życia do ogółu mieszkańców sołectwa

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2013	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2014	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2015	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Wzrost/spadek (-) porównanie 2013-2015
1.	Budy	32	21,33%	32	20,92%	25	17,24%	-7
2.	Czermino	94	14,26%	91	13,73%	85	13,26%	-9
3.	Czermino-Kolonia	39	15,18%	43	16,29%	42	16,03%	3
4.	Fałków	211	19,66%	220	20,02%	213	19,36%	2
5.	Gustawów	23	18,85%	21	17,36%	19	15,97%	-4
6.	Olszamowice	64	22,30%	60	21,35%	57	20,14%	-7
7.	Papiernia	7	10,77%	8	12,31%	9	13,85%	2
8.	Płaskowice	15	15,96%	15	16,48%	14	16,09%	-1
9.	Skórnice	74	19,89%	66	18,13%	67	18,36%	-7
10.	Smyków	13	11,82%	12	11,11%	10	9,71%	-3
11.	Stanisławów	6	11,76%	6	11,76%	5	10,20%	-1
12.	Starzechowice	50	15,48%	48	14,81%	47	14,97%	-3
13.	Studzieniec	29	19,86%	25	16,89%	23	16,67%	-6
14.	Sulborowice	26	15,95%	27	16,36%	26	16,25%	0
15.	Sułków	3	10,34%	2	7,14%	2	7,69%	-1
16.	Turowice	38	13,29%	38	13,29%	39	13,59%	1
17.	Wąsosz	35	20,23%	38	21,59%	35	20,23%	0
18.	Wola Szucka	51	18,61%	52	19,33%	49	18,42%	-2
19.	Zbójno	25	16,56%	22	14,97%	23	15,65%	-2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Biorąc pod uwagę procentowy udział osób w wieku 60+M do ogółu mieszkańców sołectwa najwyższy taki wskaźnik był w 2015r. w: Płaskowicach (20,69%). Jeżeli chodzi o kobiety w wieku 65+ najwyższy współczynnik do ogółu mieszkańców sołectwa był w Wąsaczu 10,4%, najmniejszy w Papierni (3,08%).

Tabela 17: Analiza liczby mieszkańców powyżej 60/65 r.ż. do ogółu mieszkańców sołectwa w latach 2013-2015

Sołectwo	2013				2014				2015			
	pow.60 lat		pow.65lat		pow.60 lat		pow.65lat		pow.60 lat		pow.65lat	
	K		M		K		M		K		M	
Budy	28	18,67%	7	4,67%	25	16,34%	8	5,23%	27	18,62%	8	5,52%
Czermino	114	17,30%	56	8,50%	109	16,44%	58	8,75%	111	17,32%	55	8,58%

Czermno-Kolonia	40	15,56%	21	8,17%	38	14,39%	25	9,47%	42	16,03%	22	8,40%
Fałków	104	9,69%	43	4,01%	102	9,28%	51	4,64%	114	10,36%	57	5,18%
Gustawów	20	16,39%	2	1,64%	18	14,88%	3	2,48%	21	17,65%	4	3,36%
Olszamowice	34	11,85%	24	8,36%	30	10,68%	22	7,83%	35	12,37%	22	7,77%
Papiernia	12	18,46%	1	1,54%	12	18,46%	2	3,08%	12	18,46%	2	3,08%
Pląskowice	15	15,96%	4	4,26%	13	14,29%	4	4,40%	18	20,69%	4	4,60%
Skórnice	40	10,75%	19	5,11%	35	9,62%	20	5,49%	37	10,14%	20	5,48%
Smyków	24	21,82%	8	7,27%	20	18,52%	8	7,41%	20	19,42%	9	8,74%
Stanisławów	14	27,45%	4	7,84%	13	25,49%	3	5,88%	12	24,49%	4	8,16%
Starzechowice	47	14,55%	25	7,74%	40	12,35%	25	7,72%	43	13,69%	23	7,32%
Studzieniec	20	13,70%	17	11,64%	21	14,19%	15	10,14%	21	15,22%	10	7,25%
Sulborowice	26	15,95%	10	6,13%	28	16,97%	10	6,06%	27	16,88%	10	6,25%
Sułków	5	17,24%	2	6,90%	5	17,86%	1	3,57%	5	19,23%	1	3,85%
Turowice	40	13,99%	16	5,59%	36	12,59%	18	6,29%	42	14,63%	17	5,92%
Wąsosz	21	12,14%	12	6,94%	23	13,07%	17	9,66%	24	13,87%	18	10,40%
Wola Szkucka	34	12,41%	22	8,03%	35	13,01%	20	7,43%	40	15,04%	17	6,39%
Zbójno	26	17,22%	11	7,28%	24	16,33%	11	7,48%	26	17,69%	11	7,48%
razem	664	13,88%	304	6,35%	627	13,05%	321	6,68%	677	14,31%	314	6,64%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Spółeczeństwo gminy Fałków szybko się starzeje (potwierdza to także niżej opisany wskaźnik obciążenia demograficznego).

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 na terenie Gminy Fałków.

Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015

ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym [osoba]			ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym [osoba]			ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym [osoba]		
2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
64,4	66,2	66,4	131,3	132,7	140,1	36,6	37,8	38,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego lipiec 2016r.

Na koniec 2015 r. w Gminie Fałków wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość 38,8 i był wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla Polski który wynosił 31,4. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Fałków zdecydowanie szybciej się starzeje niż średnia dla kraju.

Analiza bezrobocia na terenie gminy Fałków

Spada liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Fałków zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Końskich – w 2015r. było to łącznie mniej o 79 osób niż 2013r. Mimo wszystko zjawisko to jest nadal bardzo negatywne i zwłaszcza „zlokalizowane” w sołectwach:

- Fałków - 73 osoby zarejestrowane jako bezrobotne na koniec 2015r, tj. 6,64% mieszkańców sołectwa,
- Czermno – 32 osoby tj. 4,99% mieszkańców sołectwa,

- Starzechowice - 22 osoby tj. 7,01% mieszkańców sołectwa,
- Wola Szkucka - 21 osoby tj. 7,89% mieszkańców sołectwa,

Tabela 19: Liczba bezrobotnych w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015

Sołectwa	2013		2014		2015	
	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców
Budy	6	4,00%	11	7,19%	3	2,07%
Czermno	44	6,68%	24	3,62%	32	4,99%
Czermno-Kolonia	9	3,50%	8	3,03%	7	2,67%
Fałków	79	7,36%	57	5,19%	73	6,64%
Gustawów	14	11,48%	14	11,57%	2	1,68%
Olszamowice	12	4,18%	7	2,49%	3	1,06%
Papiernia	1	1,54%	2	3,08%	0	0,00%
Płaskowice	6	6,38%	4	4,40%	3	3,45%
Skórnice	30	8,06%	20	5,49%	13	3,56%
Smyków	12	10,91%	10	9,26%	6	5,83%
Stanisławów	2	3,92%	4	7,84%	1	2,04%
Starzechowice	24	7,43%	16	4,94%	22	7,01%
Studzieniec	15	10,27%	12	8,11%	9	6,52%
Sulborowice	7	4,29%	2	1,21%	5	3,13%
Sułków	2	6,90%	4	14,29%	3	11,54%
Turowice	14	4,90%	9	3,15%	16	5,57%
Wąsosz	10	5,78%	5	2,84%	6	3,47%
Wola Szkucka	22	8,03%	13	4,83%	21	7,89%
Zbójno	9	5,96%	8	5,44%	14	9,52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich

Tabela 20 Bezrobocie rejestrowane w poszczególnych miejscowościach z zaznaczeniem liczby kobiet

L.p.	Sołectwa	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015	
		Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	6	2	11	2	3	0
	ADELINÓW	0	0	1	0	1	0
	BUDY	5	2	8	2	2	0
	BUDY-ADELINÓW						
	BUDY-JAKUBOWICE						
	BUDY-SZPINEK						
	DOBRY WIDOK						
	SZRENIAWA	1	0	2	0	0	0
	CZARNA SMUGA						
2.	Sołectwo CZERMNO	44	26	24	13	32	14
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	9	4	8	4	7	5
	CZERMNO-KOLONIA	8	4	6	3	6	5

	LESZCZYNY						
	STOMORGI						
	PIKULE	1	0	2	1	1	0
4.	Sołectwo FAŁKÓW	79	45	57	26	73	37
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	14	7	14	7	2	2
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	12	11	7	6	3	2
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	1	1	2	1	0	0
	PAPIERNIA	1	1	2	1	0	0
	RECZKÓW						
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	6	2	4	3	3	2
	PŁĄSKOWICE	4	1	3	2	1	0
	BULIANÓW	2	1	1	1	2	2
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	30	15	20	10	13	10
	SKÓRNICE	30	15	20	10	13	10
	PORĘBA						
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	12	3	10	2	6	2
	SMYKÓW	12	3	10	2	6	2
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE						
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	2	2	4	3	1	1
12.	Sołectwo STARZECZOWICE, w tym:	24	9	16	8	22	9
	STARZECZOWICE DOLNE	22	8	15	7	21	8
	STARZECZOWICE GÓRNE						
	SĘP	2	1	1	1	1	1
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	15	3	12	4	9	3
14.	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	7	4	2	1	5	3
	SULBOROWICE	7	4	2	1	5	3
	SULBOROWICE ODDZIAŁY						
15.	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	2	0	4	1	3	1
	SUŁKÓW	2	0	4	1	3	1
	RUDKA						
16.	Sołectwo TUROWICE, w tym:	14	5	9	3	16	7
	TUROWICE	12	5	5	1	10	3
	DĄBROWA						
	RUDZISKO	2	0	4	2	6	4
17.	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	10	5	5	3	6	2
	WĄSOSZ	10	5	5	3	6	2
	JULIANÓW						
18.	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	22	10	13	3	21	10
	WOLA SZKUCKA	22	10	13	3	21	10
	ZYGMUNTÓW						
19.	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	9	1	8	1	14	5

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	GRESZCZYN	1	0	1	0	1	0
	ODDZIAŁY						
	SĘPSKIE NIWY	2	0	1	0	2	0
	ZBÓJNO	6	1	6	1	11	5
	Razem	318	155	230	101	239	115

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Końskich

łącznie kobiety stanowiły w 2015r. 48% ogółu bezrobotnych. Ponad 30% bezrobotnych w ostatnim roku mieszkało w Fałkowie. Kolejne sołectwa to Czermino (32 osoby) i Wola Szkucka (21 bezrobotnych).

Sołectwa	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015		% do ogółu z 2015r.
	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	
Budy	6	2	11	2	3	0	1,26%
Czermino	44	26	24	13	32	14	13,39%
Czermino-Kolonia	9	4	8	4	7	5	2,93%
Fałków	79	45	57	26	73	37	30,54%
Gustawów	14	7	14	7	2	2	0,84%
Olszamowice	12	11	7	6	3	2	1,26%
Papiernia	1	1	2	1	0	0	0,00%
Płaskowice	6	2	4	3	3	2	1,26%
Skórnice	30	15	20	10	13	10	5,44%
Smyków	12	3	10	2	6	2	2,51%
Stanisławów	2	2	4	3	1	1	0,42%
Starzechowice	24	9	16	8	22	9	9,21%
Studzieniec	15	3	12	4	9	3	3,77%
Sulborowice	7	4	2	1	5	3	2,09%
Sułków	2	0	4	1	3	1	1,26%
Turowice	14	5	9	3	16	7	6,69%
Wąsosz	10	5	5	3	6	2	2,51%
Wola Szkucka	22	10	13	3	21	10	8,79%
Zbójno	9	1	8	1	14	5	5,86%
Razem	318	155	230	101	239	115	100,00%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich

Tabela 21 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Nazwa	ogółem			mężczyźni			kobiety		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	8,8	7,5	6,5	8,2	6,9	5,9	9,5	8,2	7,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11,3	9,5	8,5	10,8	9,1	8,0	11,9	10,0	9,1
Powiat konecki	15,0	12,2	10,3	13,1	10,7	8,8	17,3	13,9	12,2
Gmina Fałków	11,2	8,4	8,7	9,9	8,1	8,0	12,8	8,7	9,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Przestępczość na terenie Gminy Fałków

Z danych Komisariatu Policji w Radoszycach widać wyraźnie, że najwięcej przestępstw dokonują nietrzeźwi kierujący (32 w 2012r.), choć na szczęście liczba ta maleje. Ilościowo „drugie” miejsce zajmują kradzieże z włamaniem (łącznie 25 w ciągu 4 lat). Duża jest także liczba samobójstw (8 w latach 2012-2015). Szczegółowe dane dotyczące przestępczości prezentuje poniższa tabela:

Tabela 22 Liczba przestępstw na terenie Gminy Fałków w latach 2012-2015

L.p.	Kategoria przestępstwa	2012	2013	2014	2015
1.	Nietrzeźwi kierujący	32	10	9	12
2.	Samobójstwo	2	3	0	3
3.	Wypadek drogowy	2	4	2	2
4.	Kradzież mienia	4	5	3	1
5.	Wyrąb drewna	3	1	2	1
6.	Kradzież z włamaniem	7	5	6	6
7.	Oszustwo	3	5	4	2
8.	Nagły zgon	2	2	1	1
9.	Znęcanie się nad osobą najbliższą	2	2	4	2
10.	Niealimentacja	1	1	3	4
11.	Kradzież elementów linii telef.i kolejowej	5	3	2	2
12.	Podrobienie podpisu	1	0	1	0
13.	Uszkodzenie mienia	0	1	2	0
14.	Przywłaszczenie mienia	0	2	0	2
15.	Nielegalny wyrób alkoholu	0	1	0	1
16.	Ukrycie zajętego mienia	b.d.	b.d.	1	0
17.	Paserstwo	1	0	1	0
18.	Skierowanie p-ko innej osobie postępowania karnego	b.d.	b.d.	1	0
19.	Korupcja	b.d.	b.d.	1	1
20.	Znęcanie się nad zwierzęciem	b.d.	b.d.	1	0
21.	Naruszenie miru domowego	b.d.	b.d.	1	0
22.	Zwalczanie nieuczciwej konkurencji	b.d.	b.d.	1	0
23.	Niestosowanie się do zakazu sądowego	1	0	0	2
24.	Nielegalny połów ryb	b.d.	b.d.	0	1
25.	Posiadanie środków narkotycznych	b.d.	b.d.	0	2
26.	Kierowanie pojazdem pomimo cofniętych uprawnień	b.d.	b.d.	0	1
27.	Niedopełnienie obowiązków dot. bezpieczeństwa i higieny pracy	b.d.	b.d.	0	1
28.	Groźby karalne	2	2	b.d.	b.d.
29.	Zgwałcenie	1	0	b.d.	b.d.
30.	Rozbój	1	0	b.d.	b.d.
31.	Wydobywanie piasku bez zezwolenia	0	1	b.d.	b.d.

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Analizując przestępczość na obszarze poszczególnych sołectw Gminy Fałków warto zwrócić uwagę, że ich liczba w ostatnich latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Sołectwami najbardziej zagrożonymi przestępczością są:

- Fałków – 49 przestępstw w latach 2012-2015, tj. blisko co 4 przestępstwo w gminie,
- Czermino – 37 przestępstw w tym okresie,

- Zbójno – 17 przestępstw w ostatnich 4 latach,
- Starzechowice – łącznie 17 przestępstw,
- Turowice – łącznie 16 przestępstw,
- Skórnice – łącznie 14 przestępstw.

„Tylko” po 1 przestępstwie w ciągu ostatnich 4 lat dokonano w 5 sołectwach: Szreniawa , Pikule, Sęp, Stomorgi, Sułków i Papiernia.

Tabela 23 Sołectwa najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków

Miejscowości najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków						razem % do ogółu
Miejscowość/ Sołectwo	2012	2013	2014	2015	Razem	
Czermno	12	6	10	9	37	17,4%
Czermno Kolonia	-	-	2	3	5	2,3%
Starzechowice	4	6	2	4	16	7,5%
Turowice	2	2	2	2	8	3,8%
Zbójno	6	5	3	3	17	8,0%
Fałków	16	11	8	14	49	23,0%
Płaskowice	3	0	2	1	6	2,8%
Skórnice	4	4	2	4	14	6,6%
Wąsosz	1	2	0	1	4	1,9%
Rudzisko	1	0	2	1	4	1,9%
Olszamowice	1	1	1	0	3	1,4%
Studzieniec	3	0	1	1	5	2,3%
Sulborowice	2	0	1	3	6	2,8%
Budy	3	0	1	0	4	1,9%
Smyków	3	2	4	0	9	4,2%
Wola Szucka	1	0	4	1	6	2,8%
Szreniawa	-	-	1	0	1	0,5%
Gustawów	4	2	-	-	6	2,8%
Pikule	1	0	-	-	1	0,5%
Sęp	1	0	-	-	1	0,5%
Stanisławów	0	4	-	-	4	1,9%
Stomorgi	0	1	-	-	1	0,5%
Sułków	0	1	-	-	1	0,5%
Papiernia	0	1	-	-	1	0,5%
Dąbrowa	4	0	-	-	4	1,9%
Razem	72	48	46	47	213	100,0%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Ponad 60% mandatów karnych nałożonych w 2015r. na mieszkańców gminy dotyczyła sołectw Czermno (ilościowo aż 34) i Fałków –31.

Tabela 24 Mandaty karne, które zostały nałożone w 2015r. na sprawców z podziałem na sołectwa

Sołectwo	2015	% do ogółu
Fałków	31	30,1%
Smyków	11	10,7%
Czermno	34	33,0%

Dąbrowa	2	1,9%
Olszamowice	4	3,9%
Skórnice	3	2,9%
Wąsosz	2	1,9%
Studzieniec	6	5,8%
Starzechowice	1	1,0%
Zbójno	2	1,9%
Turowice	1	1,0%
Wola Szkucka	3	2,9%
Sulborowice	1	1,0%
Szreniawa	2	1,9%
Razem	103	100,0%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Analizując wykroczenia na terenie gminy w poszczególnych sołectwach, najczęściej takich przypadków było w Fałkowie i Cermnie (blisko 50% ogółu wykroczeń z lat 2012-2015). Brak wykroczeń odnotowano w Papierni, Sułkowie i Wąsoczu (dane jedynie za 2015r.).

Tabela 25 Wykroczenia odnotowane w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2012-2015

L.p.	Sołectwo	2012	2013	2014	2015	RAZEM	razem % do ogółu
1.	Budy	4	1	5	0	10	3,38%
2.	Cermno	12	11	18	20	61	20,61%
3.	Cermno-Kolonia	b.d.	2	b.d.	1	3	1,01%
4.	Fałków	13	14	34	21	82	27,70%
5.	Gustawów	4	1	5	1	11	3,72%
6.	Olszamowice	b.d.	b.d.	3	3	6	2,03%
7.	Papiernia	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
8.	Pląskowice	1	3	1	1	6	2,03%
9.	Skórnice	1	11	2	10	24	8,11%
10.	Smyków	11	1	6	0	18	6,08%
11.	Stanisławów	0	1	b.d.	b.d.	1	0,34%
12.	Starzechowice	2	0	12	3	17	5,74%
13.	Studzieniec	3	1	b.d.	b.d.	4	1,35%
14.	Sulborowice	0	1	0	4	5	1,69%
15.	Sułków	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
16.	Turowice	4	3	1	3	11	3,72%
17.	Wąsosz	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
18.	Wola Szkucka	3	4	2	0	9	3,04%
19.	Zbójno	4	3	9	12	28	9,46%
	RAZEM	62	57	98	79	296	100,00%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Fałków zarejestrowanych jest 8 różnego rodzaju organizacji pozarządowych. Poniższa tabela prezentuje organizacje w podziale na sołectwa.

Tabela 26 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków

Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków		
1.	Budy	0
2.	Czermno	0
3.	Czermno-Kolonia	1
3.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE KRS 0000173476 — STOWARZYSZENIE	
4.	Fałków	2
4.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W FAŁKOWIE KRS 0000173475 — STOWARZYSZENIE	
4.2.	GMINNY LUDOWY KLUB SPORTOWY (GLKS) KRS 0000026732 — STOWARZYSZENIE KULTURY FIZYCZNEJ	
5.	Gustawów	0
6.	Olszamowice	1
6.1.	STOWARZYSZENIE REKRUT KRS 0000405099 — STOWARZYSZENIE	
7.	Papiernia	0
8.	Płaskowice	0
9.	Skórnice	1
9.1.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI SKÓRNICE W SKÓRNICACH KRS 0000354263 — STOWARZYSZENIE	
10.	Smyków	0
11.	Stanisławów	0
12.	Starzechowice	1
12.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STARZECZOWICACH KRS 0000312428 — STOWARZYSZENIE	
13.	Studzieniec	0
14.	Sulborowice	0
15.	Sułków	0
16.	Turowice	1
16.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W TUROWICACH KRS 0000316055 — STOWARZYSZENIE	
17.	Wąsosz	0
18.	Wola Szkućka	1
18.1.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI WOLA SZKUĆKA KRS 0000212151 — STOWARZYSZENIE	
19.	Zbójno	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Na terenie gminy działają również Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” i Lokalna Grupa Rybacka „Między Nidą a Pilicą”. Warto również wspomnieć o Zespole ludowym „Fałkowianka”.

Działalność kulturalna

Na terenie Gminy Fałków działalność kulturalną prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Fałkowie, do której zapisanych jest 537 osób.

Tabela 27 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia za rok 2015

L.p.	Przedział wieku	Liczebność	Rodzaj wykonywanego zajęcia	Liczebność
1.	1 – 5 lat	30	Dzieci	30
2.	6 – 12 lat	173	Uczniowie	271
3.	13 – 15 lat	47	Studenci	23
4.	16 – 19 lat	62	Pracownicy umysłowi	60
5.	20 – 24 lata	28	Robotnicy	24
6.	25 – 44 lata	104	Rolnicy	4
7.	45 – 60 lat	55	Inni zatrudnieni	7
8.	60 lat i więcej	38	Emeryci, renciści	47
9.	-	537	Pozostali, niezatrudnieni	71

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Fałkowie

Analiza problemów w sferze środowiskowej

Analizując aspekty środowiskowe wzięto pod uwagę w szczególności negatywne zjawiska dotyczące obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (zwłaszcza na obszary chronione) oraz analizę występowania obszarów cennych przyrodniczo na terenie Gminy Fałków.

Azbest pozostający do utylizacji

Najwięcej azbestu pozostaje do utylizacji w sołectwach:

- Cermno aż 12,15% ogółu azbestu pozostającego na terenie gminy do utylizacji,
- Turowice – 9,12%,
- Fałków – 8,9%,
- Starzechowice – 8,2%,
- Cermno-Kolonia – 7,84%,
- Skórnice – 7,55%,
- Sulborowice – 7,35%.

Tabela 28: Inwentaryzacja azbestu na terenie Gminy Fałków w podziale na sołectwa

L.p.	Sołectwa	stan na sierpień 2014	% do ogółu
1.	Budy	137 778,61	4,44%
2.	Cermno	377 288,34	12,15%
3.	Cermno-Kolonia	243 363,51	7,84%
4.	Fałków	276 407,12	8,90%
5.	Gustawów	87 155,86	2,81%
6.	Olszamowice	142 415,35	4,59%
7.	Papiernia	69 651,45	2,24%
8.	Pląskowice	102 263,15	3,29%
9.	Skórnice	234 594,58	7,55%
10.	Smyków	101 332,33	3,26%
11.	Stanisławów	55 642,84	1,79%

12.	Starzechowice	254 744,16	8,20%
13.	Studzieniec	126 736,72	4,08%
14.	Sulborowice	228 119,65	7,35%
15.	Sułków	14 755,78	0,48%
16.	Turowice	283 220,30	9,12%
17.	Wąsosz	125 267,23	4,03%
18.	Wola Szkucka	140 047,38	4,51%
19.	Zbójno	104 829,34	3,38%
	RAZEM	3 105 613,70	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

W poszczególnych miejscowościach sytuacja wygląda w następujący sposób:

Tabela 29 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych miejscowościach gminy Fałków, stan na sierpień 2014r.

Sołectwo BUDY, w tym:	137 778,61
ADELINÓW	
BUDY	76 992,08
BUDY-ADELINÓW	12 647,80
BUDY-JAKUBOWICE	13 221,78
BUDY-SZPINEK	3 734,28
DOBRY WIDOK	9 110,53
SZRENIAWA	18 835,74
CZARNA SMUGA	3 236,40
Sołectwo CZERMNO	377 288,34
Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	243 363,51
CZERMNO-KOLONIA	195 562,84
LESZCZYNY	7 532,20
STOMORGI	17 321,15
PIKULE	22 947,32
Sołectwo FAŁKÓW	276 407,12
Sołectwo GUSTAWÓW	87 155,86
Sołectwo OLSZAMOWICE	142 415,35
Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	69 651,45
PAPIERNIA	28 384,62
RECZKÓW	41 266,83
Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	102 263,15
PŁĄSKOWICE	82 523,65
BULIANÓW	19 739,50
Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	234 594,58
SKÓRNICE	217 143,74
PORĘBA	17 450,84
Sołectwo SMYKÓW, w tym:	101 332,33
SMYKÓW	101 332,33
SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0,00

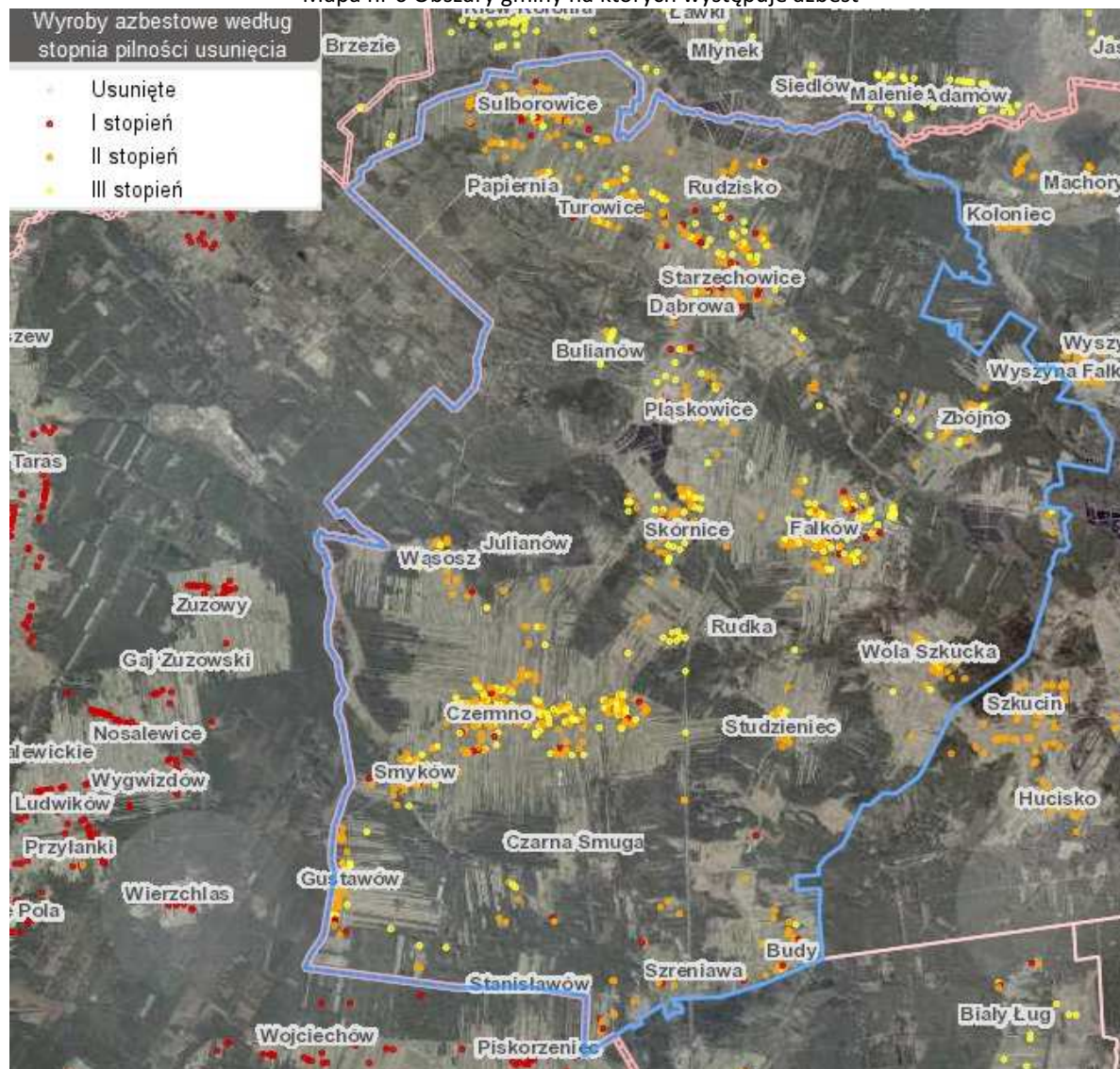

Sołectwo STANISŁAWÓW	55642,84
Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	254 744,16
STARZECHOWICE DOLNE	113 730,32
STARZECHOWICE GÓRNE	141 013,84
SĘP	17 733,98
Sołectwo STUDZIEŃC	126736,72
Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	228 119,65
SULBOROWICE	194 711,77
SULBOROWICE ODDZIAŁY	33 407,88
Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	14 755,78
SUŁKÓW	9 124,28
RUDKA	5 631,50
Sołectwo TUROWICE, w tym:	283 220,30
TUROWICE	182 461,84
DĄBROWA	35 272,82
RUDZISKO	65 485,64
Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	125 267,23
WĄSOSZ	113 222,67
JULIANÓW	12 044,56
Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	140 047,38
WOLA SZKUCKA	140 047,38
ZYGMUNTÓW	
Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	104 829,34
GRESZCZYN	8 257,92
ODDZIAŁY	
SĘPSKIE NIWY	17 733,98
ZBÓJNO	78 837,44

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie

Mapa nr 6 Obszary gminy na których występuje azbest

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Obszary chronione i cenne przyrodniczo

Na terenie Gminy Fałków zlokalizowane są:

- 1 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000,
- 1 obszar chronionego krajobrazu (Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu),
- 1 pomnik przyrody – dęby szypułkowe 2 szt.
- użytki ekologiczne – razem 20 o powierzchni 46,9 ha

Na terenie gminy nie występują:

- Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000,
- parki narodowe,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- rezerваты przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne.

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 - Dolina Czarnej PLH260015

Na terenie gminy Fałków Obszar NATURA 2000 zajmuje powierzchnię 132,84 ha (wschodnia i północna część gminy). Obszar obejmuje dolinę Czarnej Koneckiej (Malenieckiej) od źródeł do ujścia, z kilkoma dopływami i z przylegającymi do niej kompleksami łąk i stawów oraz lasami. Obszar źródłiskowy w całości pokryty lasami, z przewagą borów mieszanych i grądów. Tereny w wielu miejscach podmokłe (zarastające śródleśne łąki, torfowiska). Tereny źródłiskowe Czarnej zajmują największe na tym obszarze śródleśne torfowiska. W środkowym odcinku dominują bory sosnowe. Łąki i mokradła zajmują niewielkie powierzchnie (niedaleko od koryta) w górnym i znacznie większe w środkowym i dolnym biegu rzeki. Rzeką na przeważającej długości zachowała naturalny charakter koryta i doliny (rzeka wyżynna). Czarna posiada niewiele dopływów. Większość z nich to małe bezimienne ciekły. Największe znaczenie mają 4 dopływy: Krasna (ostoja Natura 2000 „Dolina Krasnej”), Czarna Taraska, Plebanka i Barbarka (teren gminy Fałków).

Obszar chronionego krajobrazu

Południowa część gminy o powierzchni 1 614,7 ha objęta jest ochroną jako **Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu**, który położony jest na terenie otuliny Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Tereny te objęte są ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i zróżnicowaną rzeźbę i krajobraz oraz pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar ten ma z założenia pełnić rolę ochronną wobec Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten wyróżnia się urozmaiconym krajobrazem z wieloma cennymi stanowiskami występowania chronionych roślin i zwierząt. Obejmuje swym zasięgiem doliny rzek Pilicy oraz Czarnej Włoszczowskiej, a także fragmenty Wzniesień Opoczyńskich i Łopuszańskich. Charakteryzuje się głównie krajobrazem rolniczym i w niewielkim stopniu obejmuje ekosystemy leśne. Teren ten przeznaczony jest do rozwoju wielu form rekreacji. Ze względu na bliskość Przedborskiego Parku Krajobrazowego stanowi on dobre miejsce na usytuowanie bazy noclegowej i turystyki pobytowej.

Na terenie Parku Krajobrazowego i Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdują się bogate i dobrze wykształcone zbiorowiska szaty roślinnej: torfowiskowe, szuwarowe, wodne, murawy kserotermiczne itp. Występują tutaj liczne stanowiska gatunków chronionych, a także zagrożonych wyginięciem, znajdujących się na czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce. W zakresie fauny występują miejsca lęgowe i ostoje gatunków chronionych, gatunków ginących i zagrożonych wyginięciem, rzadkich i bardzo rzadkich. Między innymi występuje stanowisko lęgowe bociana czarnego i orła bielika – gatunków zagrożonych w skali Europy.

Zdjęcie 1 Bocian czarny i orzeł bielik Źródło: wikipedia

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Fałków występują **użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 46,9 ha**. Są to bagna i torfowiska zlokalizowane na terenach należących do Lasów Państwowych leśnictwa Fałków (8 obiektów), Płaskowice (6 obiektów), Skórnice (4 obiekty) i Starzechowice (3 obiekty). Są to tereny trudne do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, a z drugiej strony bardzo cenne z przyrodniczego punktu widzenia.

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 31 Użytki ekologiczne na terenie gminy Fałków wg stanu na 10.12.2014r.

Lp	Nr rejestrowy RDOŚ w Kielcach	Nazwa użytku ekologicznego(jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Rodzaj użytku ekologicznego(jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji
1.	51	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,58	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 297 f w leśnictwie Fałków, obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
2.	53	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	1,03	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 h w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
3.	54	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,98	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 k w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
4.	72	Bagno	bagno	2002-02-19	6,88	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 301a i 302a w leśnictwie Fałków
5.	73	Bagno	bagno	2002-02-19	0,75	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 301f i 305b w leśnictwie Fałków

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

6.	74	Bagno	bagno	2002-02-19	1,59	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 303 d w leśnictwie Fałków
7.	75	Bagno	bagno	2002-02-19	13,96	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 305 d i 306 b w leśnictwie Fałków
8.	77	Bagno	bagno	2002-02-19	0,32	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 221 g w leśnictwie Płaskowice
9.	78	Bagno	bagno	2002-02-19	0,31	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 218 j w leśnictwie Płaskowice
10.	79	Bagno	bagno	2002-02-19	0,9	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 219 f w leśnictwie Płaskowice

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

11.	80	Bagno	bagno	2002-02-19	0,59	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 228 i w leśnictwie Płaskowice
12.	81	Bagno	bagno	2002-02-19	3,8	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 252 b i c leśnictwa Płaskowice
13.	82	Bagno	bagno	2002-02-19	5,92	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 257 b w leśnictwie Płaskowice
14.	83	Bagno	bagno	2002-02-19	0,29	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 n w leśnictwie Skórnice
15.	84	Bagno	bagno	2002-02-19	0,22	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 o w leśnictwie Skórnice

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

16.	85	Bagno	bagno	2002-02-19	0,47	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 c w leśnictwie Skórnice
17.	86	Bagno	bagno	2002-02-19	6,43	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 255 d w leśnictwie Skórnice
18.	87	Bagno	bagno	2002-02-19	0,8	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 331 f w leśnictwie Starzechowice
19.	88	Bagno	bagno	2002-02-19	0,26	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 332 b leśnictwa Starzechowice
20.	89	Bagno	bagno	2002-02-19	0,4	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 334 g w leśnictwie Starzechowice

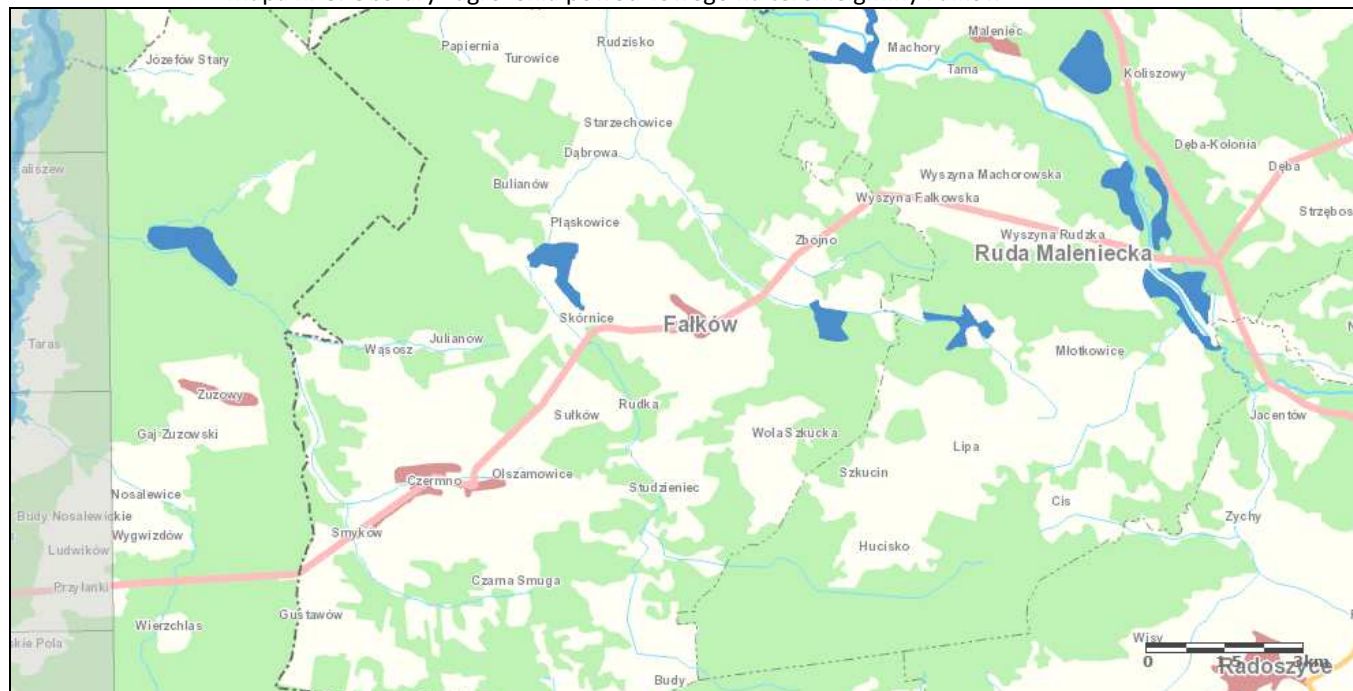
Źródło: Rejestr RDOŚ w Kielcach

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy

Gmina Fałków nie jest położona na obszarze zagrożonym powodzią, co przedstawia poniższa mapa.

Mapa nr 8: Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy Fałków

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

Legenda

Obszar zagrożenia powodziowego

 Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi Q 0,2% - raz na 500 lat

Drogi

krajowe

wojewódzkie

Pokrycie terenu wody powierzchniowe tereny zantropogenizowane tereny rolne lasy

Zdjęcie 2 Gmina Fałków – kompleks szkolny „z lotu ptaka”. Źródło: www.falkow.pl

Parki podworskie

Do zieleni urządzonej na terenie gminy należą objęte prawną ochroną konserwatorską parki podworskie:

- w Fałkowie o powierzchni 19,2 ha,
- w Skórnicach o powierzchni 2,1 ha,
- w Starzechowicach o powierzchni 1,4 ha.

Analiza problemów w sferze gospodarczej

Analizując sferę gospodarczą wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące stopnia przedsiębiorczości oraz analizę zaplecza turystyczno – gastronomicznego gminy.

Gmina Fałków pod względem gospodarczym ma charakter leśno-rolniczy (użytki rolne stanowią 47,6 % powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 46,4 % powierzchni). W gminie średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 4,75 ha. Warto zwrócić uwagę, że działalność rolnicza stanowi przeważnie dodatkowe źródło utrzymania. Na przeważającej części terenu gminy uprawiane są zboża: żyto, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz rośliny okopowe (ziemniaki). Dominującą produkcją rolną jest również bydło mleczne.

Generalnie Gmina Fałków jest słabo rozwinięta gospodarczo. Podstawowym rynkiem pracy jest rolnictwo. Z firm przeważają zakłady małe, zatrudniające do kilku - kilkunastu pracowników.

Największymi przedsiębiorstwami są: Zakład Tworzyw Sztucznych i Wyrobów Różnych "HEKO", PPHU „TARTAK” Z.P.Ch. Stanisław Skawiński oraz „G.M.B.T. Magnus” Sp. z o.o.

Liczba firm w poszczególnych sołectwach

Najwięcej zarejestrowanych firm jest w sołectwie Fałków – 52 co stanowi aż 42% wszystkich firm na terenie gminy. Z drugiej strony w 3 sołectwach nie ma żadnej firmy (Czermno-Kolonia, Stanisławów, Zbójno).

Tabela 32 liczba zarejestrowanych firm w Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG)

L.p.	Sołectwa	Liczba zarejestrowanych firm	% do ogółu	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Budy	2	1,6%	1,4%
2.	Czermno	18	14,8%	2,8%
3.	Czermno-Kolonia	0	0,0%	0,0%
4.	Fałków	52	42,6%	4,7%
5.	Gustawów	3	2,5%	2,5%
6.	Olszawice	5	4,1%	1,8%
7.	Papiernia	1	0,8%	1,5%
8.	Pląskowice	4	3,3%	4,6%
9.	Skórnice	13	10,7%	3,6%
10.	Smyków	4	3,3%	3,9%
11.	Stanisławów	0	0,0%	0,0%
12.	Starzechowice	7	5,7%	2,2%
13.	Studzieniec	1	0,8%	0,7%
14.	Sulborowice	1	0,8%	0,6%
15.	Sułków	1	0,8%	3,8%
16.	Turowice	4	3,3%	1,4%
17.	Wąsosz	1	0,8%	0,6%

18.	Wola Szkucka	5	4,1%	1,9%
19.	Zbójno	0	0,0%	0,0%
Razem		122	100,0%	2,6%

Źródło: analiza własna na podstawie Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG), stan na czerwiec 2016r.

Baza noclegowo-gastronomiczna

Na terenie gminy funkcjonują dwa tego typu obiekty:

1. Zajazd Podzamcze, Fałków ul. Spacerowa 2a, 26-260 Fałków, 40 miejsc noclegowych, restauracja
2. Pizzeria, Fałków ul. Przedborska 15, 26-260 Fałków

Zdjęcie 3 Zajazd Podzamcze w Fałkowie. Źródło: www.konskie.travel.pl

Liczba nowo powstałych podmiotów w latach 2012-2015 w sołectwach gminy Fałków

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Najwięcej nowo rejestrowanych podmiotów odnotowuje sołectwo Fałków i Czermino.

Tabela 33 Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	średnia wieloletnia
Budy	2	0	1	0	1
Czermino	1	3	2	2	2
Czermino-Kolonia	1	1	0	2	1
Fałków	7	6	9	5	7
Gustawów	1	1	1	0	1
Olszamowice	2	0	1	0	1
Papiernia	0	1	0	0	0
Płaskowice	0	0	0	0	0
Skórnice	1	0	2	2	1
Smyków	0	0	1	0	0
Stanisławów	0	0	0	0	0
Starzechowice	0	0	2	2	1

Studzieniec	0	0	0	0	0
Sulborowice	0	0	0	0	0
Sułków	0	0	0	0	0
Turowice	1	0	1	0	1
Wąsosz	0	0	0	0	0
Wola Szkucka	2	0	0	1	1
Zbójno	0	0	1	0	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL.

Analiza problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Analizując sferę przestrzenno-funkcjonalną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Gmina Fałków jest w 99,99% zwodociągowana (109,8 km sieci) i 53,71% skanalizowana (43,6 km sieci).

Tabela 34 Wskaźniki zwodociągowania Gminy Fałków

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2015
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	99,99
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	109,8
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1473
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m3/mieszk./rok	25,52
5	Podłączenia wodociągowe prowadzące do przedsiębiorstw	szt.	32

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Tabela 35 Wskaźniki skanalizowania Gminy Fałków

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	53,71% (2541/4731)
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	43,6
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	673
4.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do przedsiębiorstw	szt.	21
5.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	bd (obecnie trwają prace inwentaryzacyjne)
6.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m3 /mieszk./rok	20,09 (51065m3/rok)
7.	ścieki od pozostałych	m3/rok	58435

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Analizując dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazowej warto zwrócić uwagę, że wszystkie sołectwa mają dostęp do wodociągu, brak jest natomiast dostępu do sieci gazowej. Jeżeli chodzi o kanalizację to posiada ją tylko część sołectw. Problem ten nie został rozwiązany w 13 sołectwach: Budy, Gustawów, Papiernia, Płaskowice, Smyków, Stanisławów, Starzechowice, Studzieniec, Sulborowice, Sułków, Turowice, Wąsosz, Zbójno.

Tabela 36 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazu ziemnego

L.p.	Sołectwo	WODOCIĄG [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	KANALIZACJA [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	GAZ [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]
1.	Budy	TAK	NIE	NIE
2.	Czermno	TAK	TAK	NIE
3.	Czermno-Kolonia	TAK	TAK	NIE
4.	Fałków	TAK	TAK	NIE
5.	Gustawów	TAK	NIE	NIE
6.	Olszamowice	TAK	TAK	NIE
7.	Papiernia	TAK	NIE	NIE
8.	Płaskowice	TAK	NIE	NIE
9.	Skórnice	TAK	TAK	NIE
10.	Smyków	TAK	NIE	NIE
11.	Stanisławów	TAK	NIE	NIE
12.	Starzechowice	TAK	NIE	NIE
13.	Studzieniec	TAK	NIE	NIE
14.	Sulborowice	TAK	NIE	NIE
15.	Sułków	TAK	NIE	NIE
16.	Turowice	TAK	NIE	NIE
17.	Wąsosz	TAK	NIE	NIE
18.	Wola Szkucka	TAK	TAK	NIE
19.	Zbójno	TAK	NIE	NIE

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Dostęp do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w poszczególnych sołectwach

Część sołectw nie posiada żadnego dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, są to:

- Budy,
- Czermno-Kolonia,
- Papiernia,
- Płaskowice,
- Smyków,
- Stanisławów,
- Studzieniec,
- Sułków,
- Zbójno.

Najlepiej sytuacja wygląda w Fałkowie – dostęp do boiska, siłowni wewnętrznej, stadionu lekkoatletycznego, kortu tenisowego, placu zabaw.

Tabela 37 Analiza dostępu poszczególnych sołectw do infrastruktury sportowej

	Sołectwo	boiska	siłownie wewnętrzna	siłownie zewnętrzne	basen	minigolf	stadion lekkoatletyczny	plażówki	kort tenisowy	plac zabaw	Razem
1.	Budy										0
2.	Czermno	1							1	1	3
3.	Czermno-Kolonia										0
4.	Fałków	1	1				1		1	1	5
5.	Gustawów									1	1
6.	Olszamowice									1	1
7.	Papiernia										0
8.	Pląskowice										0
9.	Skórnice	1								1	2
10.	Smyków										0
11.	Stanisławów										0
12.	Starzechowice									1	1
13.	Studzieniec										0
14.	Sulborowice									1	1
15.	Sułków										0
16.	Turowice									1	1
17.	Wąsosz									1	1
18.	Wola Szkucka									1	1
19.	Zbójno										0
	Razem	3	1	0	0	0	1	0	2	10	17

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Potrzeby rewitalizacyjne w zakresie infrastruktury sportowej:

- rewitalizacja zdegradowanego obiektu sportowego w Fałkowie poprzez odnowę szatni klubu sportowego i przebudowę boiska, w celu przywrócenia funkcji rekreacyjnej,
- budowa boiska w Skórnikach,
- budowa boiska w Starzechowicach,
- budowa boiska w Woli Szkuckiej,
- budowa boiska w Turowicach.

Infrastruktura drogowa

„Otwarcie na świat” gminie Fałków zapewnia przede wszystkim droga krajowa nr 42 (dawna nr 749) relacji Namysłów - Kluczbork - Praszka - Rudniki - Działoszyn - Pajęczno - Nowa Brzeźnica - Radomsko - Przedbórz - Ruda Maleniecka - Końskie - Skarżysko Kamienna - Rudnik. Stanowi ona też główną oś komunikacyjną gminy. Długość tej drogi na terenie gminy wynosi 14 km. Szczególnie niskie parametry techniczne (ostre zakręty i kolizje z istniejącą zabudową) występują we wsi Czermno.

Łącznie na terenie gminy jest ok. 98 km dróg gminnych, powiatowych i krajowych (brak dróg wojewódzkich).

Drogi powiatowe:

- Nr 0392 T relacji Lipa - Szkucin - Wola Szkucka – Fałków
- Nr 0395 T relacji Ruda Pilczycka - Adelinów - Czarna Smuga – Czermno
- Nr 0476 T relacji Sulborowice - granica woj. świętokrzyskiego - (Reczków)

- Nr 0477 T relacji Fałków - Płaskowice - Dąbrowa - Gliny - Turowice - Sulborowice - granica woj. świętokrzyskiego - (Skórkowice)
- Nr 0478 T relacji Fałków - Płaskowice - Dąbrowa - Gliny - Rudzisko – granica woj. świętokrzyskiego - (Tomaszów)
- Nr 0479 T relacji (Skotniki) - granica woj. świętokrzyskiego - Wąsosz – Cermno
- Nr 0480 T relacji Fałków - Studzieniec - Budy - granica gminy Fałków - (droga powiatowa Nr 30422)
- Nr 0481 T relacji Cermno - Pikule - granica woj. świętokrzyskiego - (Góry Mokre).

Drogi powiatowe posiadają łączną długość około 50 km.

Drogi gminne:

- Nr 322001 T relacji Sulborowice – Oddziały
- Nr 322002 T relacji Płaskowice – Bulianów
- Nr 322003 T relacji Zbójno – Koloniec
- Nr 322004 T relacji Zbójno – Greszczyn
- Nr 322005 T relacji Skórnice – Płaskowice
- Nr 322006 T relacji Skórnice – Wąsosz
- Nr 322007 T relacji Wąsosz – Zuzowy
- Nr 322008 T relacji Cermno – Zuzowy
- Nr 322009 T relacji Fałków – Olszamowice
- Nr 322010 T relacji Cermno Kol. – Szpinek
- Nr 322011 T relacji Gustawów – Stanisławów
- Nr 322012 T Fałków, ul. Akacyjowa
- Nr 322013 T Fałków, ul. Modrzewiowa
- Nr 322014 T Fałków, ul. Lipowa
- Nr 322015 T Fałków, ul. Wierzbowa
- Nr 322016 T Fałków, ul. Sadowa

Drogi gminne - łączna długość około 34 km.

Poza w/w układem dróg na terenie gminy Fałków można jeszcze wyróżnić:

- drogi zakładowe - 1 km
- drogi wewnętrzne/rolnicze - 145 km.

Analiza stanu układu drogowego gminy wykazała, że posiada ona dostatecznie gęstą sieć ulicno - drogową, która zabezpiecza jej powiązania wewnętrzne, a także w większości zewnętrzne.

Istotnym mankamentem są natomiast jeszcze słabe parametry techniczne tych dróg pod względem jakościowym, jaki i funkcjonalnym. Ponadto występuje również brak jednorodności nawierzchni drogowych na poszczególnych ciągach komunikacyjnych.

Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach

Bardzo dobrze wygląda na terenie gminy dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej (świetlic, remiz OSP). Jak wynika z poniższej tabeli funkcjonuje:

- 6 samodzielnych budynków strażnic OSP (Cermno-Kolonia, Fałków, Starzechowice, Turowice, Wąsosz, Zbójno),
- w 5 sołectwach - świetlice stanowiące „samoistne” budynki (Olszamowice, Skórnice, Studzieniec, Sulborowice, Wola Szkucka).

Tabela 38 Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach gminy Fałków

L.p.	SOŁECTWO	BUDYNEK OSP	OSOBNY BUDYNEK ŚWIETLICY	BUDYNEK OSP + ŚWIETLICA STANOWIĄ JEDEN BUDYNEK	BRAK TEGO TYPU OBIEKTÓW
1.	Budy				x
2.	Czermno				x
3.	Czermno-Kolonia	x		x	
4.	Fałków	x			
5.	Gustawów				x
6.	Olszamowice		x		
7.	Papiernia				x
8.	Pląskowice				x
9.	Skórnice		x		
10.	Smyków				x
11.	Stanisławów				x
12.	Starzechowice	x		x	
13.	Studzieniec		x		
14.	Sulborowice		x		
15.	Sułków				x
16.	Turowice	x		x	
17.	Wąsosz	x		x	
18.	Wola Szkucka		x		
19.	Zbójno	x		x	

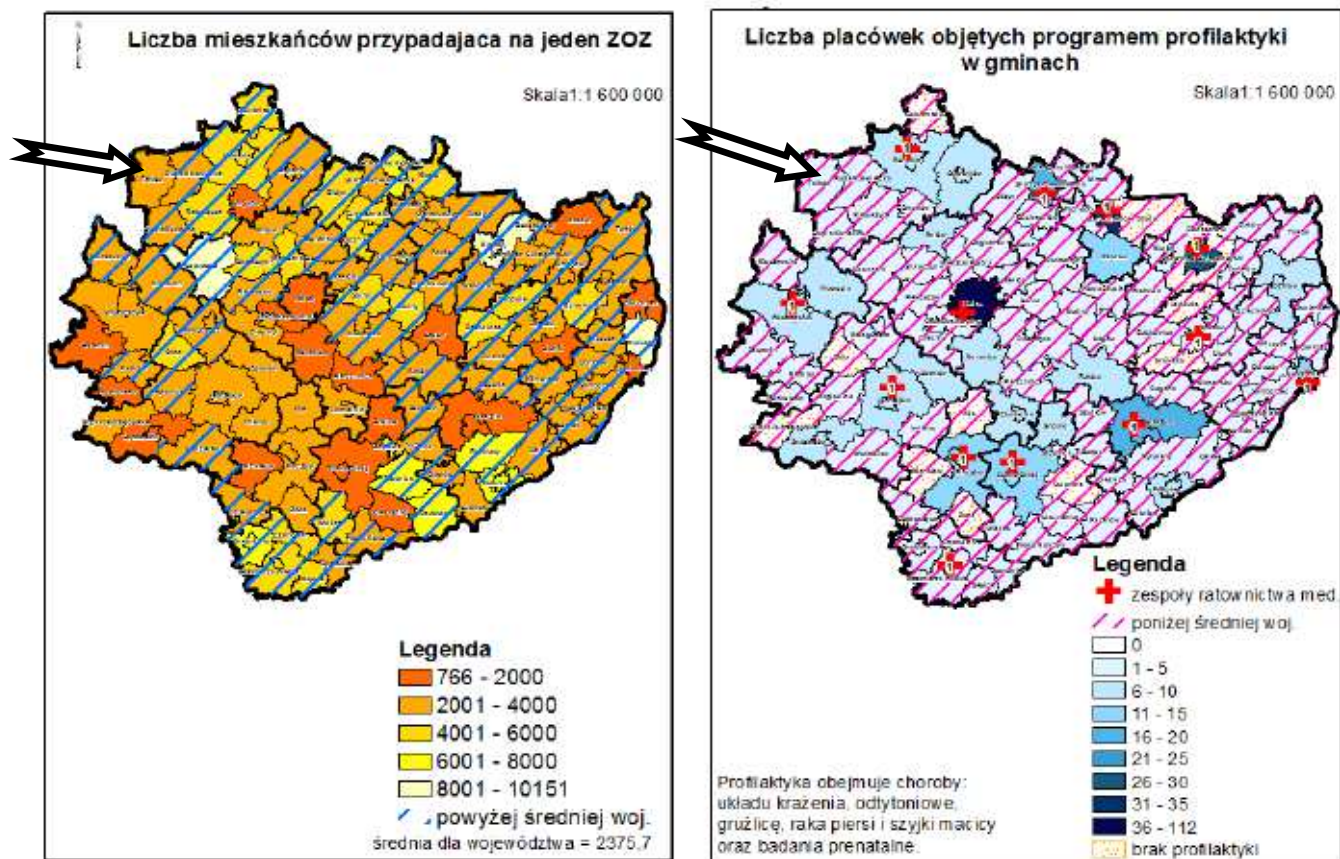
Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Dostęp do usług zdrowotnych

Gmina Fałków jest jedną z 8 gmin tworzących powiat konecki. Zgodnie z mapą potrzeb gmina charakteryzuje się niskim dostępem do usług w tym usług zdrowotnych. W zakresie ochrony zdrowia i życia na terenie gminy funkcjonuje Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Fałkowie oraz Ośrodek Zdrowia w Czermnie. Ponadto w gminie Fałków znajduje się 1 apteka. Najbliższy szpital znajduje się w odległych o 25 km Końskich i o 40 km Włoszczowej.

SGPZOZ w Fałkowie posiada podstawowy sprzęt medyczny istnieje jednak potrzeba doposażenia placówki. Placówkę należy również zmodernizować. Należy również wprowadzić działania profilaktyczne oraz zwiększyć zakres usług tak aby pacjent w sposób kompleksowy został objęty opieką zdrowotną.

Analiza problemów w sferze technicznej

Analizując sferę techniczną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zabytki na terenie gminy

Na terenie gminy znajduje się 14 zabytków – zlokalizowane są one głównie w Fałkowie i Cermnie. 6 z nich jest wpisana do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego.

Gmina Fałków nie posiada obecnie Gminnej Ewidencji Zabytków i Gminnego Programu Zabytków. Niżej wymienione zabytki znalazły się w piśmie od Konserwatora Zabytków z prośbą o ujęcie w przypadku tworzenia w/w dokumentów.

Tabela 39 Wykaz zabytków na terenie Gminy Fałków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego

L.p.	Data wpisu	Miejscowość	Zabytek	Numer w rejestrze
1.	26.04.2007r.	Cermno	Zespół kościoła parafialnego na który składają się: kościół, kaplica przedpogrzebowa	A.10/1-2
2.	nie dotyczy	Cermno	Cmentarz przykościelny	nie dotyczy
3.	nie dotyczy	Cermno	Cmentarz Parafialny	nie dotyczy
4.	nie dotyczy	Cermno	Kapliczka murowana, połowa XIX wieku	nie dotyczy
5.	nie dotyczy	Fałków	Układ urbanistyczny (rozplanowanie osady)	nie dotyczy
6.	14.06.2013r.	Fałków	Kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy	A.911/1

7.	14.06.2013r.	Fałków	Teren dawnego cmentarza przykościelnego w granicach ogrodzenia	A.911/2
8.	nie dotyczy	Fałków	Plebania lata 20 XX w.	nie dotyczy
9.	30.03.2010r.	Fałków	Zespół dworski, na który składają się: ruina dworu obronnego (zamku), oficyna dworska (czworak), gorzelnia (obecnie dwór), pozostałości parku	A.479/1-4
10.	nie dotyczy	Fałków	Cmentarz parafialny	nie dotyczy
11.	nie dotyczy	Fałków	Cmentarz z I wojny światowej	nie dotyczy
12.	22.02.2010r.	Skórnice	Zespół dworski, na który składają się: dawny dwór, spichlerz, park	A.480/1-3
13.	22.02.2010r.	Starzechowice	Park dworski	A.481
14.	nie dotyczy	Rudzisko	Drewniany młyn wodny (wraz z historycznym wyposażeniem i pozostałościami układu wodnego) - początek XX wieku	nie dotyczy

Źródło: Świętokrzyski Konserwator Zabytków, stan na czerwiec.2016r.

Większość wyżej wymienionych zabytków wymaga konserwacji.

Zdjęcie 4 Ruiny dworu obronnego (zamku) w Fałkowie. Źródło: www.polskaniezwykla.pl

Potrzeby w zakresie modernizacji/budowy infrastruktury społecznej (świetlice wiejskie, remizy strażackie)

Jak wynika z powyższej tabelki w 8 (na 19 sołectw) nie ma tego typu infrastruktury i są to zazwyczaj małe sołectwa Sułków (26 mieszkańców na 31.12.2015), Stanisławów (49), Papiernia (65), Płaskowice (87), Smyków (103), Gustawów (119), Budy (145). Jedynym wyjątkiem na tle w/w sołectw jest Czermino w którym brak tego typu infrastruktury, a sołectwo liczy aż 641 mieszkańców.

Istnieje potrzeba modernizacji następujących budynków w celu nadania im funkcji społeczno-kulturalnych:

- remizy OSP w Czerminie-Kolonii,
- remizy OSP w Fałkowie,
- remizy OSP w Starzechowicach,

- remizy OSP w Turowicach,
- świetlicy wiejskiej w Olszamowicach,
- świetlicy wiejskiej w Skórnikach,
- świetlicy wiejskiej w Studzieńcu,
- świetlicy wiejskiej w Sulborowicach,
- świetlicy wiejskiej w Wąsoczu,
- świetlicy wiejskiej w Zbójnie,
- świetlicy wiejskiej w Woli Szkuckiej,
- Domu Ludowego w Fałkowie.

oraz

- budowy świetlicy wiejskiej w Budach,
- budowy świetlicy wiejskiej w Gustawowie.

Infrastruktura szkolna

Na terenie gminy Fałków funkcjonują następujące jednostki stanowiące bazę oświatową:

- Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Fałkowie,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Cermnie,
- Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie.

Wychowanie przedszkolne na obszarze gminy realizowane jest przez przedszkola zlokalizowane w szkołach i punkt przedszkolny w Gminnej Bibliotece Publicznej w Fałkowie.

Tabela 40 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2015/2016

Lp.	Szkoła	Rok szkolny 2015/2016			
		Szkoła Podstawowa	Klasa 0	Gimnazjum	Razem
1.	Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie	201	39		240
2.	Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie	92	18		110
3.	Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie			119	119
	Razem	293	57	119	469

Lp.	Przedszkola	Liczba dzieci
1.	Fałków	60
2.	Cermno	25
	Razem	85

Źródło: dane Urzędu Gminy Fałków

We wszystkich obiektach szkolnych (PSP Fałków, PSP Cermno, Gimnazjum Fałków) istnieje konieczność modernizacji kotłowni wraz z instalacją urządzeń OZE.

Podsumowanie

Analizując różne dane statystyczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej jako obszar zdegradowany z największą liczbą problemów oraz największymi potrzebami rewitalizacyjnymi wskazano sołectwa: Fałków oraz Cermno-Kolonia.

Tabela 41 Wyznaczenie obszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców

Liczba mieszkańców gminy na 31.12.2015r.	4730
Max. liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji - 30%	1419

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	% do ogółu mieszkańców	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
1.	Budy	145	3,07%	
2.	Czermno	641	13,55%	
3.	Czermno-Kolonia	262	5,54%	262
4.	Fałków	1100	23,26%	1100
5.	Gustawów	119	2,52%	
6.	Olszawowice	283	5,98%	
7.	Papiernia	65	1,37%	
8.	Pląskowice	87	1,84%	
9.	Skórnice	365	7,72%	
10.	Smyków	103	2,18%	
11.	Stanisławów	49	1,04%	
12.	Starzechowice	314	6,64%	
13.	Studzieniec	138	2,92%	
14.	Sulborowice	160	3,38%	
15.	Sułków	26	0,55%	
16.	Turowice	287	6,07%	
17.	Wąsosz	173	3,66%	
18.	Wola Szkucka	266	5,62%	
19.	Zbójno	147	3,11%	
Razem		4730	100,00%	1362
		% udział mieszkańców do ogółu		28,79%

Źródło opracowanie własne na podstawie danych UG w Fałkowie

3 Szczegółowa diagnoza obszarów rewitalizacji

Sołectwo Fałków

Uzasadnienie dla wskazania sołectwa jako obszaru zdegradowanego

Na terenie sołectwa zlokalizowane są m.in.: budynek Urzędu Gminy, Kościół, remiza OSP, szkoła podstawowa, gimnazjum, Ośrodek Zdrowia. Sołectwo stanowi administracyjne i funkcjonalne centrum gminy.

Problemy zidentyfikowane w obszarze społecznym

- sołectwo na koniec 2015r. zamieszkiwało 1100 mieszkańców tj. 23,26% ogółu mieszkańców gminy,
- 57 rodzin (najwięcej spośród wszystkich sołectw) skorzystało w 2015r. ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej tj. blisko co 4 rodzina korzystająca z pomocy GOPS to mieszkańiec sołectwa Fałków (tj. 10% ogółu mieszkańców miejscowości); w poszczególnych latach przedstawiało się to następująco:
 - ✓ rok 2013: 57 rodzin, 147 osób,
 - ✓ rok 2014: 61 rodzin, 154 osoby,
 - ✓ rok 2015: 57 rodzin, 109 osób.
- dożywianie dzieci: ilościowo zjawisko to w 2015r. było największe w gminie - 29 dzieci (na 213 w wieku do 17 r. ż.), tj. blisko 15% ogółu korzystających; także w latach 2013-2014 zjawisko to było wysokie – odpowiednio: 29 i 23-je dzieci.
- zasiłek stały w 2015r. pobierało 21,21% ogółu pobierających ten zasiłek na terenie gminy,
- zasiłek z tytułu bezrobocia otrzymało w 2015r. 65 osób (24,34% ogółu korzystających i 6% mieszkańców sołectwa), w poprzednich latach: 2013: 56 osób i 2014: 45;
- zasiłek z tytułu ubóstwa pobierało w 2015 roku 94 osoby, co stanowi prawie 9% mieszkańców sołectwa i 21,61% ogółu korzystających, w poprzednich latach: 2013: 97 osób i 2014: 98;
- aż 20 osób tj. 19,42% ogółu korzystających z zasiłku z tytułu niepełnosprawności to mieszkańcy sołectwa Fałków – wzrost w ciągu ostatnich 3 lat wyniósł 11 osób – ponad 50% względem roku 2013; w poprzednich latach: 2013 - 9 osób i 2014 - 12;
- 33 osoby skorzystały w 2015r. z zasiłku z tytułu długotrwałej i ciężkiej choroby (najwięcej w całej gminie), 22,76% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 - 48 osób i 2014 - 40;
- 64 osoby skorzystały w 2015r. z zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (najwięcej w całej gminie) - 15% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 – 116 osób i 2014 - 91;
- 13,11% ogółu korzystających z zasiłku z powodu alkoholizmu mieszka w sołectwie Fałków (po 4 osoby w latach 2013-2014 i 8 w 2015r.)
- Bezrobocie na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 79 osób, w tym 45 kobiet,
 - ✓ 2014r.: 57 osób, w tym 26 kobiet,
 - ✓ 2015r.: 73 osoby (30,54% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 37 kobiet.
- w latach 2012-2015 odnotowano aż 49 przestępstw na terenie sołectwa Fałków (23% ogółu przestępstw na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:
 - ✓ 2012: 16,
 - ✓ 2013: 11,
 - ✓ 2014: 8,
 - ✓ 2015: 14.
- w latach 2012-2015 odnotowano aż 82 wykroczenia na terenie sołectwa Fałków (27% ogółu wykroczeń na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:
 - ✓ 2012: 13,

- ✓ 2013: 14,
- ✓ 2014: 34,
- ✓ 2015: 21.
- W 2015r. Policja nałożyła na mieszkańców sołectwa 31 mandatów karnych.

Potencjał w sferze społecznej:

- sołectwo posiada najlepszą strukturę ludności na terenie gminy:
- ✓ 213 osób (101 dziewczynek, 112 chłopców) do 17 r.ż. tj. 19% mieszkańców sołectwa (więcej tylko Olszawowice i Wąsosz – średnia dla gminy 15%),
- ✓ 171 osób w wieku (114K, 57M) (60+K, 65+M), tj. 15,5% (najlepszy wynik spośród wszystkich sołectw – średnia dla gminy 22,9%).
- na terenie sołectwa działają 2 stowarzyszenia:
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie,
- ✓ Gminny Ludowy Klub Sportowy w Fałkowie.

Zidentyfikowane problemy w obszarze gospodarczym

Istnieje potrzeba rewitalizacji zdegradowanego terenu po Gminnej Spółdzielni w Fałkowie poprzez odnowę budynków i wykonanie nawierzchni w celu przywrócenia funkcji społeczno-gospodarczej.

Stan istniejący działki ewidencyjnej nr 1119/2 w Fałkowie, należącej kiedyś do Gminnej Spółdzielni w Fałkowie jest niezadawalający. Na części działki o całkowitej powierzchni 0,8 ha wybudowano budynek Urzędu Gminy. Pozostała część jest zaniedbana, budynki zdegradowane, nawierzchnia betonowa uszkodzona. Z uwagi na brak innych alternatywnych miejsc, mieszkańcy i przedsiębiorcy wykorzystują jednak tą przestrzeń do cotygodniowych targów. Dlatego Gmina Fałków jako właściciel nieruchomości stara się utrzymać działkę porządkując ją celem ograniczenia dalszej degradacji. Mieszkańcy widzą potrzebę kompleksowej odnowy terenu i przywrócenia mu funkcji gospodarczej lecz niestety w budżecie Gminy brak jest wystarczających środków finansowych, które można by przeznaczyć na ten cel. W ramach rewitalizacji powinien zostać odnowiony teren o powierzchni 0,4 ha na którym zlokalizowane odbywają się cotygodniowe targi. Minimalny zakres prac:

- remont budynku garażowo-magazynowego,
- wykonanie instalacji oświetleniowej terenu,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej,
- odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej,
- ogrodzenie terenu.

Obszar gospodarczy – potencjały

- ✓ blisko 5% mieszkańców sołectwa prowadzi działalność gospodarczą (52 firmy), co na tle innych sołectw stanowi 43% wszystkich firm na terenie gminy,
- ✓ na terenie sołectwa działają jedyne 2 obiekty turystyczno – gastronomiczne zlokalizowane na terenie gminy.
- ✓ Co roku najwięcej podmiotów rejestrowanych jest na terenie sołectwa Fałków.

Problemy zidentyfikowane w obszarze funkcjonalno-przestrzennym

Stan istniejący przestrzeni publicznej Fałkowa jest niezadawalający, tereny po Gminnej Spółdzielni i Kółku Rolniczym są zdegradowane, budynki znajdujące się na tych terenach zdewastowane i jako pustostany niewykorzystane. Ponadto w coraz gorszym stanie technicznym jest obiekt sportowy, boisko z szatnią, a także Dom Ludowy, pełniący funkcję muzeum etnograficznego oraz zniszczony budynek OSP, który służy jedynie jako garaż samochodu strażackiego, gdyż stan techniczny nie pozwala strażnicy pełnić innej funkcji. Obszar ten zajmuje 2,7 ha. Jednocześnie brak jest miejsc publicznych pełniących funkcje pozwalającą mieszkańcom zaspokoić potrzeby wyższego rzędu, w tym dostępu do dóbr kultury, sportu, zróżnicowanych form bezpiecznego wypoczynku

i zagospodarowania czasu wolnego. Warto zwrócić uwagę, że zdegradowana przestrzeń publiczna Fałkowa wpływa negatywnie na rozwój miejscowości, a tym samym na rozwój regionu i województwa. Tereny zniszczone i zdegradowane powodują nierównomierny rozwój poszczególnych obszarów Fałkowa, zmniejszając jego potencjał gospodarczy i społeczny. Aby nie zakłócać harmonijnego rozwoju miejscowości, należy wyeliminować problemy zagospodarowania przestrzennego poprzez przywrócenie im dawnych społeczno-gospodarczych funkcji lub nadania nowych.

Potencjały w sferze funkcjonalno-przestrzennej:

Najlepiej spośród wszystkich sołectw wygląda sytuacja dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Fałkowie – dostęp do boiska, siłowni wewnętrznej, stadionu lekkoatletycznego, kortu tenisowego, placu zabaw.

Problemy zidentyfikowane w obszarze technicznym

- istnieje potrzeba modernizacji dróg na terenie sołectwa,
- aż 6 zabytków, w tym 3 wpisane do rejestru:
 - ✓ Kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy,
 - ✓ teren dawnego cmentarza przykościelnego w granicach ogrodzenia,
 - ✓ Zespół dworski, na który składają się: ruina dworu obronnego (zamku), oficyna dworska (czworak), gorzelnia (obecnie dwór), pozostałości parku

Pozostałe 4 zabytki, które powinny być wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- ✓ plebania lata 20 XX w.,
- ✓ cmentarz parafialny,
- ✓ cmentarz z I wojny światowej.

W większości przypadków wymagają one konserwacji.

- w ramach rewitalizacji powinien zostać odnowiony teren po Gminnej Spółdzielni oraz teren po Kółku Rolniczym, w postaci remontu budynków, zagospodarowaniem wokół nich, utwardzenie terenu, remont strażnicy OSP, odnowa obiektu sportowego, remont płyty boiska, budynku szatni a także remont Domu Ludowego wraz z zagospodarowaniem służącym do ekspozycji zgromadzonych tam historycznych eksponatów. Kompleksowość planowanego do przeprowadzenia projektu stanowi klucz do pobudzenia rozwoju gospodarczego, zwiększenia atrakcyjności społecznej zdegradowanego obszaru.
- W obiektach szkolnych (PSP Fałków, Gimnazjum Fałków) istnieje konieczność modernizacji kotłowni wraz z instalacją urządzeń OZE.

Problemy zidentyfikowane w obszarze środowiskowym

- na terenie sołectwa Fałków pozostaje do utylizacji 276 407,12 kg co stanowi 8,9% ogółu azbestu do utylizacji na terenie całej gminy (3 miejsce w gminie za Czermnem i Turowicami).
- na terenie sołectwa znajduje się park podworski – 19,2 ha.

Cermno-Kolonia

Uzasadnienie dla wskazania sołectwa jako obszaru zdegradowanego

Na sołectwo składają się 4 miejscowości: Cermno Kolonia, Leszczyny, Stomorgi, Pikule. Sołectwo na 31.12.2015r. zamieszkiwało 262 osoby, w tym poszczególne miejscowości:

- Cermno-Kolonia – 224,
- Leszczyny – 1,
- Stomorgi – 15,
- Pikule – 22.

Na terenie sołectwa zlokalizowana jest m.in. strażnica OSP.

Problemy zidentyfikowane w obszarze społecznym

- znaczna liczba rodzin i osób mieszkańców sołectwa Czerмна-Kolonii skorzystała z pomocy GOPS w poszczególnych latach:
 - ✓ rok 2013: 8 rodzin, 26 osób,
 - ✓ rok 2014: 9 rodzin, 28 osób,
 - ✓ rok 2015: 8 rodzin, 26 osób.
- dożywianie dzieci: 7 w 2013r., 9 w 2014r., 6 w 2015r. – ponad 10% dzieci w sołectwie,
- Zasiłek stały – 2 osoby w 2013r. i po 1 osobie w 2014 i 2015.
- Zasiłek celowy – po 1 osobie w 2014 i 2015r.
- Po 5 osób skorzystało w latach 2013-2015 z zasiłku GOPS z tytułu bezrobocia.
- Liczba mieszkańców sołectwa, która skorzystała z zasiłków GOPS z tytułu:
 - ✓ ubóstwa – 7 osób w 2013r., 11 osób w 2014r., 7 osób w 2015r.
 - ✓ niepełnosprawności – 1 osoba w 2013r., po 4 w 2014 i 2015r.
 - ✓ długotrwałej lub ciężkiej choroby – po 2 osoby w latach 2013-2015,
 - ✓ liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS w latach 2013-2015 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (o 4 osoby) – w 2013r.: 15 osób, 2014-19, 2015-19.
- spadek liczby mieszkańców w porównaniu z rokiem 2014 (o 2 osoby),
- 64 osoby (42 K, 22M) (ponad 24%) mieszkańców sołectwa stanowią mieszkańcy w wieku powyżej 60+K oraz 65+ M średnia dla gminy 22,9%
- Bezrobocie na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 9 osób, w tym 4 kobiety,
 - ✓ 2014r.: 8 osób, w tym 4 kobiety,
 - ✓ 2015r.: 7 osób (3% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 5 kobiet.
- Liczba przestępstw na terenie sołectwa:
 - ✓ 2014: 2
 - ✓ 2015: 3
 - Razem: 5
- Liczba wykroczeń na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 2
 - ✓ 2015r.: 1
 - Razem: 3

Potencjał w sferze społecznej:

- 42 osoby (22dziewczynki, 20 chłopców) do 17 r.ż. tj. 16% mieszkańców sołectwa (6 miejsce w gminie pod tym względem - średnia dla gminy 15%)
- na terenie sołectwa działa stowarzyszenie – Ochotnicza Straż Pożarna w Czerمنى-Kolonii,

Problemy zidentyfikowane w obszarze gospodarczym

- na terenie sołectwa nie jest zarejestrowana żadna firma!
- brak bazy noclegowo-gastronomicznej na terenie miejscowości.

Problemy zidentyfikowane w obszarze funkcjonalno-przestrzennym

- brak dostępu do infrastruktury sportowej,

Problemy zidentyfikowane w obszarze technicznym

- istnieje potrzeba modernizacji:
 - ✓ dróg na terenie sołectwa,
 - ✓ remizy OSP.

Problemy zidentyfikowane w obszarze środowiskowym

- na terenie sołectwa pozostaje do utylizacji 332 838 kg azbestu, co stanowi ponad 7,84% ogółu azbestu do utylizacji na terenie całej gminy. Poniżej dane dotyczące poszczególnych miejscowości:

Tabela 42 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych

Sołectwo CZERMNO-KOLONIA , w tym:	243 363,51
CZERMNO-KOLONIA	195 562,84
LESZCZYNY	7 532,20
STOMORGI	17 321,15
PIKULE	22 947,32

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie, stan: sierpień 2014r.

4 Zasięg przestrzenny obszaru/obszarów rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji został wyznaczony w oparciu o pogłębioną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarze gminy Fałków. W ramach procesu delimitacji szczególnej analizie poddano występowanie negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) na terenie poszczególnych jednostek terytorialnych (sołectw). Obszary które zostały wytypowane do programu rewitalizacji charakteryzują się występowaniem największej ilości negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środo-wciska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej ja-kości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Jako obszary rewitalizacji wytypowano dwa sołectwa: Fałków oraz Czermino – Kolonia.

Obszar rewitalizacji obejmuje 1290 ha co stanowi 9,76% powierzchni gminy i zamieszkiwany jest przez 1362 osób (tj. 28,79% mieszkańców gminy). Obszar ten spełnia kryteria jakie zostały określone zarówno w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jak również w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 „Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż **20%** powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż **30%** jej mieszkańców”.

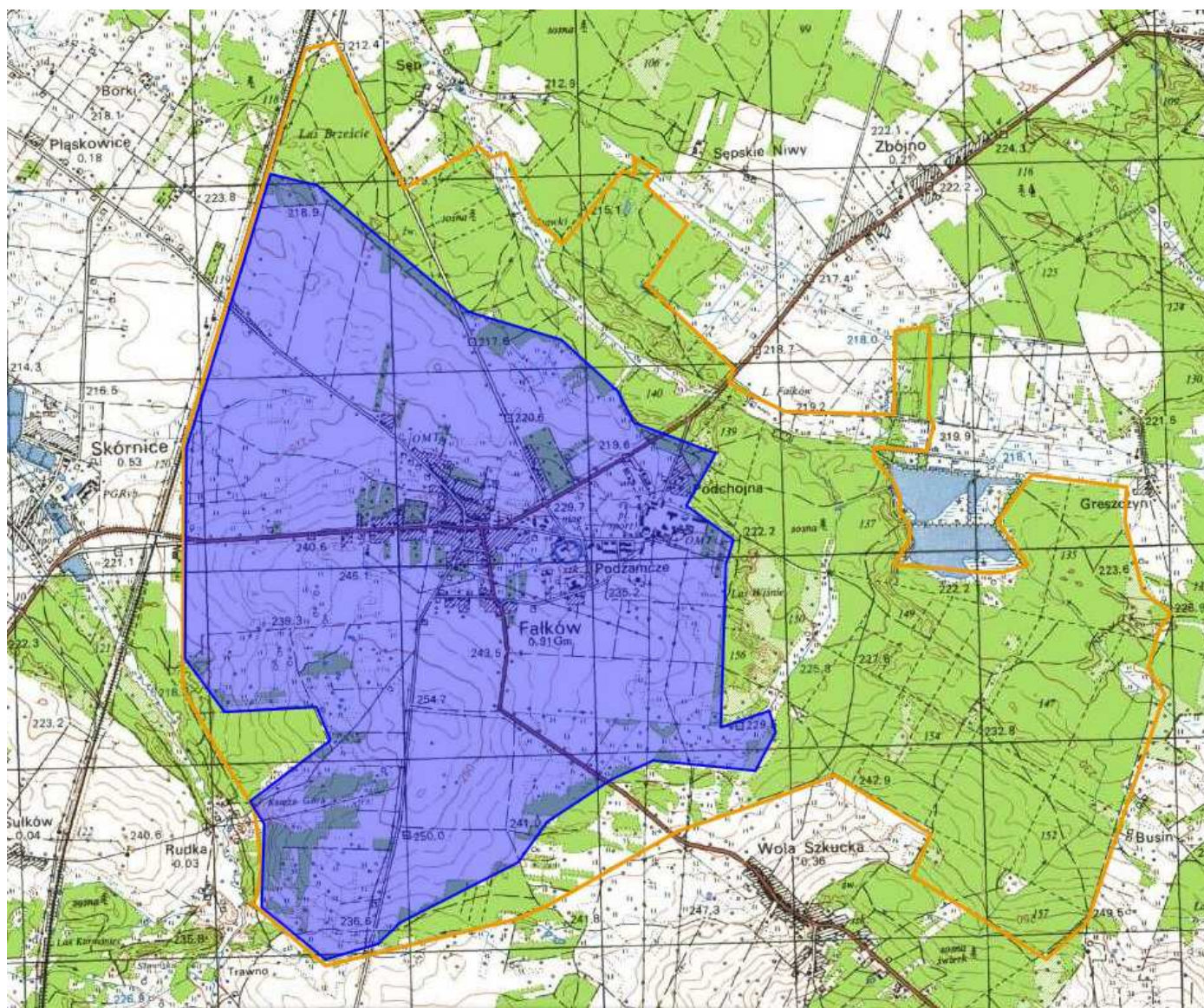
Tabela 43 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców

Sołectwo	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
Czermino-Kolonia	262	262
Fałków	1100	1100
RAZEM		1362
% mieszkańców	28,79%	

Fałków

Fałków jest pierwszym sołectwem w gminie pod względem liczby mieszkańców. Rewitalizacją zostaną objęte całe sołectwo i wszyscy jego mieszkańcy. Jest to obszary najbardziej zdegradowane a zarazem wyróżniający się największym potencjałem. Miejscowość stanowi serce i centrum gminy, o czym świadczy chociażby lokalizacja najważniejszych instytucji publicznych: Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, GOPS. Jednocześnie, z uwagi na najważniejsze znaczenie w rozwoju gminy Fałków, gromadzi największą liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do degradacji technicznej i kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Obszar ten charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak bezrobocie, poczucie bezradności czy ubóstwo, ze względu na to, iż występuje tutaj największa koncentracja mieszkańców. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Wpływa to negatywnie na mieszkańców miejscowości i gminy.

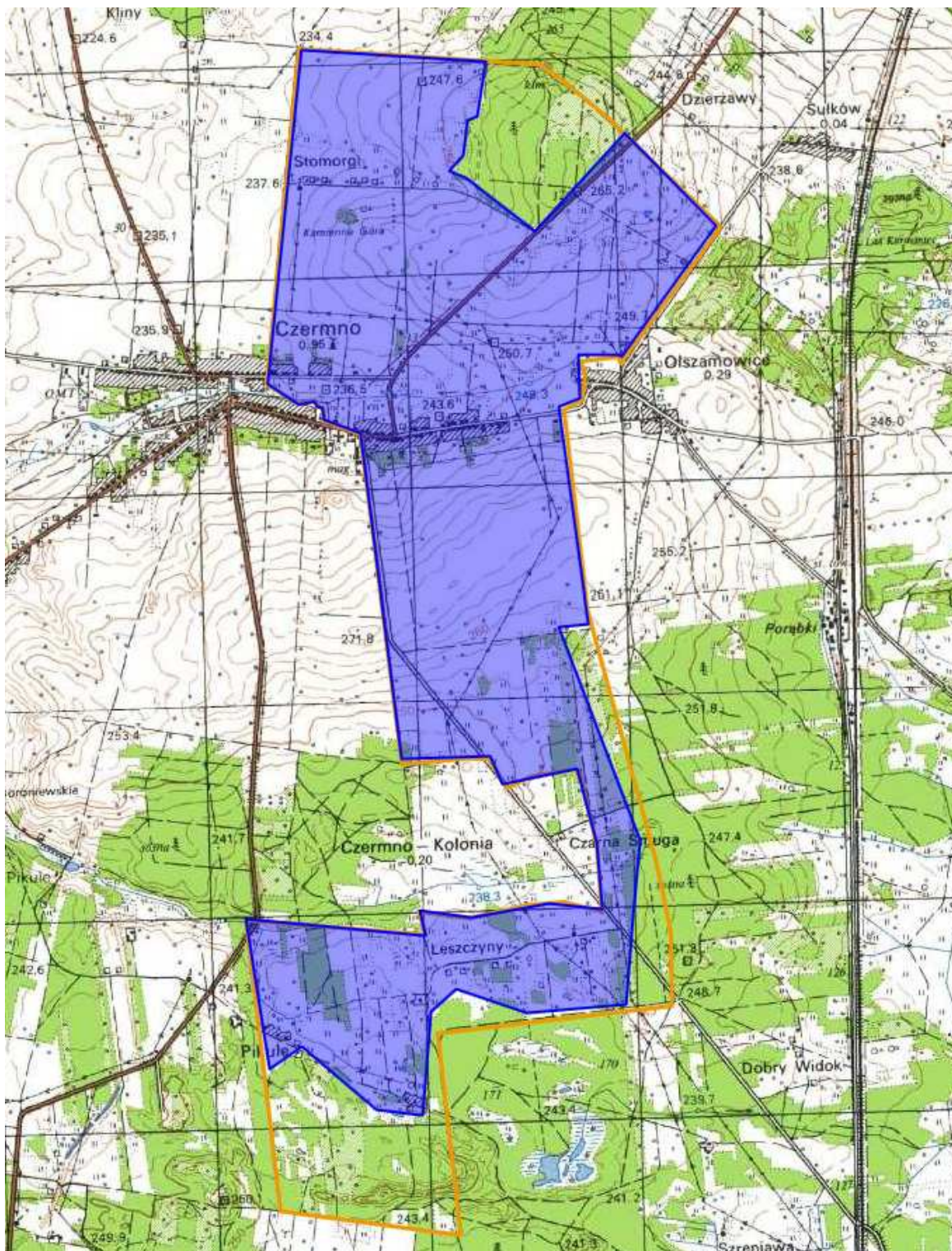

Mapa nr 9 Obszar rewitalizacji – sołectwo Fałków

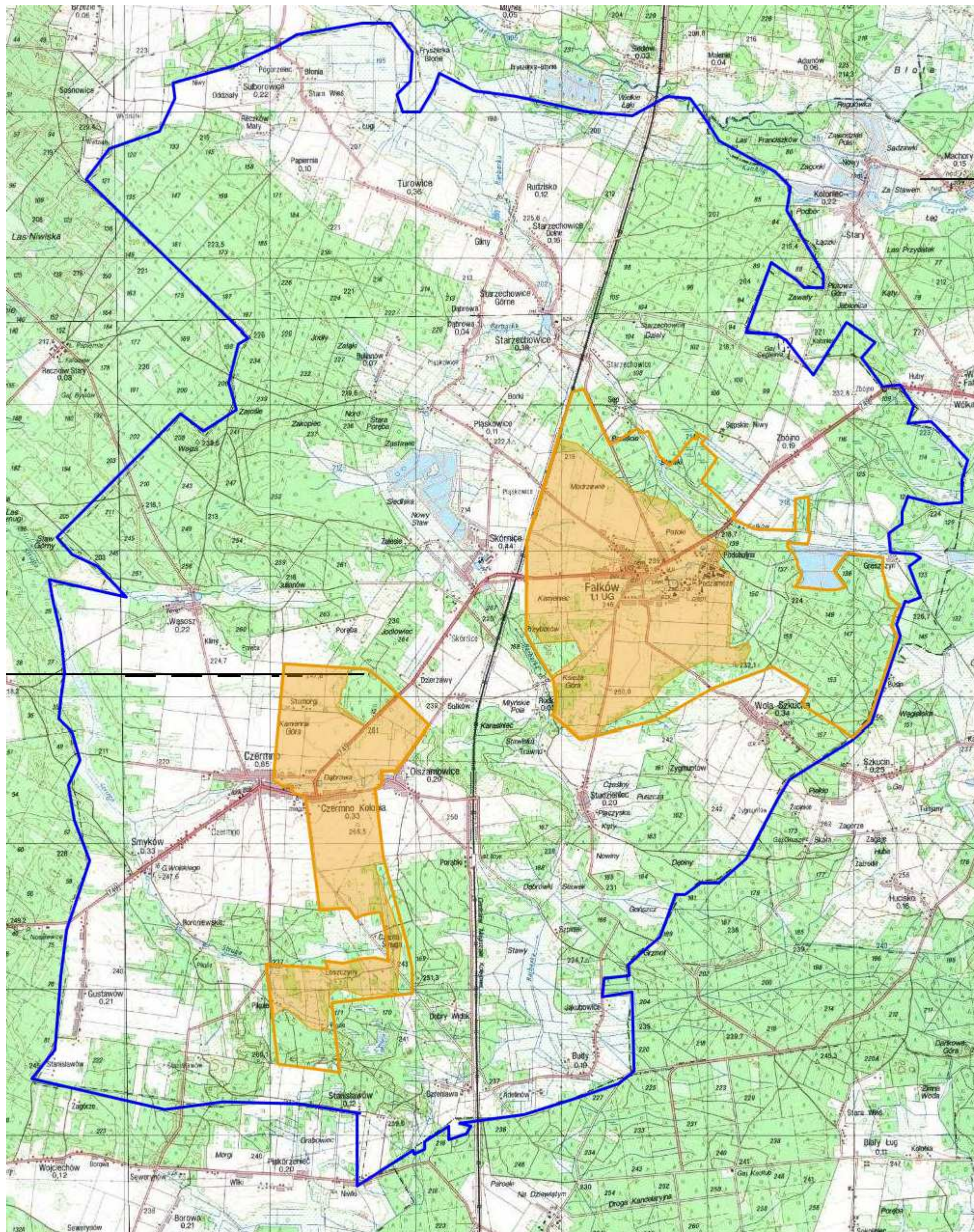
Czermno - Kolonia

Na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk społecznych m.in. ubóstwo, bezrobocie. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Sołectwo zamieszkuje 262 osób (5,54% mieszkańców gminy). Poza negatywnymi zjawiskami społecznymi występują tu również negatywne zjawiska środowiskowe, gospodarcze i techniczne i funkcjonalno - przestrzenne. Rewitalizacją zostanie objęte całe sołectwo.

Mapa nr 10 Obszar rewitalizacji Czermno – Kolonia

Mapa nr 11 Obszary rewitalizacji – gmina Fałków

5 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja w myśl definicji to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów i zagrożeń. Wizja określa ton przyszłych celów strategicznych, przedstawia gminę naszych marzeń.

Obszary rewitalizacji po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych są obszarami, które zostały uzdrowione i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo, jak i przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów środowiskowych. Na obszarach tych została odnowiona infrastruktura społeczna oraz poprawiła się jakość życia. Obszary te stały się atrakcyjne pod względem zamieszkania, prowadzenia przedsiębiorczości, jak również turystyki w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Pojawiają się tutaj nowi mieszkańcy, inwestorzy i turyści, którzy pozytywnie wpływają na rozwój całej Gminy Fałków.

Deklaracja Wizji: Wyprowadzone z kryzysu obszary rewitalizacji będą tworzyły dodatkową przestrzeń do aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców całej gminy Fałków, podnosząc jej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną oraz jakość, atrakcyjność i komfort życia jej mieszkańców.

6 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wizja wyprowadzenia ze stanu kryzysowego będzie realizowana poprzez wdrożenie 5 celów szczegółowych

1. Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.
2. Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia.
3. Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.
4. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach rewitalizacji.
5. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.

CEL nr 1 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia	
Obszar 1 Fałków - kierunki działań: • AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekscywnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym • Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie • Wspieranie organizacji pozarządowych	Obszar 2 Cermno- Kolonia - kierunki działań: • AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Wspieranie organizacji pozarządowych
CEL nr 2 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia	
Obszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji • Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów • Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie • Poprawa estetyki przestrzennej osiedla	Obszar 2 Cermno- Kolonia - kierunki działań: • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze rewitalizacji

spółdzielni mieszkaniowej • Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków	
CEL nr 3 Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.	
Obszar 1 Fałków - kierunki działań: • Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego • Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarze rewitalizowanym	Obszar 2 Czeremo- Kolonia - kierunki działań: • Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
CEL 4 Rozwój przedsiębiorczości na obszarach rewitalizacji	
Obszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej • Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze • Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy	Obszar 2 Czeremo- Kolonia - kierunki działań: • Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy
CEL 5 5.Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.	
Obszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego • Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	Obszar 2 Czeremo- Kolonia - kierunki działań: • Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP

7 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – obszar nr 1

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
- Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
- Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

łącznie planuje się 26 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 13 mln zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach obszaru rewitalizacji nr 1 obejmującego sołectwa Fałków:

Obszar rewitalizacji nr 1 - sołectwo Fałków	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	18	8	26
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	9 180 000 zł	4 500 000 zł	13 680 000,00 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		1 900 000 zł
1.	AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł
3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	960 000 zł
4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		2 600 000 zł

5.	Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej	300 000 zł
6.	Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		180 000 zł
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	130 000 zł
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		3 500 000 zł
10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa	400 000 zł
11.	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego	300 000 zł
12.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	250 000 zł
13.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	500 000 zł
14.	Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
15.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł
16.	Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie	200 000 zł
17.	Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej	650 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		1 000 000 zł
18.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	9 180 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej — Fałków - Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie - Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Utworzenie Klubu Seniora Zadanie 2 Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Co najmniej 6 spotkań w roku Zadanie 3 Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku Zadanie 4 Organizacja warsztatów Seniorzy w Europie - nauka języka angielskiego 1 cykl rocznie dla 20 seniorów * 40 h
4 Lokalizacja (miejsce)	Fałków

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	120 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób 60+: • Powstanie Klubu Seniora – 1 szt. • Liczba osób biorąca udział w warsztatach Seniorzy w Europie – nauka języka angielskiego – 20 osób/rok • organizacja co najmniej 6 spotkań w ciągu roku • organizacja co najmniej 4 spotkań/seminariów z zakresu edukacji ekonomicznej • zwiększenie poziomu integracji społecznej • zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia • upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, • kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, • zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym • promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie • Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) • Stowarzyszenie Kultury Fizycznej — Fałków • PUP w Końskich • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Zadanie 2 Organizowane szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	320 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej.

odniesieniu do celów rewitalizacji	• poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
------------------------------------	---

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie • Przedszkole w Fałkowie • Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja zajęć dodatkowych pozaekcyjnych dla uczniów w wieku szkolnym będzie polegała na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne (nowy sprzęt komputerowy, multimedialny, pomoce dydaktyczne dla nauczyciela i ucznia) oraz realizację zajęć: • Kompetencje językowe i informatyczne na rynku pracy • Zwiększenie umiejętności uczenia się i poznanie własnych potrzeb przez uczniów (m.in. indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne), • Zajęcia eksperymentalne ukierunkowane na rozwój nauczania matematyki, przyrody. • Zajęcia sportowe służące wzmacnianiu sprawności fizycznej uczniów. • Kurs e-Nauczyciel dla kadry nauczycielskiej mający na celu poniesienie umiejętności posługiwania się narzędziami TIK. W szkole należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Zadanie 2 Organizacja zajęć przedszkolnych: • Język angielski/niemiecki • Informatyka • Matematyka • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków

5 Szacowana wartość	960 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty 100 uczniów rocznie nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, informatyka, matematyka, przyroda, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe: • z j. angielskiego/niemieckiego, • informatyki • warsztaty „Uczę się kreatywnie, • indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe, • z matematyki metodą eksperymentu, • zajęcia przyrodnicze, • zajęcia sportowe Nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”. 50 dzieci rocznie w wieku przedszkolnym będzie brało udział w następujących zajęciach: • Język angielski • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne Sposoby pomiaru rezultatów projektów: • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety wypełniane przez rodziców.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Organizacja zajęć wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie • Przedszkole w Fałkowie • Biblioteka w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Zajęcia „Wehikuł czasu” Zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym ukazujące dawne codzienne życie człowieka, propagujące kulturę lokalną oraz folklor. Zadanie 2 Organizacja wystaw malarstwa, Zadanie 3 Organizacja Festynu „Dni Fałkowa”
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów	Rezultaty roczne: • Organizacja zajęć Wehikuł czasu – 30 h/rok • Organizacja wystaw malarskich itp. – 5/rok • Liczba dzieci biorąca udział w zajęciach – 150/rok

rewitalizacji	Pomiar: • listy obecności, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety.
---------------	--

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności na terenie sołectwa Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie odnowiony teren o powierzchni około 0,5 ha na którym odbywają się cotygodniowe targi. Zakres prac obejmie m.in.: • remont budynku garażowo-magazynowego • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej • ogrodzenie terenu • wykonanie elementów małej architektury
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: 1 Modernizacja terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o powierzchni 0,4 ha 2 Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących. 3 Wzrost wpływów z opłaty targowej. 4 Powstanie nowych firm i miejsc pracy. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna, • baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności tym terenie
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie odnowiony teren o powierzchni 0,54 ha w celu nadania mu funkcji gospodarczo - rekreacyjnej. Zakres prac obejmie m.in.: • remont budynku • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu

	- wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, - odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej - ogrodzenie obiektu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: - Modernizacja terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o powierzchni 0,54 ha - Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących. - Wzrost wpływów z opłaty targowej. - Powstanie nowych firm i miejsc pracy. Pomiar: - protokół zdawczo-odbiorczy, - dokumentacja fotograficzna, - baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Końskich - Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego - Powiatowy Urząd Pracy w Końskich - LGD „Nad Czarną i Pilicą”
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na obszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: - Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. - Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. - Powstanie 8 nowych przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji Źródła pomiaru: - Mapa dotacji.gov.pl - Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Mieszkańcy gminy deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 172,75 m ³ /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	142 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: Usunięcie 1 382,00 m ³ wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji. Sposób pomiaru: • protokoły odbioru.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 9 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków, ▪ Rada Sołecka, ▪ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, ▪ Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie ▪ Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) ▪ Biblioteka w Fałkowie ▪ Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie ▪ Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie ▪ Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Edukacja ekologiczna Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie wdrażania Programu: ▪ przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 konkursów ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii. Sposób pomiaru:

	▪ listy obecności, ▪ sprawozdania z działalności szkół, ▪ dokumentacja fotograficzna.
--	---

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 10 Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na modernizacji infrastruktury sportowej znajdującej się na działce nr 1185 w Fałkowie. Zakres prac • remont budynku szatni, wewnątrz i zewnątrz • wykonanie instalacji solarnej, wykorzystującej promienie słoneczne do ogrzania wody użytkowej • odnowienie płyty boiska i wyposażenie w urządzenia sportowe • ogrodzenie obiektu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków dz. nr 1185
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • liczba zmodernizowanych obiektów sportowych -1 • zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej • zwiększenie dostępu do aktywnych form wypoczynku Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły zdawczo – odbiorcze, • dokumentacja fotograficzna,

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 11 Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację Domu Ludowego w Fałkowie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie przeprowadzone prace remontowo-konserwatorskie nad budynkiem i zagrodą Domu Ludowego w Fałkowie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Liczba zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży – 10 w roku • Liczba nowych wydarzeń kulturalnych na terenie gminy – 2 • Zwiększenie dostępu do kultury • Uatrakcyjnienie oraz zwiększenie oferty kulturalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokół zdawczo – odbiorczy wykonania prac

	• sprawozdania z działalności Domu Ludowego, • dokumentacja fotograficzna.
--	---

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 12 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Fałkowie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Fałkowie Zadanie polega na wykonaniu prac modernizacyjnych oraz zakupie nowoczesnego sprzętu medycznego w celu zwiększenia dostępu do usług podstawowej opieki zdrowotnej. Zadanie 2: Wdrażanie programów profilaktycznych. • Nadużywanie alkoholu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Palenie tytoniu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Substancje psychoaktywne - ograniczenie szkód zdrowotnych • Nadwaga i otyłość • Cukrzyca • Rak szyjki macicy
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Ul. Zamkowa 24, Fałków
5 Szacowana wartość	250 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Projekt będzie miał wpływ na sferę społeczną związaną z ochroną zdrowia. Diagnoza i stan zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji wskazują na potrzebę modernizacji obiektu, doposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny oraz wdrażanie Programów profilaktycznych. Rezultaty: • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi -4900 • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej – 250 000 zł Sposób pomiaru rezultatów: • dokumentacja medyczna Ośrodka Zdrowia, • dokumentacja fotograficzna z realizacji programów profilaktycznych,

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 13 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Parafia Spółdzielnia Mieszkaniowa
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP, otoczenie rynku, kościoła, szkół, PZOZ, budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego, parku, ruin zamku, zakres prac: • modernizacja nawierzchni, budowa parkingów i chodników • budowa małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) • aranżacja zieleni, wycinka i nasadzenia drzew • odnowienie ruin zamku i fosy w parku,

	• odnowienie oczka wodnego przy targowisku • montaż wiat przystankowych, • montaż wiat śmietnikowych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Stworzenie infrastruktury turystycznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 14 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Modernizacja dróg na obszarze rewitalizacji: a) ul. Plac kościelny, z chodnikami 140mb b) ul. Zamkowa z chodnikami, 580mb c) ul. Ogrodowa z chodnikami, 110mb d) ul. Glinianki z chodnikami, 300mb e) budowa parkingu przy cmentarzu. Zakres prac: • modernizacja i/lub budowa nawierzchni na w/w drogach • wymiana oświetlenia na energooszczędne (ekologiczne) przy wszystkich drogach • budowa brakujących chodników- dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo), • uporządkowanie poboczy, wycinka i nasadzenie drzew w pasie drogowym na wszystkich drogach w sołectwie
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Rezultaty: 1 Poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój. 2 Wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 3 Przebudowa/modernizacja dróg na obszarze rewitalizacji

odniesieniu do celów rewitalizacji	Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
------------------------------------	---

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 15 Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada zakup pomocy dydaktycznych dla nauczyciela oraz uczniów m.in. wyposażenie pracowni matematycznych, przyrodniczych, językowych, komputerowych (komputery, tablety, tablice multimedialne, tablice ściennie, mapy itp.). Zakup pomocy do zajęć sportowych (piłki, materace itp.) Projekt obejmuje również doposażenia przedszkola m.in. zakup gier edukacyjnych, lalek, misiów, bajek, książeczek, malowanek wycinanek itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Liczba doposażonych placówek oświatowych -2 • Zwiększenie wykorzystania technologii TIK w procesie nauczania • Zwiększenie jakości kształcenia Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 16 Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Budowa siłowni zewnętrznej, zakres prac: • budowa bezpiecznej nawierzchni • montaż elementów siłowni zewnętrznej • budowa małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower, rozbudowa sceny) • aranżacja zieleni
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Rezultaty: • Stworzenie infrastruktury -rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa.

odniesieniu do celów rewitalizacji	• Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
------------------------------------	---

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 17 Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Spółdzielnia Mieszkaniowa
3 Zakres realizowanych zadań	Modernizacja budynków i zagospodarowanie terenu wokół nich, zakres prac: • termomodernizacja i remont budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego; • zagospodarowanie wokół budynków i aranżacja zieleni • budowa małej architektury (ścieżki, ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) • budowa parkingów i chodników • odnowienie terenu działek • remont wiat garażowych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	650 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Poprawa estetyki osiedla i sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 18 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Modernizacja i termomodernizacja remizy OSP w Fałkowie Zadanie 2 Modernizacja i termomodernizacja budynków szkolnych w

	Fałkowie Zadanie 3 Instalacja OZE na oczyszczalni ścieków w Fałkowie Zakres planowanych prac termomodernizacyjnych: - wymiana instalacji centralnego ogrzewania oraz grzejników. - wykonanie ocieplenia - instalacja OZE Zakres prac modernizacyjnych - malowanie - odnowienie łazienek
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	- Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. - Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych - Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE - Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej Sposób pomiaru rezultatów: - protokoły odbioru, - audyt energetyczny, - dokumentacja fotograficzna.

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – obszar nr 2

- AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

łącznie planuje się 12 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 2,5 mln zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach obszaru rewitalizacji nr 2 obejmującego sołectwo Cermno-Kolonia:

Obszar rewitalizacji nr 2 - sołectwo Cermno -Kolonia	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	7	5	12
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	1 830 000 zł	830 000 zł	2 660 000,00 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		1 000 000 zł
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		180 000 zł
4.	Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	130 000 zł
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		150 000 zł
6.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		300 000 zł
7.	Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP	300 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	1 830 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie - OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Utworzenie Klubu Seniora Zadanie 2 Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Co najmniej 6 spotkań w roku Zadanie 3 Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku Zadanie 4 Organizacja warsztatów Seniorzy w Europie - nauka języka angielskiego 1 cykl rocznie dla 20 seniorów * 40 h
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	80 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób 60+: - Powstanie Klubu Seniora – 1 szt. - Liczba osób biorąca udział w warsztatach Seniorzy w Europie – nauka języka angielskiego – 15 osób/rok - organizacja co najmniej 5 spotkań w ciągu roku - organizacja co najmniej 3 spotkań/seminariów z zakresu edukacji ekonomicznej

	• zwiększenie poziomu integracji społecznej • zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia • upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, • kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, • zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym • promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna.
--	---

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie • Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie • OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE • STOWARZYSZENIE — Cermno Kolonia • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Zadanie 2 Organizowane szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	120 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. • poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne • Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Końskich • Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach • Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego • Powiatowy Urząd Pracy w Końskich • LGD „Nad czarną i Pilicą”
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na obszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. ▪ Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. ▪ Powstanie 4 nowych przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji Źródła pomiaru: ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Mieszkańcy gminy deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 152,10 m ³ /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno -Kolonia, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	130 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Rezultaty: Usunięcie 121,681 m³ wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji.

odniesieniu do celów rewitalizacji	Sposób pomiaru: • protokoły odbioru.
------------------------------------	--

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie • Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie • OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Edukacja ekologiczna Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno- Kolonia
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie wdrażania Programu: ▪ przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 konkursów ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii. Sposób pomiaru: ▪ listy obecności, ▪ sprawozdania z działalności szkół, ▪ dokumentacja fotograficzna.

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP, zakres prac: • modernizacja nawierzchni • montaż elementów siłowni zewnętrznej • budowa małej infrastruktury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) • aranżacja zieleni • ogrodzenie terenu
4 Lokalizacja (miejsce)	Czermno Kolonia

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	150 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	[Zakres prac obejmie m.in.: • wykonanie remontu budynku remizy • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • wyposażenie budynku
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno -Kolonia
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.

8 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

Fałków – obszar rewitalizacji nr 1

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w obszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	40 000 zł
2.	Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji	160 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		500 000 zł
3.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		600 000 zł
4.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	400 000 zł
5.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		3 200 000 zł
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarze rewitalizowanym	2 000 000 zł
7.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie	800 000 zł
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków	400 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		0 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	4 500 000 zł
--	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Biblioteka Publiczna w Fałkowie - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego „Małe granty rewitalizacji” na realizację inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa.

	Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	40 000 zł (5000 zł * 8 lat)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ liczba projektów partnerskich zrealizowanych na obszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 8, ▪ liczba osób objęta projektami partnerskim – 240, ▪ liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 7 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ listy obecności, ▪ dokumentacja fotograficzna.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie • Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zakłada się realizację szeregu imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji – będą to m.in.: • WOŚP • Gminny Dzień Dziecka • Dzień Seniora • Mikołajki
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	160 0000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: ▪ Zorganizowanie minimum 4 imprez rocznie na obszarze rewitalizacji. ▪ Zwiększenie oferty kulturalnej w gminie. ▪ Wzrost liczby odwiedzających gminę turystów. ▪ Zwiększenie dochodów firm i gospodarstw agroturystycznych działających na obszarze rewitalizacji. Sposób pomiaru: ▪ dokumentacja fotograficzna, ▪ strona internetowa gminy

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 Powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy sołectwa Fałków Gmina Fałków Rada Sołecka Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
3 Zakres realizowanych zadań	Na terenie sołectwa istnieje potrzeba rozwoju i wsparcia tego kierunku. Dzięki dotacjom ARI MR, LGD istnieje szansa, że powstaną gospodarstwa agroturystyczne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zakładamy, że powstaną 5 gospodarstwa agroturystyczne. W przypadku utworzenia na terenie sołectwa i gminy nowych gospodarstw agroturystycznych istnieje możliwość powołania stowarzyszenia i wspólnej promocji produktów turystycznych (także ich tworzenia). Sposób pomiaru rezultatów: • wykaz gospodarstw agroturystycznych Urzędu Gminy, • strony internetowe gospodarstw agroturystycznych, • www gminy, • dokumentacja fotograficzna.

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy miejscowości Fałków ▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na: • wymiana okien na energooszczędne, • wstawienie na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • ocieplenie dachu i stropu, • Wymiana grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymiana kotła, • zainstalowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją. OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła.

	W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Fałków
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 20 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: ▪ informacje WFOŚiGW w Kielcach, ▪ dane własne Urzędu Gminy, ▪ informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, ▪ dokumentacja fotograficzna.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków ▪ Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na obszarze rewitalizacji. ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Fałków Sposób pomiaru rezultatów: ▪ dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 6 Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarze rewitalizowanym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na budowie infrastruktury przetwarzania osadów ściekowych na oczyszczalni

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na obszarze rewitalizacji. • Poprawa warunków życia społeczności lokalnej • Minimalizacja ilości osadów i odpadów z sieci kanalizacji sanitarnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 7 Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo – gaśniczego oraz sprzętu do ratowania ludzkiego życia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • OSP Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na zakupie wozu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem do ratowania życia m.in. defibrylator.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	800 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji poprzez ▪ Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof -1 ▪ Liczba osób objętych ochroną przed innymi niż powódź zagrożeniami- 4900 Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 8 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków ▪ Parafia
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na obszarze rewitalizacji m.in. kościoła, kapliczek, cmentarza, krzyży, pomników pamięci
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków

5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych ▪ Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo – 5 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.

Czermno - Kolonia – obszar rewitalizacji nr 1

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w obszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		30 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		50 000 zł
2.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		700 000 zł
3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000 zł
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		50 000 zł
5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze rewitalizacji	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		0 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	830 000 zł
--	-------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie • OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego „Małe granty rewitalizacji” na realizację inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa. Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.
4 Lokalizacja (miejsce)	Czermno-Kolonia

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	30 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ liczba projektów partnerskich zrealizowanych na obszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 6, ▪ liczba osób objęta projektami partnerskim – 200, ▪ liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 5 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ listy obecności, ▪ dokumentacja fotograficzna.

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy sołectwa Czermino Kolonia Gmina Fałków Rada Sołecka Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
3 Zakres realizowanych zadań	Na terenie sołectwa istnieje potrzeba rozwoju i wsparcia tego kierunku. Dzięki dotacjom ARI-MR, LGD istnieje szansa, że powstaną gospodarstwa agroturystyczne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermino - Kolonia
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zakładamy, że powstaną 5 gospodarstwa agroturystyczne. W przypadku utworzenia na terenie sołectwa i gminy nowych gospodarstw agroturystycznych istnieje możliwość powołania stowarzyszenia i wspólnej promocji produktów turystycznych (także ich tworzenia). Sposób pomiaru rezultatów: • wykaz gospodarstw agroturystycznych Urzędu Gminy, • strony internetowe gospodarstw agroturystycznych, • www gminy, • dokumentacja fotograficzna.

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy miejscowości Czermino -Kolonia

	▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na: • wymiana okien na energooszczędne, • wstawienie na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • ocieplenie dachu i stropu, • Wymiana grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymiana kotła, • zainstalowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją. OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła. W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Czermino-Kolonia
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 10 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: ▪ informacje WFOŚiGW w Kielcach, ▪ dane własne Urzędu Gminy, ▪ informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, ▪ dokumentacja fotograficzna.

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków ▪ Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermino -Kolonia
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na obszarze rewitalizacji. ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Fałków

odniesieniu do celów rewitalizacji	Sposób pomiaru rezultatów: ▪ dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
------------------------------------	--

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Cermno-Kolonia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na obszarze rewitalizacji m.in. kapliczek, krzyży, pomników pamięci
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno Kolonia
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych ▪ Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo –2 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.

9 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Fałków ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program złożony jest z wielu różnorodnych projektów (kluczowych i uzupełniających). Projekty są ze sobą wzajemnie powiązane oraz pozostają w synergii. Projekty będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy. Działania ujęte w Programie obejmują zasięgiem całość obszaru rewitalizacji dotkniętego szczególnie koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania przedstawione w dokumencie są ze sobą powiązane/komplementarne w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno- instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych²

Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji są ze sobą komplementarne. W ramach procesu rewitalizacji przewidziano zarówno zadania inwestycyjne jak i społeczne.

Warto zwrócić uwagę, że celem głównym Programu jest ożywienie obszarów rewitalizacji zwłaszcza poprzez aktywizację mieszkańców. Właśnie ten aspekt społeczny stanowi klucz do rozwoju obszarów zdegradowanych. Służyć temu będzie m. in. Modernizacja Domu Ludowego w Fałkowie oraz współpraca różnych podmiotów na rzecz kompleksowej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zob. poniżej wykaz podmiotów realizujących Program).

1 Komplementarność przestrzenna

Program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całe dotknięte kryzysem obszary, poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii. Projekty realizowane w ramach Programu będą łagodzić lub całkowicie eliminować problemy występujące na obszarach kryzysowych.

2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane w dokumencie projekty będą realizowane na obszarach rewitalizacji i są odpowiedzią na zdiagnozowane na tych terenach problemy. Projekty/przedsięwzięcia, jakie zostaną zrealizowane w ramach procesu rewitalizacji, dopełniają się tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji oddziałuje na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

Komplementarność problemowa - Problem –wysoki poziom wykluczenia społecznego oraz niski poziom aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji

Fałków

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

² Przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest działanie (w tym mające charakter ciągły), w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarte lub wynikające z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji.

- Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu i rozszerzenie usług publicznych

Problem niska jakość usług zdrowotnych/edukacyjnych na obszarze rewitalizacji. Projekty komplementarne na rzecz rozwiązania lub złagodzenia tego problemu:

Fałków

- Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu do kultury na obszarze rewitalizacji

Poniższa grupa projektów jest ze sobą w pełni komplementarna. Zarówno planowane przez wnioskodawcę projekty infrastrukturalne jak i społeczne będą rozwiązywały i/lub łagodziły ten problem. **Problem niskiego dostępu do kultury na obszarach rewitalizacji:**

Fałków

- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Wspieranie organizacji pozarządowych
- Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Czermno-Kolonia

Komplementarność problemowa – zwiększenie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Problem: Niezadawalający poziom przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji – poniżej projekty komplementarne, które mają łagodzić ten problem:

Fałków

- Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze
- Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji

- Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy

Czermno-Kolonia

- Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji
- Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy

Komplementarność problemowa – poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji

Projekty łączące ten problem to:

Fałków

- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji

Komplementarność problemowa – poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zwiększenie wykorzystania OZE. Przedsięwzięcia spójne:

Fałków

- Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji
- Edukacja ekologiczna
- EWE i OZE na budynkach prywatnych
- Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
- Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarze rewitalizowanym
- Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie

Czermno-Kolonia

- Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji
- Edukacja ekologiczna
- EWE i OZE na budynkach prywatnych
- Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego

3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania Programem pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. Za realizację całego Programu będzie odpowiadał Wójt Gminy. Wspierać go będzie Zespół ds. rewitalizacji (utworzony z pracowników Urzędu Gminy) oraz Komitet Rewitalizacyjny złożony z interesariuszy rewitalizacji. Działaniami w sferze społecznej/edukacyjnej będą zajmować się wspólnie z Wójtem jednostki podległe gminie m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe. Są to instytucje, które od lat realizują działania społeczne/ edukacyjne. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej jednostką wdrażającą będzie przede wszystkim Urząd Gminy. W sferze gospodarczej – mieszkańcy i firmy.

Wykaz interesariuszy zaangażowanych w realizację Programu:

- instytucje związane z Gminą Fałków:
 - ✓ Urząd Gminy,
 - ✓ Biblioteka Publiczna
 - ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie
 - ✓ Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
 - ✓ Przedszkole w Fałkowie
- inne instytucje publiczne:
 - ✓ Starostwo Powiatowe w Końskich,

- ✓ Powiatowy Zarząd Dróg,
- ✓ PUP w Końskich
- ✓ WFOŚiGW w Kielcach

- organizacje pozarządowe i zorganizowane grupy nieformalne:
 - ✓ LGD „Nad Czarną i Pilicą”
 - ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie
 - ✓ Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS)
 - ✓ Rada Sołecka

- przedsiębiorcy, podmioty prywatne
- ZOZ w Fałkowie

4 Komplementarność międzyokresowa

Program zapewnia ciągłość realizowanych od kilku lat działań na terenie gminy. W okresie 2007-2015 zostało zrealizowanych wiele działań (zob. poniższa tabela), które w obecnej perspektywie będą kontynuowane. Gmina Fałków dokonała analizy i krytycznej oceny dotychczasowych działań w obszarze kryzysowym i na tej podstawie zaplanowała projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane w okresie 2016-2023. Program rewitalizacji zapewnia pełną ciągłość programową (polegającą na kontynuacji i/lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013). Poniżej przedstawiamy projekty komplementarne z działaniami/celami zapisanymi w Programie Rewitalizacji

Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.

- Projekt pn. „Przedszkole Żyrafy Matyldy” polegający na zorganizowaniu 3 punktów przedszkolnych -2 w Fałkowie i 1 w Czermnie - które obejmą opieką po 18 dzieci każdy. Wartość 978.392,53zł. Projekt w 85% sfinansowany ze środków UE w ramach POKL
- Projekt pn. „Wiedza i umiejętności otwierają świat” polegał na zorganizowaniu zajęć dodatkowych i wyrównawczych dla uczniów wszystkich szkół w gminie. Wartość 339.444,00zł. Projekt w 100% sfinansowany ze środków UE w ramach POKL
- Projekt pn. „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Fałków” polegał na przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu wśród mieszkańców Gminy Fałków, poprzez zakup i udostępnienie 150 beneficjentom sprzętu komputerowego wraz z łączem internetowym oraz doposażenie szkół i biblioteki w sprzęt komputerowy. Wartość projektu 1.141.100,00zł Zadanie sfinansowane w 100% ze środków unijnych w ramach POIG 2007-2013

Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia

- Droga wewnętrzna, Fałków, ul. Przyborowie (dz.ewid.nr 732, obr. Fałków) - 5x200mb, wartość: 39 378,45 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga wewnętrzna, Fałków, ul. Leśna (dz.ewid.nr 410, obr. Fałków) - 5x430mb, wartość: 74 078,59 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga gminna nr 318009T Olszarnowice-Fałków (przez m. Sułków; dz. ewid. Nr 732/1 obr. Sułków)- 3,8x400mb, wartość: 44 392,18 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga wewnętrzna, Kolonia Czermino (dz. ewid nr 335) – 4x140mb, wartość: 29239,56
- Remont ulicy Osnowa oraz ulicy Zasadzie, w miejscowości Czermino i Kolonia Czermino w gminie Fałków o łącznej dł 1,3km i wartości 540807,77 zł, współfinansowany w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w wysokości 50%.

- Remont drogi przy budynku wielorodzinnym ul. Glinianki 62 w Fałkowie, wartość: 70891,92 zł, współfinansowanie po 50% z Spółdzielnią Mieszkaniową w Opocznie
- Rewitalizacja Rynku w Fałkowie. Wartość zadania 232 tys. Inwestycja została dofinansowana w 80% ze środków unijnych w ramach PORYBY
- Odnowa zabytkowego parku podworskiego w Fałkowie. W ramach prac rewitalizacyjnych wykonano nowe, oświetlone alejki parkowe, place, przy których zamontowano ławki i kosze, wykonano mini amfiteatr, dwa place zabaw, odnowiono i wyczyszczono fosę wokół ruin zamku, usunięto stare drzewa, wykonano nasadzenia i posiano trawę. Wartość inwestycji wyniosła 1 mln 57 tys. zł. w tym 500 tys. Gmina pozyskała z funduszy unijnych w ramach PROW, Oś 4 Leader – Odnowa i rozwój wsi.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.

- Budowa placów zabaw w 8 miejscowościach na terenie gminy Fałków: Gustawów, Wąsosz, Skórnice, Sulborowice, Turowice, Wola Szkucka, Starzechowice i Olszamowice. Zadanie o wartości 396.060,00zł zostało współfinansowane w 75% ze środków UE w ramach PROW
- Dostawa sprzętu sportowego przeznaczonego do prowadzenia zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich na terenie gminy Fałków, o wartości 8.115,59
- Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej wraz z trybunami w Czerminie. Wartość zadania 319.431,00 zł. NA realizację inwestycji Gmina Fałków pozyskała dofinansowanie w wysokości 207 000,00zł z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- Dostawa wraz z montażem 7 altan dla gminy Fałków (uzupełnienie placów zabaw) o wartości 37 tys zł.
- Projekt pn. „Modernizacja oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w Gminie Fałków” polegający na doposażeniu sal przedszkolnych o wartości 174.280,00zł w 100% został sfinansowany ze środków UE w ramach POKL 2007-2013
- Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej, wraz z bieżnią i trybunami w Fałkowie. Wartość robót wyniosła 553 tys. Inwestycja została dofinansowana w 80% ze środków unijnych w ramach PORYBY

Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.

- Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Woli Szkuckiej o długości 5 km. Wartość zadania 1.677.000,00zł. Inwestycja została współfinansowana w 60% w ramach RPOWŚ 2007-2013
- Kanalizacja sanitarna gminy Fałków - budowa oczyszczalni ścieków 2 x 300 m³ oraz kanalizacji sanitarnej wraz z urządzeniami, obiektami i infrastrukturą techniczną - część 2. W ramach tego projektu wykonano 30 km sieci kanalizacji sanitarnej w części Fałkowa, Skórnicach, Czerminie, Kolonii-Czerminie i Olszamowicach. Wartość projektu 8.888.800,00zł. Na realizację tej inwestycji Gmina Fałków pozyskała dofinansowanie wynoszące 60% kosztów kwalifikowanych(kwoty netto)
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków o kolejny reaktor. Wartość zadania 1.310.100,02zł. Inwestycja została współfinansowana w 60% w ramach RPOWŚ 2007-2013
- Budowa sieci kanalizacyjnej obejmującą ulice w Fałkowie: Modrzewiową, Akacjową, Lipową, Wierzbową, Glinianki, Zamkową i część ul. Przedborskiej o łącznej długości około 5 km. Wartość zadania 1 mln 891 tys.zł. Na realizację inwestycji Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 mln 153 tys zł ze środków unijnych w ramach z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

- Budowa oczyszczalni ścieków o wydajności 300m³/d wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej dł. 2,8km doprowadzającej ścieki do oczyszczalni z ulic: Witosa, Sadowej, Leśnej i budownictwa wielorodzinnego (bloki przy ul. Zamkowej) w Fałkowie.
- Modernizacja pokrycia dachowego na budynku Szkoły Podstawowej i sali gimnastycznej w Czerminie. Koszt około 200tys. zł. przy dofinansowaniu środkami z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne, będą realizowane z różnych źródeł (EFRR, EFS i Funduszu Spójności z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania) jak również środków własnych gminy, środków prywatnych. Źródła finansowania opisano szerzej w pkt. 9 Indykatywne ramy finansowe.

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	11 010 000 zł	1 399 555 zł	0 zł	6 340 445 zł	958 000 zł	2 312 000 zł
Projekty uzupełniające	5 330 000,00 zł	626 500,00 zł	0,00 zł	3 480 000,00 zł	580 000,00 zł	643 500,00 zł
RAZEM	16 340 000,00 zł	2 026 055,00 zł	0,00 zł	9 820 445,00 zł	1 538 000,00 zł	2 955 500,00 zł
%	100%	12,4%	0,0%	60,1%	9,4%	18,1%

Jak pokazują powyższe wyliczenia – montaż finansowany w ramach Programu Rewitalizacji jest różnorodny:

- 12,4% stanowi wkład Gminy Fałków
- 0,0% innych JST,
- 60,1% dotacje z UE,
- 9,4% środki krajowe,
- 18,1% środki prywatne i granty od różnych organizacji pozarządowych w tym spółdzielnia mieszkaniowa

10 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł

Lista projektów podstawowych i uzupełniających– obszar rewitalizacji nr 1 Fałków

PROJEKTY PODSTAWOWE - FAŁKÓW								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	9 180 000 zł	1 172 000 zł	0 zł	5 700 000 zł	644 000 zł	1 664 000 zł	
	%	100,0%	12,8%	0,0%	62,1%	7,0%	18,1%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł	-	-	-	-	120 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł	48 000 zł	-	160 000 zł	64 000 zł	48 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	960 000 zł	144 000 zł	-	720 000 zł	-	96 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych, Poddziałania 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie	500 000 zł	125 000 zł	-	175 000 zł	50 000 zł	150 000 zł	Zakłada się finansowanie przedsięwzięć z różnych źródeł m.in. dofinansowania LGD
Razem sfera społeczna		1 900 000 zł	317 000 zł	0 zł	1 055 000 zł	114 000 zł	414 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
6.	Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł			400 000 zł	400 000 zł	1200 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARiMR, PUP, LGD i inne.
Razem sfera gospodarcza		2 600 000 zł	90 000 zł	0 zł	910 000 zł	400 000 zł	1 200 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	130 000 zł	65 000 zł	-	-	65 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
Razem sfera środowiskowa		180 000 zł	90 000 zł	0 zł	0 zł	90 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa	400 000 zł	60 000 zł	-	300 000 zł	40 000 zł	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki LGD, środki własne
11.	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki własne
12.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	250 000 zł	37 500 zł	-	212 500 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna, środki własne
13.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	500 000 zł	75 000 zł	-	425 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne
14.	Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł	250 000 zł	-	750 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne
15.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
16.	Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
17.	Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej	650 000 zł	47 500 zł	-	552 500 zł	-	50 000	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	3 500 000 zł	575 000 zł	0 zł	2 835 000 zł	40 000 zł	50 000 zł	
Projekty ze sfery technicznej								

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
18.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł	100 000 zł	-	900 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera techniczna	1 000 000 zł	100 000 zł	0 zł	900 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - Fałków

Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	4 500 000,00 zł	550 000,00 zł	0,00 zł	3 000 000,00 zł	460 000,00 zł	490 000,00 zł	
	%	100%	12,2%	0%	66,7%	10,0%	10,9%	

Projekty ze sfery społecznej

1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	40 000 zł	12 000 zł	-	-	-	28 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
2.	Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji	160 000 zł	48 000 zł	-	-	-	112 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	200 000 zł	60 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	140 000 zł	

Projekty ze sfery gospodarczej

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy	500 000,00 zł	-	-	100 000,00 zł	100 000,00 zł	300 000,00 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach dotacji z ARiMR, LGD, PUP
	Razem sfera gospodarcza	500 000 zł	0 zł	0 zł	100 000 zł	100 000 zł	300 000 zł	

Projekty ze sfery środowiskowej

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	400 000,00 zł	- zł	-	200 000zł	200 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
5.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	200 000,00 zł	20 000 zł	-	180 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	600 000,00 zł	20 000,00 zł	0,00 zł	380 000,00 zł	200 000,00 zł	0,00 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarze rewitalizowanym	2 000 000,00 zł	300 000,00 zł	-	1 700 000 zł	-	-	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa, środki własne
7.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie	800 000,00 zł	120 000 zł	-	520 000 zł	160 000 zł	-	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.1 Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków, środki własne
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków	400 000,00 zł	50 000 zł		300 000 zł	-	50 000 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	3 200 000,00 zł	470 000,00 zł	0,00 zł	2 520 000,00 zł	160 000,00 zł	50 000,00 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 1 Fałków						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	9 180 000 zł	1 172 000 zł	0,00 zł	5 700 000 zł	644 000 zł	1 664 000 zł
Projekty uzupełniające	4 500 000,00 zł	550 000,00 zł	0,00 zł	3 000 000,00 zł	460 000,00 zł	490 000,00 zł
RAZEM	13 680 000,00 zł	1 722 000,00 zł	0,00 zł	8 700 000,00 zł	1 104 000,00 zł	2 154 000,00 zł
%	100,0%	12,6%	0,0%	63,6%	8,1%	15,7%

Lista projektów podstawowych i uzupełniających– obszar rewitalizacji nr 2 Cermno - Kolonia

PROJEKTY PODSTAWOWE - CZERMNO - KOLONIA								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	1 830 000 zł	227 555 zł	0 zł	640 445 zł	314 000 zł	648 000 zł	
	%	100%	12,4%	0%	35,0%	17,2%	35,4%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł	-	-	-	-	80 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł	18 000 zł	-	60 000 zł	24 000 zł	18 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Razem sfera społeczna	200 000 zł	18 000 zł	0 zł	60 000 zł	24 000 zł	98 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł			250 000 zł	200 000 zł	550 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARiMR, PUP, LGD i inne.
	Razem sfera gospodarcza	1 000 000 zł	0 zł	0 zł	250 000 zł	200 000 zł	550 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	130 000 zł	65 000 zł	-	-	65 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
	Razem sfera środowiskowa	180 000 zł	90 000 zł	0 zł	0 zł	90 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
6.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł	54 555 zł	-	95 445 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	150 000 zł	54 555 zł	0 zł	95 445 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
7.	Modernizacja i termomodernizacja budynku	300 000 zł	65 000 zł	-	235 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	OSP							efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera techniczna	300 000 zł	65 000 zł	0 zł	235 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - Czeremno-Kolonia								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	830 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	480 000,00 zł	120 000,00 zł	153 500,00 zł	
	%	100%	9,2%	0%	57,8%	14,5%	18,5%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30000	9 000 zł	-	-	-	21 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	30 000 zł	9 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	21 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
2.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na obszarze gminy	50 000,00 zł	-	-	10 000,00 zł	10 000,00 zł	30 000,00 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach dotacji z ARiMR, LGD, PUP
	Razem sfera gospodarcza	50 000 zł	0 zł	0 zł	10 000 zł	10 000 zł	30 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000,00 zł	-	-	-	100 000 zł	100 000,00	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000,00 zł	50 000 zł	-	450 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

								w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	700 000,00 zł	50 000,00 zł	0,00 zł	450 000,00 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze rewitalizacji	50 000,00 zł	17 500 zł		20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	50 000 zł	17 500 zł	0 zł	20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 2 Kolonia Czeremo

Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	1 830 000 zł	227 555 zł	0 zł	640 445 zł	314 000 zł	648 000 zł
Projekty uzupełniające	830 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	480 000,00 zł	120 000,00 zł	153 500,00 zł
RAZEM	2 660 000,00 zł	304 055,00 zł	0,00 zł	1 120 445,00 zł	434 000,00 zł	801 500,00 zł
%	100,0%	11,4%	0,0%	42,1%	16,3%	30,1%

11 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

W ramach rewitalizacji stosowane są następujące mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji:

- spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi,
- informacje na sesjach Rady Gminy,
- strona internetowa Gminy Fałków – zakładka „Rewitalizacja”,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji.

a) Kluczowi interesariusze rewitalizacji

- mieszkańcy sołectwa Fałków,
- mieszkańcy sołectwa Czermino - Kolonia,
- przedsiębiorcy działający lub planujący działać na terenie sołectwa Fałków, Czermino Kolonia
- organizacja pozarządowe i grupy nieformalne działający lub planujący działać na terenie sołectwa Fałków, Czermino - Kolonia,
- Urząd Gminy w Fałkowie i jednostki organizacyjne Gminy Fałków,
- Starostwo Powiatowe w Końskich i jednostki organizacyjne Powiatu Koneckiego np. Powiatowy Zarząd Dróg,
- Samorząd Województwa Świętokrzyskiego i jego jednostki organizacyjne.

b) narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji Programu

Etap 1 – diagnozowanie

- seria spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami i innymi interesariuszami rewitalizacji m.in. z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami,
- opublikowanie Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych na www Gminy Fałków,
- spotkania komitetu ds. rewitalizacji.

Etap 2 – programowanie

- w ramach 2 etapu rewitalizacji ogłoszono nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zamieszczono na stronie www cały dokument do konsultacji,
- spotkania komitetu ds. rewitalizacji,
- spotkania z mieszkańcami.

Etap 3 – wdrażanie

Narzędzia partycypacji, które będą stosowane na etapie wdrażania Programu:

- spotkania otwarte z mieszkańcami i interesariuszami obszaru rewitalizacji,
- prezentacja realizacji zadań rewitalizacyjnych na sesji Rady Gminy,
- ankiety,
- publikacje koncepcji architektonicznych na www do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji (realizacja zasady partnerstwa),

Etap 4 – monitorowanie

- przyjmowanie sprawozdań z realizacji Programu – Rada Gminy,
- publikacja na www sprawozdań z realizacji Programu,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji – ocena jak wdrażane są poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komunikacja z interesariuszami za pomocą strony internetowej

Wszelkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji są upubliczniane na stronie internetowej Gminy Fałków w specjalnie utworzonej zakładce „Rewitalizacja”

<http://www.falkow.pl/index.php?id=272>

a) ukierunkowanie Programu na dojrzałe formy partycypacji

Komitety Rewitalizacji

Na potrzeby opracowania i wdrażania Programu został utworzony Komitet Rewitalizacji Gminy Fałków powołany zarządzeniem Wójta. Nabór osób do Komitetu miał charakter otwarty, ogłoszenie w tej sprawie zostało opublikowane na stronie internetowej gminy w dniu 6 czerwca 2016r.

Konsultacje dokumentu

W ramach tworzenia Programu Rewitalizacji odbyły się następujące rodzaje konsultacji społecznych:

- ✓ Wykorzystanie formularza ankietowego (zgłaszania uwag w przypadku etapów 1 i 3) oraz fiszki rewitalizacyjnej (etap 2) opublikowanych na stronie internetowej Gminy Fałków:

Etap	Element konsultacji	Termin konsultacji	Komentarz
1	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	15.07.2016-29.07.2016.	Brak zgłoszonych uwag
2	Nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych	05-19.08.2016r.	Brak zgłoszeń
3	Program Rewitalizacji	27.10.2016-15.11.2016	Brak uwag

- ✓ Spotkania z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji.

12 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

a) Osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania gminą

Inicjatorem rewitalizacji na terenie gminy Fałków była Rada Gminy, która podjęła 29 kwietnia 2016r. odpowiednią uchwałę inicjującą cały proces.

UCHWAŁA NR XIV/118/2016
RADY GMINY FAŁKÓW
z dnia 29 kwietnia 2016
w sprawie przystąpienia do sporządzenia
„Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 6a ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku poz. 1515 z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 roku poz. 1777) Rada Gminy Fałków uchwala, co następuje:

§ 1.

Przystępuje do sporządzenia „Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023” jako programu wieloletniego.

§ 2.

Zakres opracowania obejmuje:

- ustalenie uwarunkowań i wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji,
- opracowanie programu i przygotowanie uchwały w sprawie jego przyjęcia,
- skorelowanie przedsięwzięć realizacyjnych w ramach projektów rewitalizacji z Wieloletnim Programem Inwestycyjnym.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Fałków.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Anna Rata

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Gminy w Fałkowie. W tym samym trybie będzie odbywała się jego ewentualna aktualizacja, gdyż Program posiada formułę otwartą. W drodze aktualizacji będą pojawiały się nowe projekty, zgłaszane przez interesariuszy rewitalizacji (m.in. władze lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy, czy też mieszkańcy obszarów zdegradowanych). Do Programu rewitalizacji będą wprowadzane te projekty, dla których:

- lokalizacja jest zgodna z obszarami wytypowanymi w ramach programu do rewitalizacji,

- określono nazwę i zakres przedsięwzięcia oraz oczekiwane rezultaty uzasadniające znaczenie projektu dla rozwoju obszarów rewitalizacji,
- określono harmonogram realizacji projektu,
- określono orientacyjne koszty realizacji projektu oraz wskazano potencjalne źródła finansowania,
- wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację oraz partnerów projektu (jeśli dotyczy),
- zadania przewidziane do realizacji w okresie 2016-2023.

Do zadań Gminy należeć będzie:

- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji, dla których beneficjentem będzie Gmina Fałków,
- realizację działań przewidzianych w programie w zakresie przygotowania:
 - ✓ dokumentacji projektowej i przetargowej,
 - ✓ analiz, kosztorysów, studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko,
 - ✓ dokumentacji bieżącej,
 - ✓ nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
 - ✓ sprawozdań, raportów, itp.,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji programu,
- promocja programu, informowanie o współfinansowaniu projektów ze środków zewnętrznych.

Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Gminy w Fałkowie, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, PROW, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Wójt Gminy Fałków. W celu opracowania i wdrożenia Programu Wójt w drodze zarządzenia powołał zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji (złożony z pracowników gminy) i Komitet rewitalizacyjny (złożony z interesariuszy rewitalizacji).

b) Koordynator działań rewitalizacyjnych, czyli o zadaniach Zespołu ds. rewitalizacji

- przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów,
- nadzorowanie i wdrażanie projektów rewitalizacji,
- przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- przygotowanie wniosku o zmianę Programu,
- gromadzenie, dostarczanie i analiza danych,
- współpraca z firmą zewnętrzną w zakresie prac związanych z przygotowaniem projektu Programu,
- identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych,
- upowszechnianie informacji o Programie za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy oraz prasy lokalnej.

To Przewodniczący Zespołu ds. rewitalizacji pełni formalnie funkcję Pełnomocnika rewitalizacji.

c) Sposób realizacji zasady partnerstwa, czyli o współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach gminy Fałków będzie realizowane na zasadzie współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Współpraca międzysektorowa w realizacji projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- partnerstwa - co oznacza, że instytucje, uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na zdegradowanych terenach, współdziałają z gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności - polega na wspólnym dążeniu gminy i instytucji biorących udział we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań/projektów,
- suwerenności stron - co oznacza, że gmina i instytucje realizując/współrealizujące działania/projekty zachowują autonomię i niezależność względem siebie i są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.
- jawności - zgodnie, z którą Gmina Fałków udostępni organizacjom sektora pozarządowego i innym podmiotom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

W ramach Programu Rewitalizacji Gminy Fałków powołany został Komitet rewitalizacyjny, który łączy w/w sektory. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji (współdecydowanie, kontrola obywatelska). To co istotne Komitet Rewitalizacyjny został powołany w formule otartej (ogłoszenie o naborze interesariuszy rewitalizacji do Komitetu zostało opublikowanego na www.gmina-falkow.pl) poprzez zaproszenie do jego prac wszystkich interesariuszy rewitalizacji. **To m.in. poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji realizowana jest formuła partnerstwa w systemie zarządzania Programem.**

d) aspekty środowiskowe we wdrażaniu Programu Rewitalizacji

Gmina Fałków będzie realizować inwestycje z poszanowaniem środowiska naturalnego. Podczas realizacji poszczególnych inwestycji przestrzegane będą m.in.

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,

- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych.
- Uchwały nr XLIX/885/14 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- Uchwała Nr XLIX/885/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami

i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Fałków przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie miała na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenia prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitolog zabezpieczy miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu³. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu⁴. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

³ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

⁴ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

13 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

a) Odniesienie monitoringu do celów rewitalizacji (system kwantyfikowalnych i mierzalnych wskaźników)

Monitoring Programu dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- ocenie efektywności wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje zwłaszcza terminowość ich zakończenia.

Podstawę systemu monitoringu i ewaluacji realizacji niniejszego programu stanowi zbiór wskaźników określanych każdorazowo dla zdefiniowanych celów operacyjnych oraz poszczególnych projektów, na który składają się:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, liczba firm, które otrzymały pomoc, liczba zorganizowanych szkoleń, itp.,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu/projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni np. w %, itp.). Dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu. Wskaźniki rezultatu mierzy się jako wyraz zmiany w porównaniu z rokiem bazowym.

b) Procedura ewaluacji

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem wizji rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Programie. Rada Gminy oceniając realizację Programu będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Rola Rady Gminy – ocena skuteczności działań

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania Programu będzie pełnić Rada Gminy. Co najmniej raz w roku analizowane

będą postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Gminy, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Programu Rewitalizacji,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Rola Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Gminy,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

c) Opis systemu aktualizacji programu z uwzględnieniem zasady partnerstwa

Program Rewitalizacji stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby na uzasadnione wnioski interesariuszy rewitalizacji. Aktualizacja dokumentu nastąpi także w przypadku zmiany uwarunkowań, wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów i propozycji projektów mających je rozwiązać. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami. Przestankami zmian niniejszego Programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenach rewitalizacji podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub poszczególnych mieszkańców. Zmiana działań lub priorytetów, o których mowa w niniejszym dokumencie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego lub uchwał intencyjnych. Powołany zespół do spraw rewitalizacji i Komitet Rewitalizacji będzie monitorował przebieg realizacji zadań zawartych w Programie oraz interweniował w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby przedstawiał (za pośrednictwem Wójta) Radzie Gminy propozycje zmiany Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Cele komunikacji związanej z opracowywaniem i wdrażaniem Programu

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma zapewnić interesariuszom Programu:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a zespołem zadaniowym/Komitetem Rewitalizacji.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015	17
Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015 w podziale na sołectwa	20
Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015 z podziałem na sołectwa	21
Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015	23
Tabela 5 Analiza zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w 2015r. do ogółu korzystających i ogółu mieszkańców sołectwa	24
Tabela 6: Liczba rodzin korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015	25
Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015	26
Tabela 8: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015	27
Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015	28
Tabela 10 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015.....	29
Tabela 11 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015	30
Tabela 12 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015	30
Tabela 13 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2013.....	32
Tabela 14 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2014.....	34
Tabela 15 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015.....	36
Tabela 16: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 17 roku życia do ogółu mieszkańców sołectwa	38
Tabela 17: Analiza liczby mieszkańców powyżej 60/65 r.ż. do ogółu mieszkańców sołectwa w latach 2013-2015	38
Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015	39
Tabela 19: Liczba bezrobotnych w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015	40
Tabela 20 Bezrobocie rejestrowane w poszczególnych miejscowościach z zaznaczeniem liczby kobiet	40
Tabela 21 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci.....	42
Tabela 22 Liczba przestępstw na terenie Gminy Fałków w latach 2012-2015.....	43
Tabela 23 Sołectwa najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków.....	44
Tabela 24 Mandaty karne, które zostały nałożone w 2015r. na sprawców z podziałem na sołectwa .	44
Tabela 25 Wykroczenia odnotowane w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2012-2015	45
Tabela 26 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków.....	46
Tabela 27 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia za rok 2015.....	47
Tabela 28: Inwentaryzacja azbestu na terenie Gminy Fałków w podziale na sołectwa.....	47
Tabela 29 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych miejscowościach gminy Fałków,	48
Tabela 30 Pomniki przyrody na terenie Gminy Fałków.....	52
Tabela 31 Użytki ekologiczne na terenie gminy Fałków wg stanu na 10.12.2014r.....	54

Tabela 32 liczba zarejestrowanych firm w Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG)	59
Tabela 33 Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON	60
Tabela 34 Wskaźniki zwodociągowania Gminy Fałków.....	61
Tabela 35 Wskaźniki skanalizowania Gminy Fałków	61
Tabela 36 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazu ziemnego	62
Tabela 37 Analiza dostępu poszczególnych sołectw do infrastruktury sportowej	63
Tabela 38 Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach gminy Fałków	65
Tabela 39 Wykaz zabytków na terenie Gminy Fałków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego.....	66
Tabela 40 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2015/2016..	68
Tabela 41 Wyznaczenie obszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców	69
Tabela 42 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych.....	74
Tabela 43 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców	75

Spis map

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Fałków na tle Polski i województwa świętokrzyskiego	6
Mapa nr 2 Gmina Fałków i jej położenie na tle województwa	8
Mapa nr 3: Gmina Fałków na tle Powiatu Koneckiego	12
Mapa nr 4 Gmina Fałków na tle Województwa Świętokrzyskiego	13
Mapa nr 5 Obszar realizacji inwestycji	19
Mapa nr 6 Obszary gminy na których występuje azbest.....	50
Mapa nr 7 Obszary chronione na terenie Gminy Fałków.....	52
Mapa nr 8: Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy Fałków	58
Mapa nr 9 Obszar rewitalizacji – sołectwo Fałków	76
Mapa nr 10 Obszar rewitalizacji Czermno – Kolonia.....	77
Mapa nr 11 Obszary rewitalizacji – gmina Fałków	78

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Bocian czarny i orzeł bielik Źródło: wikipedia	51
Zdjęcie 2 Gmina Fałków – kompleks szkolny „z lotu ptaka”. Źródło: www.falkow.pl	58
Zdjęcie 3 Zajazd Podzamcze w Fałkowie. Źródło: www.konskie.travel.pl	60
Zdjęcie 4 Ruiny dworu obronnego (zamku) w Fałkowie. Źródło: www.polskaniezwykla.pl	67

